B 373/37

A

BUDAPESTI I. KER.

MAGY. KIR.

ÁLLAMI FŐGIMNÁZIUM

(I., ATTILA UTCA 1—3.)

HUSZONKETTEDIK

ÉVI ÉRTESÍTŐJE

AZ **1913—1914**-IKI

ISKOLAI ÉVRŐL.

KÖZZÉTESZI

HIMPFNER BÉLA

KIR. IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1914.

A

BUDAPESTI I. KER.

MAGY. KIR.

ÁLLAMI FŐGIMNÁZIUM

(I., ATTILA UTCA 1—3.)

HUSZONKETTEDIK

ÉVI ÉRTESÍTŐJE

AZ **1913—1914**-IKI

ISKOLAI ÉVRŐL.

KÖZZÉTESZI

HIMPFNER BÉLA

KIR. IGAZGATÓ

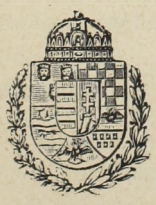

BUDAPEST, 1914.

A bécsi középiskolák.

Ismertetés az 1912/13-iki értesítők alapján.

A következő kis dolgozat a középiskolai zsufoltság kérdésének kapcsán jött létre. Hogy teljes pontossággal bemutathassam a bécsi középiskolák egyes osztályainak látogatottságát, megkértem a középiskolák igazgatóit, legyenek szivesek értesítőiket rendelkezésemre bocsátani. Azért a lekötelező szivességért, amellyel a nevezett igazgatók kérésemnek megfeleltek — egyik-másik igazgató az értesítők egész sorozatát küldötte meg — e helyen is legmélyebb hálámat és köszönetemet fejezem ki.

Amikor az osztályok és iskolák látogatottságának vizsgálatával elkészültem, az a meggyőződés érlelődött bennem, hogy nem végzek felesleges munkát, ha kiterjeszkedem a bécsi középiskolák belső életére is, már amennyiben ez az értesítők alapján lehetséges és e munkám eredményét közlöm. Az iskola iránt érdeklődő köreinket érdekelni fogja ez a kis munka már csak azért is, mert szó esik benne az osztrák középiskolai reform két új alakulásáról is, a reálgimnáziumról és a reform-reálgimnáziumról.

Teljes tudatában vagyok annak, hogy az a kép, amelyet az alantabb nyujtott adatok alapján alkotni lehet, nem teljes — távolról sem az. Ahhoz, hogy a bécsi középiskolák belső életéről eleven és hű képet adhassak, hiányzott az autopszia alapján szerezett tapasztalat. Mindamellett azt hiszem, hogy haszonnal fogják olvasni e kis összállítást azok, akik a tárgy iránt érdeklődnek.

Volt Bécsben a mult esztendőben:

15 állami és nyilvános gimnázium,
19 állami és nyilvános reáliskola,
6 állami reálgimnázium,
1 állami reform-reálgimnázium.

A 15 gimnáziumon kivül fennállt még négy, reálgimnáziummá átalakított és most szünőfélben levő gimnázium egynehány felső osztálya. A hat reálgimnázium közül tudniillik négy 1908. és 1909-ben keletkezett gimnáziumoknak fokozatos átalakítása által. Ezekben az iskolákban a felső osztályok még tiszta gimnáziumi osztályok voltak. A később következő táblázatban ezeket a szünőfélben levő gimnáziumokat 2a, 3a, 13a és 15a számok alatt soroltam fel.

Tantervek, óratervek. A gimnáziumokban a tanítás az osztrák vallás- és kultuszminiszter 1909. március 20-án 11,662. sz. a. kiadott „Normallehrplan des Gymnasiums“ című tanterv szerint ment végbe. Az ebben megállapított óraterv a következő:

Lehrgegenstände	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Summe
Religionslehre	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Unterrichtssprache	4	4	3	3	3	3	3	3	26
Lateinische Sprache	8	7	6	6	6	6	5	5	49
Griechische Sprache	—	—	5	4	5	5	4 (5)	5	28 (29)
Geschichte	—	2	2	2	3	4	3	I Sm. 4 II Sm. 3	20 (19)
Geographie	2	2	2	2	1	1	—	—	10
Mathematik	3	3	3	3	3	3	3	2	23
Naturgeschichte	2	2	—	—	3	2 (3)	—	—	9 (10)
Physik und Chemie	—	—	2	3	—	—	4	I Sm. 3 II Sm. 4	12 (13)
Philos. Propädeutik	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Freihandzeichnen	3	3	2	2	—	—	—	—	10
Schreiben	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Turnen	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Summe	27	27	29	29	28	28 (29)	28 (29)	28	224 (226)

Mint melléktárgyak taníttatik nem kötelezően (unobligat) vagy részben kötelezően (relativ-obligat) a francia, itt-ott az angol nyelv; továbbá a szabadkézi rajz, ének, gyorsírás és itt-ott az ábrázoló mértan. A „relativ-obligat“ (részben kötelező) kifejezés azt jelenti, hogy kötelező azokra nézve, akik arra tanfolyamra beiratkoztak.

*) Az óratervben levő rajz és torna nem kötelező minden iskolában; vannak egyes iskolák, amelyeken ezek a tárgyak csak melléktárgyak, úgy hogy ezekben az iskolákban a kötelező óraszám jóval kisebb: 22, 22, 25, 25, 26, 26, 26, 26 = 198 (pld. Staats-Gymn. XIII. és mások).

A **reáliskolák** tantervét az osztrák vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1909. április 8-án 14,741. sz. a. kiadott rendelettel léptette életbe. Ennek óratervezete a következő:

Lehrgegenstände	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Summe
Religionslehre	2	2	2	2	2	2	1	13
Unterrichtssprache (Deutsche Sprache)	4	4	4	4	3	3	4	26
Französische Sprache	6	5	4	4	3	3	3	28
Englische Sprache	—	—	—	—	3	3	3	9
Geschichte	2	2	2	2	3	2	3	16
Geographie	2	2	2	2	1	1	—	10
Mathematik	3	3	3	4	4	I Sm. 4 II Sm. 3	5	26 (25)
Naturgeschichte	2	2	—	—	2	I Sm. 2 II Sm. 3	3	11 (12)
Chemie	—	—	—	3	3	2	—	8
Physik	—	—	3	2	—	4	4	13
Geometrisches Zeichnen	—	2	2	3	3	3	2	15
Freihandzeichnen	4	4	4	3	3	2	3	23
Schönschreiben	1	—	—	—	—	—	—	1
Turnen	2	2	2	2	2	2	2	14
Summe	28	28	28	31	32	33	33	213

A reáliskola tehát hét osztályú; az órák összes száma 213 (szemben a gimnázium 224, illetve 226 órájával); az egyes osztályokban az órák száma a III. osztályt kivéve nagyobb, mint a gimnáziumban.

A nyolcosztályos reálgimnáziumok és a reform-reálgimnáziumok tantervét az osztrák vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1908. augusztus 8-án kelt 34,180. számú rendelettel adta ki.

A **reálgimnáziumok** óraterve a következő:

Lehrgegenstände	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Summe
Religion	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Unterrichtssprache	4	4	3	3	3	3	3	3	26
Lateinische Sprache	6	6	6	6	6	5	5	5	45
Zweite lebende Sprache	—	—	5	4	4	3	3	3	22
Geschichte	—	2	2	2	3	3	3	3	18
Geographie	2	2	2	2	1	1	1	—	11
Mathematik	3	3	3	3	3	3	3	2	23
Grundzüge der darstellenden Geometrie	—	—	—	—	2	2	—	—	4
Naturgeschichte und Allgemeine Erdkunde	2	2	—	—	2	2	2	2	12
Chemie	—	—	—	—	—	2	2	—	4
Physik	—	—	2	3	—	—	3	4	12
Philos. Propädeutik	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Freihandzeichnen	3	3	2	2	—	—	—	—	10
Schreiben	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Turnen	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Summe	25	26	29	29	28	28	29	29	223

A rendelet, amellyel a miniszter ezen reálgimnáziumokat, illetve reform-reálgimnáziumokat szervezte, így hangzik: Ich finde mich bestimmt bis zum Erlasse eines Gymnasialgesetzes provisorisch anzuordnen, daß neben den bestehenden Realgymnasien neu organisierte achtklassige Anstalten dieser Art nach dem nachstehenden Lehrplane (*A*) von Schuljahre 1908/9 angefangen bei Vorhandensein der erforderliehen Lehrkräfte errichtet und daß überdies mit Reform-Realgymnasien Versuche nach dem unten folgenden Lehrplane (*B*) angestellt werden.

Végül közlöm a **reformreálgimnázium** óratervét, amely mint látható semmi más mint egy négyosztályos reáliskolai alapra épített latin nyelves betetőzés.

Lehrgegenstände	V.	VI.	VII.	VIII.	Summe
Religion	2	2	2	1	7
Unterrichtssprache	3	3	3	3	12
Lateinische Sprache	7	7	8	8	30
Zweite lebende Sprache	3	3	3	3	12
Geschichte	3	3	3	3	12
Geographie	1	1	1	—	3
Mathematik	3	3	3	2	11
Naturgeschichte und Allgemeine Erdkunde	3	3	—	2	8
Physik und Chemie	—	—	4	4	8
Philos. Propädeutik	—	—	1	2	3
Freihandzeichnen	2	2	—	—	4
Turnen	2	2	2	2	8
Summe	29	29	30	30	118

A Staats-Realschule VIII. mellett fennálló Reform-Realgymnasiumban 1912/13-ban a végzett latin nyelvi tananyag volt az *ötödik* osztályban az alaktan, a *hatodik* osztályban a mondattan; Cornelius Neposból: Miltiades, Themistokles, Aristides, Cimon, Thrasybulus, Epaminondas, Pelopidas; Curtius Rufusból: Nagy Sándor ifjusága, trónra lépése, a perzsák elleni háború megkezdése, a Granikus melletti csata, a gordiumi csomó, Nagy Sándor megbetegedése és felgyógyulása, a Hammontemplomhoz való vonulása; Caesarból: Bell. Gall. lib. I. IV. VI.; a *hetedik* osztályban Ovidiusból 17 különböző olvasmány; Liviusból három fejezet; Sallustius Bellum Iugurthinum; Vergiliusból Eclog. I. IX., Aeneis I, Georg. II. 458—540; a *nyolcadik* osztályban Cicero De imperio Cn. Pompei, pro Archia; Vergilius Aeneis II. III. IV.; Tacitus Germania 1—27, Annales I. II. (szemelv.), Historiae I. II. (szemelv.); Horatius Ódáiból 57 darab, Epod. 5 darab.

Történeti áttekintés.

Minthogy a bécsi iskolák egynémelyike többszörösen átalakult, nehéz ezen iskolákat áttekinthető módon csoportosítani. Az Erzherzog-Rainer-Staats-Realgymnasium 1864—1867-ig Kommunal-Realgymnasium, 1867-től 1897-ig Kommunal-Gymnasium, 1897—1909 Staats-Gymnasium volt és csak 1909-ben kapta azt a szervezetet, amelyben ma fennáll; de még most is vannak benne tisztán gimnáziumi osztályok t. i. a régi gimnáziumnak még végig vezetendő osztályai.

Hogy némiképen mégis együvé hozhassam az összetartozókat, az alantabb következő összeállításban az első oszlopba állítottam a gimnáziumokat, a másodikba a reáliskolákat, a harmadikba a reálgimnáziumokat.

Az egyszerüség s egyuttal tájékoztatás céljából minden iskoláknál római számmal jeleztem a kerületet, amelyben az iskola van, még ott is, ahol a kerület jelzése nem tartozik az illető iskola nevéhez; így pld. a Gymnasium der Theresianischen Akademie-hez hozzáírtam a IV. számot, hogy kifejezem azt, hogy ezen iskola a negyedik kerületben van. A legtöbb iskolánál a mellékelt római szám az iskola nevéhez tartozik: Staats-Realschule III. teljes címe Staats-Realschule im III. Bezirke.

1552. *Akademisches Gymnasium I.* alapítása.
1650. Benediktiner *Gymnasium zu den Schotten I.* alapítása.
1697. *Staats-Gymnasium VIII.* alapítása, (mint piarista gimn. 1870-ig).
1746. *Gymnasium der Theresianischen Akademie IV.* alapítása, (mint Collegium Theresianum).
1815. *Staats-Realschule III. és VII.* alapítása; ezek 1851-ig a K. K. Polytechnisches Institut-tal voltak egyesítve.
1851. *Staats-Realschule III. és VII.* kerületben önálló reáliskolákká lesznek.
1854. *Staats-Realschule VI.* alapítása, mint Kommunal Realschule; államosítása történik 1896-ban.
1855. *Erste Staats-Realschule II.* alapítása, mint nem önálló Unterrealschule; önállósítása történik 1871-ben.
1855. *Staats-Realschule IV.* alapítása, mint Kommunal Realschule; államosítása 1894-ben.
1861. *Staats-Realschule I.* alapítása, mint Kommunal Realschule; államosítása 1892-ben.
1864. *Erzh.-Rainer-Staats-Realgymnasium II.* alapítása, mint Kommunal-Realgymnasium, mely

1867-ben Kommunal-Gymnasium-má alakul át; államosíttatik, mint gimnázium 1897; mai alakját megkapja 1909.

1867. *Erzherzog-Rainer-Staats-Realgymnasium II.* (lásd 1864.) Kommunal-Gymnasium-má lesz; államosíttatik 1897-ben; mai alakját kapja 1909-ben.

1869. *Staats-Gymnasium III* alapítása, mint Staats-Realobergymnasium; 1877-ben tiszta gimnáziummá lesz.

1870. *Staats-Gymnasium VIII.* államosítása (lásd 1697.)

1871. *Erste Staats-Realschule II.* államosítás (lásd 1855.)

1871. *Maximilian-Staats-Gymnasium IX.* alapítása, mint Realobergymnasium; 1877-ben normalis gimnáziummá lesz.

1872. *Staats-Realschule XV.* alapítása.

1872. *Franz Joseph-Staatsgymnasium I.* alapítása; 1908-ban átalakul reálgimnáziummá.

1872. *Staats-Realgymnasium XVII.* alapítása, mint realgimnázium; 1877-ben gimnáziummá lesz; 1909-ben reálgimnáziummá.

1875. *Staats-Realschule V.* alapítása.

1875. *Staats-Realschule XX.* alapítása.

1877. *Sophien-Staats-Gymnasium II.* alapítása.

1877. *Staats-Gymnasium III.* keletkezik az 1869-ben alapított Realobergymnasiumból.

1877. *Maximilian-Staats-Gymnasium IX.* keletkezik az 1871. óta fennálló Realobergymnasiumból.

1877. *Staats-Realgymnasium XVII.* (alapítása 1872.); 1877—1909-ig gimnázium volt.

1879. *Elisabeth-Staats-Gymnasium V.* alapítása.

1879. *Staats-Realschule XVIII.* alapítása.

1883. *Karl Ludwig-Staats-Gymnasium XII.* alapítása, mint Kommunal-Gymnasium; államosítás 1889.

1885. *Staats-Gymnasium XIX.* alapítása, mint Kommunal-Gymnasium; államosítás 1895-ben.

1889. *Karl Ludwig-Staats-Gymnasium;* államosítása az 1883-ban alapított Kommunal-Gymnasiumnak.

1892. *Staats-Realschule I.;* államosítása az 1861-ben alapított Kommunal-Realschule-nek.

1894. *Staats-Realschule IV.;* államosítása az 1855-ben alapított Kommunal-Realschule-nak.

1895. *Staats-Gymnasium XIX.;* államosítása az 1885. óta fennálló Kommunal-Gymnasiumnak.

1896. *Staats-Realschule VI.:* államosítása az 1854-ben alapított Kommunal-Realschule-nak.

1897. *Staats-Gymnasium XIII.* alapítása.

1897. *Erzherzog-Rainer-Staats-Realgymnasium II.;* az 1864. óta fennálló iskola (mint gimnázium) államosíttatik.

1899. *Staats-Realschule XVI.* alapítása, mint Vereins-Realschule; államosítás történik 1901-ben.

1900. *Staats-Gymnasium XVIII.* alapítása, mint Vereins-Gymnasium; államosíttatik 1902-ben.

1900. *Staats-Realgymnasium XXI.* alapítása, mint Staats-Gymnasium; 1908-ban Realgymnasium-má lesz.

1901. *Staats-Realscuhle XVI.;* az 1899. óta fennálló Vereins-Realschule államosíttatik.

1902. *Staats-Realschule X.* alapítása.

Staats-Realschule XIII. alapítása, mint Vereins-Realschule; államosíttatik 1906-ban.

1902. *Staats-Gymnasium XVIII.* az 1900-ban alapított Vereins-Gymnasium államosíttatik.

1903. *Zweite-Staats-Realschule II.* alapítása.

1904. *Staats-Realschule IX.* alapítása.

1905. *Staats-Realschule VIII.* alapítása; ehhez jön 1909-ben egy Reform-Realgymnasium.

1906. *Staats-Realschule XIII.* államosítása; alapíttatott 1902-ben, mint Vereins-Realschule.

1906. *Staats-Gymnasim XVI.* alapítása, mint Vereins-Gymnasium; államosíttatik 1909-ben.

1907. *Staats-Realschule XIX.* alapítása, mint Vereins-Realschule; államosíttatik 1910-ben.

1907. *Staats-Gymnasium VII.* alapítása.

1908. *Staats-Realschule XI.* alapítása.

1908. *Franz-Joseph-Realgymnasium I.* keletkezik az 1872-ben alapított gimnázium fokozatos átalakítása által.
Staats-Realgymnasium XXI. keletkezik az 1900-ban alapított gimnázium fokozatos átalakítása által.

1909. *Staats-Gymnasium XVI.*; államosítása az 1906-ban alapított Vereins-Gymnasiumnak.
Staats-Realgymnasium III. alapítása.
Erzher.-Rainer-Staats-Realgymnasium II. keletkezik az 1864-ben gimnáziummá lett, 1897. államosított Kommunal-Realgymnasiumból.
Staats-Realgymnasium XVII. keletkezik az 1877. óta fennálló gimnázium fokozatos átalakítása által.
Reform-Realgymnasium VIII. alapítása az 1905. óta fennálló Staats-Realschule VIII. mellett.

1910. *Staats-Realschule XIX.*; államosítása az 1907. óta fennálló Vereins-Realschule-nak.
Vereins-Realschule XII. alapítása.
Staats-Realgymnasium XIV. alapítása.

Összefoglalás.

Bécs legrégibb középiskolái: az Akademisches Gymnasium I. (1552), a Gymnasium zu den Schotten I. (1650), a Staats-Gymnasium VIII., amely alapítási évétől 1697-től 1870-ig piaristák vezetése alatt állott és a Gymnasium der Theresianischen Akademie IV., amely mint Collegium Theresianum 1746-ban alapíttatott.

Ezen évtől kezdve 1867., illetve 1872-ig gimnázium Bécsben nem

keletkezett; 1815. és 1861. között hat reáliskola jött létre, még pedig a III. és VII. kerületi reáliskolák 1851-ben, amelyek 1815. óta a K. K. Polytechnisches Instituttal voltak egyesítve, továbbá a VI., IV. és I. ker. reáliskolák, amelyek eredetileg községi reáliskolák voltak és később államosíttattak; alapításuk évei 1854., 1855., 1861.; államosításuk évei 1896., 1894. és 1892; — 1871-ben pedig önállósíttatott a II. ker. reáliskola, amely mint nem önálló reáliskola fennállott 1855. óta.

Az első Realgymnasiumot 1864-ben alapította a község, de ez már három év mulva községi gimnáziummá alakult át. Realgymnasium volt ezenkivül még három; az egyiket 1869-ben, a másikat 1871-ben, a harmadikat 1872-ben alapította az állam; de ezek 1877-ben megszüntek, mint ilyenek és gimnáziumokká alakultak át.

1877-től kezdve 1908-ig Bécsben reálgimnázium nem volt.

A hetvenes években (1872-től 1879-ig) hat gimnázium és négy reáliskola keletkezett, amelyek részben új alapítások, részben államosítások és átalakítások.

A nyolcvanas években keletkezett két gimnázium, reáliskola egy sem.

A kilencvenes években keletkezett, illetve államosíttatott két gimnázium és négy reáliskola.

Az 1900-tól 1910-ig terjedő időszakban keletkezett, illetve államosíttatott öt gimnázium, keletkezett nyolc reáliskola.

1908-ban átalakíttatott két gimnázium reálgimnáziummá.

1909-ben átalakíttatott két gimnázium reálgimnáziummá; alapíttatott egy reálgimnázium és egy reform-reálgimnázium.

1910-ben alapíttatott egy reálgimnázium.

Felvétel, felvételi díjak és azok felhasználása.

Az első osztályba való felvétel felvételi vizsgálat sikeres letevéséhez van kötve. Ezen a vizsgálaton a jelentkezőnek annyi ismeretet kell felmutatnia, amennyi a középiskola első osztályába lépő tanuló sikeres haladását lehetővé teszi. Az elemi iskolából jövő tanuló ezenkivül köteles felmutatnia elemi iskolai bizonyítványát (Schulnachrichten), amelyen megjegyezve kell lennie annak a körülménynek, hogy ez a bizonyítvány a középiskolába való átlépés céljából állíttatott ki.

A felvételi vizsgálat ideje julius első napjaiban van. Amennyiben nem teltek meg az első osztályok, felvehetők még tanulók szeptemberben is; ezek szeptember 16-ika körül tesznek felvételi vizsgálatot. Az a jelentkező, akinek felvételi vizsgálata nem sikerült, ugyanabban az évben már nem kisérelheti meg a vizsgálat ismétlését. Hogy ez a felvételi vizsgálat mennyire szigorú vagy mennyire csak formalitás, az értesítők alapján nem állapítható meg. Egy helyen találtam csak erre vonatkozó adatot. A Staats-Realschule X. értesítője szerint 129 jelentkező közül 25 visszautasíttatott.

A középiskola első osztályába felvett tanuló az intézetnek tanulója marad mindaddig, amig az iskolát önként nem változtatja. Felvételi díjat e szerint a tanuló rendes körülmények között csak egyszer fizet, az első osztályban, nem úgy, mint nálunk minden évben a beiratkozás alkalmával. Az első osztályos felvételi vizsgálat díjtalan; a felsőbb osztályba való felvételnél a vizsgálati díj 24 korona.

A tanulók minden évben az iskola év elején tanszerjárulékot és testi nevelési járulékot fizetnek. A tanszerjárulékot és a felvételi díjakat az iskola felhasználja a különböző szertárak szükségleteinek fedezésére, tehát nagyjában megfelel a mi tanszerátalányunknak. A testi nevelési járulék, amely a különböző iskolákon más-más: 5, 8, 9, 10 korona, a testi nevelés intenzivebbé tételére használtatik fel és sok helyen az iskola orvos díjazására is szolgál.

Részletes elszámolás arról, hogy mennyi folyt be a felvételi díjakból és a tanszerjárulékból és mennyit használtak fel ebből, található a Staatsrealschule VII. értesítőjében. A tanulók száma 500. Befolyt összesen 3911·63 korona.

A kiadások voltak:

A fizika számára	1421 K.
A chemia „	426 „
A tanári könyvtár számára	870 „
Az ifjusági könyvtár „	100 „
Modern nyelvek „	50 „
Földrajz—történelem „	150 „
Természetrajz „	395 „
Mértani rajz „	150 „
Szabadkézi rajz „	350 „
Ének számára	48 „

A túlkiadás körülbelül 50 korona volt.

Még a Franz Joseph-Realschule XX/1. értesítője is beszámol részletesen a tanszer számára felhasználható pénzekről. Ennél a bevétel volt 3526·75 K.; kiadás csak 1854·10 K.; maradék 1672·65 K.

Tandíj, tandíjmentesség.

A tandíj az összes középiskolákban félévenként 50, tehát összesen 100 korona, amely összeg félévenként két részben az első hat héten belől postatakarékpénztári csekken befizetendő. Az első félév kezdete szeptember közepe, a másodiké február közepe. A tandíjmentességeknek száma általában jóval nagyobb, mint nálunk; féltandíjmentességek ritkák.

Példaképen kiragadok egynéhány iskolát:

A Sophien-Gymnasiumban II.
tandíjmentes 303; félmentes 23; fizető 188 (I. félév)
„ 201; „ 19; „ 203 (II. félév)
Staats-Gymnasium III.
tandíjmentes 360; „ 25; „ 250 (I. félév)
„ 334; „ 26; „ 260 (II. félév)
Carl-Ludwig-Gymnasium XII.
tandíjmentes 281; „ 4; „ 158 (I. félév)
„ 269; „ 4; „ 148 (II. félév)
Staats-Realschule V.
tandíjmentes 349; „ 12; „ 178 (I. félév)
„ 309: „ 11; „ 190 (II. félév)
Staats-Realschule VII.
tandíjmentes 238; „ 13; „ 247 (I. félév)
„ 220; „ 13; „ 252 (II. félév)
Staats-Realschule XV.
tandíjmentes 377; „ 5; „ 218 (I. félév)
„ 329; „ 5; „ 228 (II. félév).

Egy-két iskola e tekintetben kivétel. Az első kerületben levő és a város legelőkelőbb osztályaitól látogatott Akademisches Gymnasiumban és a Gymnasium zu den Schotten-ban a mentességek száma kicsiny.

A tandíjmentességek nagy számának oka, hogy a tandíjmentesség megadása nincs annyira megszorítva, mint nálunk. A vagyontalanság kimutatása mellett legalább „jó“ magaviseleti osztályzat és elégséges előmenetel kivántatik; így tehát tandíjmentességet kaphat minden szegényebb sorsú tanuló, aki a felsőbb osztályba felléphet. A tandíjmentességet a K. K. Niederoesterrischer Landesschulrat adja meg.

Az első osztályba lépő tanulók tandíjmentesség alól ideiglenesen felmentetnek („Stundung des Schulgeldes“, „die Zahlung des Schulgeldes kann gestundet werden“), ha ezen ideiglenes felmentést kérik. Ha azonban az első félév végén a tanuló viselete és tanulmányi eredménye nem megfelelő, akkor az első félévi tandíj utólag, még a második félév megkezdése előtt megfizetendő.

Az érettségi vizsgálatok.

A bécsi középiskolákban az érettségi vizsgálatot tevő jelöltek általában véve idősebbek, mint nálunk. Ennek oka főleg az, hogy az első osztályba csak olyan tanulók vétetnek fel, akik a felvétel évében befejezik 10-ik évüket; nálunk a felvétel befejezett kilenc évhez van kötve.

A Staats-Gymnasium im III. Bezirke értesítője szerint az érettségi vizsgálatot tettek között volt:

18 éves	2	
19 „	18	
20 „	25	
21 „	3	nyilvánvalóan
23 „	1	ismétlők.

Kivételesen fiatalabbak a Theresianumban az érettségi vizsgálatot tett növendék: 17 éves 4, 18 éves 16, 19 éves 10, 20 éves 6. Ennek a magyarázata bizonyára az, hogy ezen intézeten van egy két tanfolyamból álló előkészítő osztály, amelyből a tanulók már a 10-ik évük előtt kerülnek a gimnázium első osztályába.

Miután a *Theresianumról* külön e kis dolgozatban szó nem lesz, ezen a helyen említem, hogy a magyar nyelv és irodalom, Magyarország földrajza és történelme kötelező tárgyak magyar alapítványi helyet élvezők számára, továbbá azon fizető növendékek számára, akik a magyar szent korona országainak közszolgálatába akarnak tanulmányaik befejezése után beállani. Ezen növendékek érettségi vizsgálatot is tesznek a nevezett tárgyakból. Az érettségi vizsgálaton a kidolgozásra feladott tétel volt: Etele a „Buda Halálá"-ban. A magyar tanfolyamon használt tankönyvek voltak: Szinnyei: Magyar nyelvtana és olvasókönyvei; Bartha—Tordai Stilisztika; Négyesy Rhetorika és Poetika; Beöthy Irodalomtörténet; Varga és Mangold történelmi tankönyvei.

A VI. osztály tárgyaiból vizsgálatot tett ezen gimnáziumban: a magyar nyelvből és mennyiségtanból *magyar nyelven* Albrecht főherceg, Frigyes főherceg fia. A vizsgálaton a magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter képviseletében megjelent Albrecht János pozsonyi főigazgató.

Ugyancsak itt jegyzem fel, hogy 1913. julius 7-én gyültek össze az intézetnek 1883-ban érettségi vizsgálatot tett növendékei. Különös jelentőséget kölcsönzött az ünnepélynek az a körülmény, hogy a magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter *Jankovich Béla*, mint bennlakó növendék és az osztrák vallás- és közoktatásügyi miniszter Dr. Max Ritter *Hussarek* von Heinlein, mint bejáró növendék 1883-ban tették le az érettségi vizsgálatot, tehát akkor, amikor Dr. Freiherr von *Gautsch*, a Theresianumnak jelenlegi kurátora, a volt vallás- és közoktatásügyi miniszter, majd miniszterelnök, az intézetnek igazgatója volt.

Az érettségi vizsgálatok terminusai.

A rendes érettségi vizsgálatok írásbeli része június első felében (10—12. körül), a szóbeli része július első felében tartatik meg. Ez a nyári terminus (Sommertermin).

Az őszi terminus (Herbstermin) ideje szeptember vége, október eleje.

A harmadik terminus a februári terminus azok számára, akik a nyári vagy az őszi terminus alkalmával egy félévre visszavettettek.

A *gimnáziumokban* a jelöltek írásbeli vizsgálatot tesznek a németből, a latinból és a görögből. A németből három dolgozati tétel közül választhatnak, amelyek mind oly természetűek, hogy nem annyira a konkrét tudás, mint inkább stiláris ügyesség megbirálására alkalmasak. A másik két nyelvi tétel fordítás latinból, illetve görögből.

A *reáliskolákban* a németen kivül van francia, angol és ábrázoló mértani írásbeli dolgozat.

Az érettségi vizsgálatok elnökei nagyobbára más intézeteken működő tanárok.

Az érettségi vizsgálat eredményeit is közli egyik-másik iskola értesítője. Az érettségnek három fokát különböztetik meg: kitüntetéssel (mit Auszeichnung), egyhangúlag (einhellig), szavazattöbbséggel (mit Stimmenmehrheit).

Egyik-másik iskola számontartja az intézet volt tanulóit. Igy a Staats-Realschule VII. közli azon volt tanulók névsorát, akiket valami kitüntetés ért, vagy akik elhaltak

Az iskola orvosi intézmény.

Az iskola orvosi intézmény nincs úgy szervezve, mint nálunk. Már fenntebb ráutaltam arra, hogy egyes iskolákon az iskola orvosok a testi nevelési járulékból díjaztatnak. Egyik-másik iskola nagyon részletesen beszámol erről az aránylag új intézményről; igy a Staats-Realschule und Staats-Reform-Realgymnasium VIII. Az igazgató két kerületi orvost kért fel az iskolaorvosi teendők végzésére és azoknak 500—500 K. jutalomdíjat adott. Minden tanulóról egészségi lapot (Gesundheitsschein) vezetnek; erre a nyolc évre szánt egészségi lapra ráirják minden évben a tanuló súlyváltozását, növését, a már magával hozott betegségeket, a szerzett bajokat stb. Egy bizonyos félénk aggodalmasság érezhető ki az igazgató jelentéséből, mintha az iskola orvosi intézmény károsithatná az iskolán kivüli orvosokat. Utal a jelentés az intézmény célszerűségére, pld. arra, hogy szülők sokszor az iskolaorvos révén értesülnek gyermekeik olynemü betegségéről, amelyeket a tanulók maguk sem vesznek észre. Különös gond fordittatott a fog, a szem és az orrvizsgálatokra.

A fogvizsgálatokról beszámol a Franz Joseph-Realgymnasium értesítője. Ezen iskolának igazgatósága és tanári kara nagy buzgalommal karolta fel az iskola egészségügyét. A 361 tanuló közül 256 vizsgáltatta meg fogait. A vizsgálat eredményéről értesitést kaptak a szülők. Az iskola részéről fog-kezelés nem történik. Megjegyzi a jelentés, hogy mig az első

Tantárgyfelosztás és Órarend

az 1913—14. iskolai évre.

	Tanárok névsora	Képesítés	Heti óra	Osztály-főnök	Hétfő 1	Hétfő 2	Hétfő 3	Hétfő 4	Hétfő 5	Kedd 1	Kedd 2	Kedd 3	Kedd 4	Kedd 5	Szerda 1	Szerda 2	Szerda 3	Szerda 4	Szerda 5	Csütörtök 1	Csütörtök 2	Csütörtök 3	Csütörtök 4	Csütörtök 5	Péntek 1	Péntek 2	Péntek 3	Péntek 4	Péntek 5	Szombat 1	Szombat 2	Szombat 3	Szombat 4	Szombat 5
I. a)	1 Himpfner	lat., gör., ném.	3	—	n. VI. a)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	n. VI. a)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	n. VI. a)	—	—
I. b)	2 Andor	math., fiz.	17	VI. b)	—	—	—	m. VI. b)	m V. b)	—	—	—	m. VI. b)	m. VI. a)	—	m. VI. a)	—	m. V. b)	m. V. a)	—	—	sz. III. b)	m. VI. a)	m. VI. b)	—	—	sz. III. b)	m. V. a)	m. VI. a)	m. V. a)	m. V. b)	—	m. VI. b)	sz. III. b)
II. a)	3 Baumgartner	math., fiz.	17	—	—	—	—	sz. III. a)	sz. II. a)	—	—	sz. III. a)	m. IV. a)	m. IV. b)	—	—	sz. III. a)	m. VIII. a)	m. IV. b)	—	—	sz. II. a)	sz. II. a)	m. IV. a)	—	—	m. VIII. a)	m. IV. a)	m. VIII. b)	—	—	m. VIII. b)	m. IV. b)	sz. II. a)
II. b)	4 Bujdosó	lat., tört.	16	III. a)	—	—	—	—	l. III. a)	l. III. a)	m III. a)	trt. VII.	—	—	—	l. III. a)	—	trt. VII.	trt. III. a)	—	—	—	—	l. III. a)	m. III. a)	m. III. a)	—	trt. III. a)	VII.	l. III. a)	l. III. a)	m. III. a)	trt. III. a)
III. a)	5 Dunay	math., fiz.	15	—	—	—	—	fiz. VIII. b)	fiz. VII.	—	—	—	f. VIII. a)	f. VIII. a)	—	—	—	f. VIII. b)	m. VII.	—	—	f. VII.	f. VIII. a)	f. VIII. b)	—	—	f. VIII. b)	f. VII.	m. VII.	—	—	f. VIII. a)	f. VII.	m. VII.
III. b)	6 Hittan				II. a)	III. a)	I. a)	I. b)	II. b)	VIII.	VII.	VI.	V.	III. b)	III. a)	IV. a)	II. b)	IV. b)	—	VIII.	VII.	VI.	V.	IV. b)	II. a)	I. a)	IV. a)	I. b)	III. b)	—	—	—	—	—
IV. a)	7 Kmetykó	torna	16	—	III. a)	I. b)	II. a)	II. b)	IV. b)	—	—	—	—	—	V. a)	III. b)	—	—	—	II. a)	III. a)	I. a)	—	—	—	—	I. b)	II. b)	I. a)	III. b)	m. V. a)	IV. b)	—	—
IV. b)	8 Lasz	term., földr.	16	—	—	trr. V. a)	trr. VI. b)	—	trr. VI. a)	—	—	trr. II. b)	fd. III. a)	trr. V. b)	—	—	trr. V. a)	fd. III. a)	trr. V. b)	—	—	—	trt. II. b)	trr. VI. a)	—	—	—	trr. VI. b)	trr. V. b)	—	—	trr. VI. b)	trr. V. a)	trr. VI. a)
V. a)	9 Madzsar	tört., lat.	15	VI. a)	—	—	l. VI. a)	trt. VI. a)	—	l. VI. a)	trt. VI. a)	—	trt. IV. b)	—	trt. IV. b)	—	—	—	—	irás I. b)	l VI. a)	—	trt. IV. a)	—	l. VI. a)	trt. IV. a)	—	trt. VI. a)	—	trt. IV. b)	trt. IV. a)	—	l. VI. a)	—
V. b)	10 Mohr	magy., ném.	18	III. b)	—	—	n. III. a)	n. III. b)	n. VI. b)	—	—	m. III. b)	n. III. b)	n. VI. b)	—	n. V. a)	m. III. b)	n. III. b)	—	—	—	n. III. a)	n. III. a)	n. V. a)	—	—	n. III. a)	n. VI. b)	—	—	m. III. b)	m. III. b)	n. III. b)	n. V. a)
VI. a)	11 Papp	magy., lat.	16	IV. a)	l. IV. a)	l. IV. a)	V/2.	m. IV. a)	—	l. IV. a)	VI. b)	V/2.	—	—	l. IV. a)	m. VI. b)	m. IV. a)	—	—	l. IV. a)	m. VI. b)	m. IV. a)	—	—	l. IV. a)	V/2.	—	—	—	m. IV. a)	—	—	—	—
VI. b)	12 Perényi	magy., ném.	15	VII.	—	m. VII.	VII/2.	n. VII.	—	—	—	n. IV. b)	VII/2.	m. V. a)	—	VII/2.	m. VII.	—	—	—	—	—	n. VII.	n. IV. b)	m. V. a)	—	—	—	—	—	—	n. IV. b)	m. V. a)	—	—
VII.	13 Reissig	rajz	19	—	—	—	r. IV. b)	r. II. a)	r. III. b)	—	r IV. a)	r. II. a)	r. II. a)	r. III. a)	—	—	—	—	—	—	V/2.	V/2.	r. IV. b)	r. VII. a)	—	VI/2.	VI/2.	r. III. b)	r. IV. a)	—	VII/2.	VII/2.	VIII/2.	VIII/2.
VIII. a)	14 Schidella	lat., tört.	16	V. a)	trt. V. a)	i. I. a)	trt. VIII. b)	l. V. a)	l. V. a)	l. V. a)	trt. V. a)	—	trt. VIII. b)	—	—	—	trt. VIII. b)	l. V. a)	fd. II. a)	l. V. a)	fd. II. a)	—	—	—	l. V. a)	f. II. a)	trt. V. a)	—	—	—	—	—	—
VIII. b)	15 Schmidt	lat., gör., fil.	16	I. b)	VII.	—	—	—	—	—	l. VII.	l. I. b)	l. I. b)	m. I. b)	—	l. VII.	l. I. b)	m. I. b)	—	—	l. VII.	l. I. b)	m I. b)	—	—	l. VII.	l. I. b)	—	—	—	l. I. b)	m. I. b)	m I. b)	—	—
	16 Sebestyén	lat., tört., földr.	17	I. a)	f. I. b)	VI/2.	—	l. I. a)	—	l. I. a)	m. I. a)	—	—	—	l. I. a)	m. I. a)	VI/2.	—	—	m. I. a)	m. I. a)	—	f. I. b)	l. I. a)	—	—	—	—	—	VI/2.	l. I. a)	l. I. a)	f. I. b)	m. I. a)
	17 Szafka	torna	14	—	—	—	—	—	—	VI. b)	VIII. a)	VIII. b)	VI. a)	VII.	—	—	VIII. a)	IV. a)	VI. a)	—	—	—	VIII. b)	V. b.	VI. b)	VII.	—	—	—	—	—	—	IV. a)	V. b)
	18 Szalóki	term., földr.	17	—	fd. I. a)	trr. IV. b)	trr. I. b)	—	trr. I. a)	fd. III. b)	trr. IV. b)	trr. IV. a)	fd. I. a)	—	tr. I. b)	—	tr. IV. b)	tr. I. a)	tr. IV. a)	f. III. b)	tr. IV. a)	—	—	tr. II. a)	f. I. a)	—	—	—	—	trr. II. a)	—	—	—	—
	19 Szende	tört., lat.	15	—	trt. V. b)	—	—	—	—	fd. II. b)	trt. III. b)	trt. VIII. a)	—	—	trt. VI. b)	trt. VIII. a)	—	—	—	trt. VI. b)	trt. III. b)	trt. VIII. a)	—	—	f. II. b)	trt. III. b)	trt. V. b)	—	—	f. II. b)	trt. VI. b)	trt. V. b.	—	—
	20 Szőke	lat., gör.	18	—	—	VI/2.	VII/2.	—	l. VIII. b)	—	—	—	VII/2.	l. VIII. b)	l. VIII. b)	VII/2.	VI/2.	—	VIII/2.	—	—	—	—	—	l. VIII. b)	VI/2.	VI/2.	VII/2.	—	VI/2.	VII/2.	VII/2.	VIII/2.	VIII/2.
	21 Teveli	lat., gör., ném.	15	VIII. a)	l. VI. b)	n. VIII. a)	n. IV. a)	l. VIII. a)	l. VIII. a)	—	—	—	—	n. IV. a)	—	—	—	l. VI. b)	l. VI. b)	—	—	—	l. VI. b)	I. VIII. a)	—	—	—	—	n. VIII. a)	l. VIII. a)	n. VIII. a)	n. IV. a)	—	l. VI. b)
	22 Tóth	math., fiz.	18	—	—	sz. II. b)	sz. II. b)	—	sz. I. b)	—	sz. II. b)	sz. I. a)	—	sz. I. b)	sz. II. b)	—	sz. I. a)	r. I. b)	r. I. b)	—	—	—	sz. I. a)	sz. I. b)	—	—	r. I. a)	r. I. a)	sz. I. b)	r. I. a)	—	—	sz. I. a)	r. I. b)
	23 Vajda	lat., gör.	16	II. a)	—	l. II. a)	m. II. a)	V/2.	—	—	l. II. a)	l. II. a)	m. II. a)	V/2.	—	l. II. a)	l. II. a)	m. II. a)	—	—	V/2.	V/2.	—	—	—	V/2.	l. II. a)	m. II. a)	—	—	l. II. a)	m. II. a)	m. II. a)	—
	24 Vida	lat., magy., fil.	16	V. b)	fil. VIII. a)	l. V. b)	fil. VIII. b)	—	—	l. V. b)	fil. VIII. b)	—	—	—	l. V. b)	m. V. b)	—	—	—	l. V. b)	f. VIII. a)	f. VIII. b)	—	—	l. V. b)	f. VIII. a)	—	m. V. b)	irás II. a)	l. V. b)	f. VIII. b)	—	m, V. b)	—
	25 Zimányi D.	lat., gör.	18	IV. b)	l. IV. b)	l. III. b)	l. III. b)	m. IV. b)	—	l. IV. b)	—	—	—	—	l. III. b)	l. IV. b)	—	—	VIII/2.	l. IV. b)	m. IV. b)	m. IV. b)	l. III. b)	l. III. b.	l. III. b)	l. IV. b)	l. IV. b.	VIII/2.	m. IV. b.	—	—	—	—	—
	26 Zimányi J.	magy., ném.	15	VIII. b)	m. VIII. b)	n. VIII. b)	m. VIII. a)	n. V. b)	—	—	n. V. b)	—	—	—	m. VIII. a)	m. VIII. b)	n. V. b)	m. VI. a)	—	m. VI. a)	n. VIII. b)	—	—	—	m. VIII. a)	m. VIII. b)	—	—	—	n. VIII. b)	m. VI. a)	—	—	—
	27 Zsámboki	lat., gör.	15	II. b)	—	—	—	—	—	—	—	l. II. b)	m. II. b)	—	—	l. II. b)	—	m. II. b)	m. II. b)	—	r. II. b	r. II. b.	—	l. II. b.	—	l. II. b)	m. II. b)	—	i. II. b)	—	l. II. b)	l. II. b)	m. II. b)	r. II. b)
	Nincs elfoglalva				II. b)	—	—	—	—	I. b)	—	—	—	I. a)	II. a)	—	—	—	I. a)	II. b)	—	—	—	—	I. b)	—	—	—	III. a)	—	—	—	IV. a)
					III. b)	—	—	—	IV. a)	—	—	—	—	II. a)	—	—	—	—	III. b)	III. a)	—	—	—	—	IV. b)	—	—	—	—	—	—	—	—	IV. b)

FRITZ ÁRMIN, BUDAPEST, NAP-UTCA 13.

Budapesti I. ker. áll. főgymnasium. 1913—1914. tanév.

ÓRAREND.

Osztály		I. a)	I. b)	II. a)	II. b)	III. a)	III. b)	IV. a)	IV. b)	V. a)	V. b)	VI. a)	VI. b)	VII.	VIII. a)	VIII. b)
Osztályfő		Sebestyén	Schmidt	Vajda	Zsámboki	Bujdosó	Mohr	Papp	Zimányi D.	Schidella	Vida	Madzsar	Andor	Perényi	Teveli	Zimányi J.
Hétfő	8—9	Földrajz—Szalóki	Földrajz—Sebestyén	Hittan	———	Torna—Kmetykó	———	Latin—Papp	Latin—Zimányi D.	Történelem—Schidella	Történelem—Szende	Német—Himpfner	Latin—Teveli	Latin—Schmidt	Filozófia—Vida	Magyar—Zimányi J.
	9—10	Szépirás—Schidella	Torna—Kmetykó	Latin—Vajda	Számtan—Tóth	Hittan	Latin—Zimányi D.	Latin—Papp	Természetrajz—Szalóki	Természetrajz—Lasz	Latin—Vida	Görög—Szőke Görögpótló—Sebestyén	Görög—Szőke Görögpótló—Sebestyén	Magyar—' erényi	Német—Teveli	Német—Zimányi J.
	10—11	Hittan	Természetrajz—Szalóki	Torna—Kmetykó	Számtan—Tóth	Német—Mohr	Latin—Zimányi D.	Német—Teveli	Rajz—Reissig	Görög—Vajda Görögpótló—Papp	Görög—Vajda Görögpótló—Papp	Latin—Madzsar	Természetrajz—Lasz	Görög—Szőke Görögpótló—Perényi	Magyar—Zimányi J.	Történelem—Schidella
	11—12	Latin—Sebestyén	Hittan	Rajz. mértan—Reissig	Torna—Kmetykó	Számtan—Baumgartner	Német—Mohr	Magyar—Papp	Magyar—Zimányi D.	Latin—Schidella	Német—Zimányi J.	Történelem—Madzsar	Mennyiségtan—Andor	Német—Perényi	Latin—Teveli	Fizika—Dunay
	12—1	Természetrajz-Szalóki	Számtan—Tóth	Számtan—Baumgartner	Hittan	Latin—Bujdosó	Rajz—Reissig	———	Torna—Kmetykó	Latin—Schidella	Mennyiségt.—Andor	Természetrajz—Lasz	Német—Mohr	Fizika—Dunay	Latin—Teveli	Latin—Szőke
Kedd	8—9	Latin—Sebestyén	———	Latin—Vajda	Földrajz—Szende	Latin—Bujdosó	Földrajz—Szalóki	Latin—Papp	Latin—Zimányi D.	Latin—Schidella	Latin—Vida	Latin—Madzsar	Torna—Szafka	Latin—Schmidt	Hittan	Hittan
	9—10	Magyar—Sebestyén	Latin—Schmidt	Magyar—Vajda	Számtan—Tóth	Magyar—Bujdosó	Történelem—Szende	Rajzoló mértan—Reissig	Term.-rajz—Szalóki	Történelem—Schidella	Német—Zimányi J.	Történelem—Madzsar	Magyar—Papp	Hittan	Torna—Szafka	Filozófia—Vida
	10—11	Számtan—Tóth	Latin—Schmidt	Rajz. mértan—Reissig	Természetrajz—Lasz	Számtam—Baumgartner	Magyar—Mohr	Természetrajz—Szalóki	Német—Perényi	Görög—Vajda Görögpótló—Papp	Görög—Vajda Görögpótló—Papp	Hittan	Hittan	Történelem—Bujdosó	Történelem—Szende	Torna—Szafka
	11—12	Földrajz—Szalóki	Magyar—Schmidt	Rajz. mértan—Reissig	Latin—Zsámboki	Földrajz—Lasz	Német—Mohr	Mennyiségt.—Baumgart.	Történelem—Madzsar	Hittan	Hittan	Torna—Szafka	Mennyiségtan—Andor	Görög—Szőke Gp. irodalom—Perényi	Fizika—Dunay	Történelem—Schidella
	12—1	———	Számtan—Tóth	———	Magyar—Zsámboki	Rajz. mértan—Reissig	Hittan	Német—Teveli	Mennyiségt.—Baumgart.	Magyar—Perényi	Természetrajz—Lasz	Mennyiségtan—Andor	Német—Mohr	Torna—Szafka	Fizika—Dunay	Latin—Szőke
Szerda	8—9	Latin—Sebestyén	Természetrajz—Szalóki	———	Számtan—Tóth	Hittan	Latin—Zimányi D.	Latin—Papp	Történelem—Madzsar	Torna—Kmetykó	Latin—Vida	Német—Himpfner	Történelem—Szende	Latin—Schmidt	Magyar—Zimányi J.	Latin—Szőke
	9—10	Magyar—Sebestyén	Latin—Schmidt	Latin—Vajda	Latin—Zsámboki	Latin—Bujdosó	Torna—Kmetykó	Hittan	Latin—Zimányi D.	Német—Mohr	Magyar—Vida	Mennyiségtan—Andor	Magyar—Papp	Görög—Szőke Gp. irod.—Perényi	Történelem—Szende	Magyar—Zimányi J.
	10—11	Számtan—Tóth	Magyar—Schmidt	Latin—Vajda	Hittan	Számtan—Baumgartner	Magyar—Mohr	Magyar—Papp	Term.-rajz—Szalóki	Természetrajz—Lasz	Német—Zimányi J.	Görög—Szőke Görögpótló—Sebestyén	Görög—Szőke Görögpótló—Sebestyén	Magyar—Perényi	Torna—Szafka	Történelem—Schidella
	11—12	Természetrajz—Szalóki	Rajz. mértan—Tóth	Magyar—Vajda	Magyar—Zsámboki	Földrajz—Lasz	Németh—Mohr	Torna—Szafka	Hittan	Latin—Schidella	Mennyiségt.—Andor	Magyar—Zimányi J.	Latin—Teveli	Történelem—Bujdosó	Mennyiségt.—Dunay	Fizika—Dunay
	12—1	———	Rajz. mértan—Tóth	Földrajz—Schidella	Magyar—Zsámboki	Történelem—Bujdosó	———	Term.-rajz—Szalóki	Mennyiségt.—Baumgart.	Mennyiségt.—Andor	Természetrajz—Lasz	Torna—Szafka	Latin—Teveli	Mennyiségt.—Dunay	Görög ⎫ Szőke Gör.-p. ⎭ Zimányi D.	Görög ⎫ Szőke Gp. irod. ⎭ Zimányi D.
Csütörtök	8—9	Magyar—Sebestyén	Szépirás—Madzsar	Torna—Kmetykó	———	———	Földrajz—Szalóki	Latin—Papp	Latin—Zimányi D.	Latin—Schidella	Latin—Vida	Magyar—Zimányi J.	Történelem—Szende	Latin—Schmidt	Hittan	Hittan
	9—10	Magyar—Sebestyén	Latin—Schmidt	Földrajz—Schidella	Rajz. mértan—Zsámboki	Torna—Kmetykó	Történelem—Szende	Természetrajz—Szalóki	Magyar—Zimányi D.	Görög és ⎫ Vajda	Görög és ⎫ Vajda	Latin—Madzsar	Magyar—Papp	Hittan	Filozófia—Vida	Német—Zimányi J.
	10—11	Torna—Kmetykó	Magyar—Schmidt	Számtan—Baumgartner	Rajz. mértan—Zsámboki	Német—Mohr	Számtan—Andor	Magyar—Papp	Magyar—Zimányi D.	Gp. rajz ⎭ Reissig	Gp. rajz ⎭ Reissig	Hittan	Hittan	Fizika—Dunay	Történelem—Szende	Filozófia—Vida
	11—12	Számtan—Tóth	Földrajz—Sebestyén	Számtan—Baumgartner	Természetrajz—Lasz	Német—Mohr	Latin—Zimányi D.	Történelem—Madzsar	Rajzoló mértan—Reissig	Hittan	Hittan	Mennyiségtan—Andor	Latin—Teveli	Magyar—Perényi	Fizika—Dunay	Torna—Szafka
	12—1	Latin—Sebestyén	Számtan—Tóth	Természetrajz—Szalóki	Latin—Zsámboki	Rajzoló mértan—Reissig	Latin—Zimányi D.	Számtan—Baumgartner	Hittan	Német—Mohr	Latin—Vida	Természetrajz—Lasz	Mennyiségtan—Andor	Német—Perényi	Latin—Teveli	Fizika—Dunay
Péntek	8—9	Földrajz—Szalóki	———	Hittan	Földrajz—Szende	Latin—Bujdosó	Latin—Zimányi D.	Latin—Papp	———	Latin—Schidella	Latin—Vida	Latin—Madzsar	Torna—Szafka	Latin—Schmidt	Magyar—Zimányi J.	Latin—Szőke
	9—10	Hittan	Latin—Schmidt	Földrajz—Schidella	Latin—Zsámboki	Magyar—Bujdosó	Történelem—Szende	Történelem—Madzsar	Latin—Zimányi D.	Görög—Vajda Gp. irodalom—Papp	Görög—Vajda Gp. irodalom—Papp	Görög és ⎫ Szőke	Görög és ⎫ Szőke	Torna—Szafka	Filozófia—Vida	Magyar—Zimányi J.
	10—11	Rajz. mértan—Tóth	Torna—Kmetykó	Latin—Vajda	Magyar—Zsámboki	Magyar—Bujdosó	Számtan—Andor	Hittan	Latin—Zimányi D	Történelem—Schidella	Történelem—Szende	Gp. rajz ⎭ Reissig	Gp. rajz ⎭ Reissig	Német—Perényi	Mennyiségt.—Baumgart.	Fizika—Dunay
	11—12	Rajz. mértan—Tóth	Hittan	Magyar—Vajda	Torna—Kmetykó	Német—Mohr	Rajzoló mértan—Reissig	Számtan—Baumgartner	Német—Perényi	Mennyiségtan—Andor	Magyar—Vida	Történelem—Madzsar	Természetrajz—Lasz	Fizika—Dunay	Görög és ⎫ Szőke Gp. irod. ⎭ Zimányi D.	Görög és ⎫ Szőke Gp. irod. ⎭ Zimányi D.
	12—1	Torna—Kmetykó	Számtan—Tóth	Szépirás—Vida	Szépirás—Zsámboki	Történelem—Bujdosó	Hittan	Rajzoló mértan—Reissig	Magyar—Zimányi D.	Magyar—Perényi	Természetrajz—Lasz	Mennyiségtan—Andor	Német—Mohr	Mennyiségtan—Dunay	Német—Teveli	Mennyiségt.—Baumgart.
Szombat	8—9	Rajz. mértan—Tóth	Latin—Schmidt	Természetrajz—Szalóki	Földrajz—Szende	———	Torna—Kmetykó	Magyar—Papp	Történelem—Madzsar	Mennyiségtan—Andor	Latin—Vida	Görög—Szőke Gp. irod.—Sebestyén	Görög—Szőke Gp. irod.—Sebestyén	Történelem—Bujdosó	Latin—Teveli	Német—Zimányi J.
	9—10	Latin—Sebestyén	Magyar—Schmidt	Latin—Vajda	Latin—Zsámboki	Latin—Bujdosó	Magyar—Mohr	Történelem—Madzsar	Német—Perényi	Torna—Kmetykó	Mennyiségtan—Andor	Magyar—Zimányi J.	Történelem—Szende	Görög és ⎫ Reissig	Német—Teveli	Filozófia—Vida
	10—11	Latin—Sebestyén	Magyar—Schmidt	Magyar—Vajda	Latin—Zsámboki	Latin—Bujdosó	Magyar—Mohr	Német—Teveli	Torna—Kmetykó	Magyar—Perényi	Történelem—Szende	Német—Himpfner	Természetrajz—Lasz	Gp. rajz ⎭ Szőke	Fizika—Dunay	Mennyiségt. – Baumgart.
	11—12	Számtan—Tóth	Földrajz—Sebestyén	Magyar—Vajda	Magyar—Zsámboki	Magyar—Bujdosó	Német—Mohr	Torna—Szafka	Mennyiségt.—Baumgart.	Természetrajz—Lasz	Magyar—Vida	Latin—Madzsar	Mennyiségtan—Andor	Görög és ⎫ Szőke	Görög és ⎫ Szőke	
	12—1	Magyar—Sebestyén	Rajz. mértan—Tóth	Számtan—Baumgartner	Rajz. mértan—Zsámboki	Történelem—Bujdosó	Számtan—Andor	———	———	Német—Mohr	Torna—Szafka	Természetrajz—Lasz	Latin—Teveli	Gp. rajz ⎭ Reissig	Gp. rajz ⎭ Reissig	
Az osztályban tanító tanárok.		Sebestyén—latin (6) Sebestyén—magyar (5) Szalóki—földrajz (3) Szalóki—term.-rajz (2) Tóth—számtan (4) Tóth—rajzoló mértan (3) Schidella—szépirás (1) Kmetykó—torna (2)	Schmidt—latin (6) Schmidt—magyar (5) Sebestyén—földrajz (3) Szalóki—term.-rajz (2) Tóth—számtan (4) Tóth—rajz (3) Madzsar—szépirás (1) Kmetykó—torna (2)	Vajda—latin (6) Vajda—magyár (5) Schidella—földrajz (3) Szalóki—term.-rajz (2) Baumgartner—Számt. (4) Reissig—rajz (3) Vida—szépirás (1) Kmetykó—torna (2)	Zsámboki—latin (6) Zsámboki—magyar (5) Szende—földrajz (3) Lasz—természetrajz (2) Tóth—számtan (4) Zsámboki—rajz (3) Zsámboki—szépirás (1) Kmetykó—torna (2)	Bujdosó—latin (6) Bujdosó—magyar (4) Mohr—német (4) Bujdosó—tört. (3) Lasz—földrajz (2) Baumgartn.—számtan (3) Reissig—rajz (2) Kmetykó—torna (2)	Zimányi D.—latin (6) Mohr—magyar (4) Mohr—német (4) Szende—történ. (3) Szalóki—földrajz (2) Andor—számtan (3) Reissig—rajz (2) Kmetykó—torna (2)	Papp—latin (6) Papp—magyar (4) Teveli—német (3) Madzsar—történelem (3) Szalóki—term.-rajz (3) Baumg.—mennyiségt. (3) Reissig—rajz (2) Szafka—torna (2)	Zimányi D.—latin (6) Zimányi D.—magyar (4) Perényi—német (3) Madzsar—történelem (3) Szalóki—term.-rajz (3) Baumg.—mennyiségt. (3) Reissig—rajz (2) Kmetykó—torna (2)	Schidella—latin (6) Perényi—magyar (3) Mohr—német (3) Vajda—görög (5) Papp—görögp. irod. (3) Reissig—görögp. rajz (2) Schidella—történelem (3) Lasz—természetrajz (3) Andor—mennyiségtan (3) Kmetykó—torna (2)	Vida—latin (6) Vida—magyar (3) Zimányi J.—német (3) Vajda—görög (5) Papp—görögp. irod. (3) Reissig—görögp. rajz (2) Szende—történelem (3) Lasz—term.-rajz (3) Andor—mennyiségt. (3) Szafka—torna (2)	Madzsar—latin (5) Zimányi J.—magyar (3) Himpfner—német (3) Szőke—görög (5) Sebestyén—gp. irod. (3) Reissig—gör.-p. rajz (2) Madzsar—történelem (3) Lasz—természetrajz (3) Andor—mennyiségtan (4) Szafka—torna (2)	Teveli—latin (5) Papp—magyar (3) Mohr—német (3) Szőke—görög (5) Sebestyén—gp. irod. (3) Reissig—gp. rajz (2) Szende—történelem (3) Lasz—természetrajz (3) Andor—mennyiségtan (4) Szafka—torna (4)	Schmidt—latin (5) Perényi—magyar (3) Perényi—német (3) Szőke—görög (5) Perényi—gör.-p. irod. (3) Reissig—gör.-p. rajz (2) Bujdosó—történelem (3) Dunay—mennyiségt. (3) Dunay—fizika (4) Szafka—torna (2)	Teveli—latin (4) Zimányi J.—magyar (3) Teveli—német (3) Szőke—görög (4) Zimányi D.—gp. irod. (2) Reissig—görögp. rajz (2) Szende—történelem (3) Baumg.—mennyiségt. (2) Dunay—fizika (4) Vida—filozófia (3) Szafka—torna (2)	Szőke—latin (4) Zimányi J.—magyar (3) Zimányi J.—német (3) Szőke—görög (4) Zimányi D.—gp. irod. (2) Reissig—görögp. rajz (2) Schidella—történelem (3) Baumg.—mennyiségt. (2) Dunay—fizika (4) Vida—filozófia (3) Szafka—torna (2)

osztályos tanulók közül 25% távol maradt a fogvizsgálattól, addig a legfelsőbb osztály tanulói mind megvizsgáltatták fogaikat.

Ugyancsak ilyen részletes kimutatás van még a Staats-Realschule VII. értesítőjében.

Egyéb észrevételek.

Az évvégi értesítők, úgymint nálunk is, egy bizonyos meghatározott séma szerint vannak szerkesztve.

Az egyes intézetek testületeinek névsorában visszatetsző a tanár vagy igazgatónak neve mellé tett rangsor-jelzés: X. Y. Professor VII. Rangklasse. A tanulók nevei egyes értesítőkben egészen hiányzanak; ott, ahol a névsor ki van téve, a jeles tanulók csillaggal vannak jelezve; a tanulók osztályozását az értesítők nem közlik.

Nagy teret foglalnak el a testgyakorlatra vonatkozó a táblázatos kimutatások. Ugyancsak nagy részletességgel vannak közölve a kirándulások, amelyek nagyobb szerepet játszanak a bécsi iskolákban, mint mi nálunk. Általában ismert dolog, hogy a turistálkodás a Lajtán túl nagyobb szerepet játszik, mint nálunk.

Ugyszintén mélyebb gyökeret vert Bécsben a fürdőkonviktus (Ferienhort) intézménye, mint nálunk. Majdnem minden intézet küld egynéhány tanulót nyáron át üdülésre. Az iskolán kivül álló közönség nagyobb érdeklődést mutat az iskola iránt, mint ami közönségünk. Ezt nemcsak a Ferienhort intézménye mutatja, hanem az a körülmény is, hogy több (jelenleg állami) intézet a város közönsége által e célre alapított egyesületnek köszöni fennállását.

Legszebben láttam a közönség érdeklődésének e megnyilatkozását a Staats-Gymnasium XIII. értesítőjében. A „Verein der Freunde des Hietzinger Gymnasiums", amely fennállásának már tizenharmadik évébe lépett, tagjainak áldozatkészségével tetemes adakozásokkal járult még az iskola tanfelszerelésének gyarapításához is. Az évi bevétele a körülbelül 500 tagot számláló egyesületnek 7790 korona volt. Fennállása óta 59,200 koronával segélyezte az egyesület az iskolát.

Az értesítőkben elpanaszolják az igazgatók itt-ott az iskoláik bajait is; a Staats-Gymnasium IX. épúgy panaszkodik a folyosók fűtetlenségéről, akár csak mi magunk.

Az értesítőnek egy fejezete persze az iskola és a szülői ház együttműködésének szükségességét és keresztülvitelét beszéli meg, talán nagyobb eredménnyel, mint nálunk.

Az értesítők beszámolnak a tanári karban történt változásokról és az intézetek évi történetéről, épúgy mint a mi értesítőink. Az összes középiskolákban megünnepelték 1913. április 19-én a pragmatica sanctio promulgalásának kétszáz éves fordulóját. Egyik-másik intézet hosszasab-

ban foglalkozik ezen ünnepéllyel és közli az ünnepélyen elmondott ünnepi beszédet.

Az iskolaévben végzett tananyagot egyes értesítők részletesebben közlik, mások rövidebben. A legtöbb esetben csak a végzett olvasmányokról számol be az értesítő. A latinból és görögből az olvasott anyag nagyobb, mint nálunk; ennek oka persze részben az is, hogy e tárgyak óra száma nagyobb, mint a miénk. Beszámolnak az értesítők a latin és görög magánolvasmányokról is; névszerint fel vannak sorolva a tanulók, akik magánolvasmányokra vállalkoztak, valamint közölve van a magánuton végzett olvasmány.

Az iskolák látogatottsága.

1. A *gimnáziumok*. Amint a 20. oldalon levő táblázatból látható, harmadik párhuzamos, ugynevezett c) osztály egyetlen egy gimnáziumban sincs. A nyolcadik osztály sehol sem párhuzamos, a hetedik és hatodik osztály csak egy-egy iskolában. Hatvan tanulónál több tanuló csak két osztályban van: a Gymnasium zu den Schotten első és a XIX. kerületi állami gimnázium második osztályában.

A nyolcadik osztályban a maximális létszám 47, a minimális 23, a középszám 37·5.

Az egyes osztályok tanulóinak átlagszáma fokozatosan lemegy az elsőtől a negyedikig 45-től 37-re; ezután a párhuzamos osztályok összevonása következtében ismét felszökik 44-re, de megint leszáll 36-ra, míg végén a nyolcadikban valószinüleg az érettségi vizsgálaton való bukások és ismétlések miatt kissé emelkedik.

A gimnáziumok összes tanulóit (6950) és összes osztályait (175) véve alapul, az átlagos látogatottság 39·71.

2. *Reálgimnázium* volt 1912/13-ban összesen 7, nem számítva egy nyilvános magánreálgimnáziumot és egy előkészítő osztállyal ellátott nevelőintézetet (Landeserziehungsheim). Ezek a reálgimnáziumok mind új alkotások és részben előbb volt gimnáziumok átalakításai (1. 2. 6. 7.), részben időközben alapított iskolák (3. 5.). Teljes reálgimnázium még 1912—1913-ban nem volt; a legkifejlettebb a Franz Joseph-Staats-Realgymnasium (I. ker.), melynek már fennállt a VII. osztálya. Külön helyet foglal el a reálgimnáziumok között a VIII. ker. reáliskolával kapcsolatos Reform-Realgymnasium, amelynek négy osztálya (V. VI. VII. VIII.) már fennállt. Ebben a reáliskola negyedik osztályára felépített iskolában a latin az V. osztálytól kezdve rendes tantárgy.

Ezeknek a reálgimnáziumoknak látogatottságáról még képet alkotni nem igen lehet. Az Erzherzog-Rainer-Realgymnasium első osztályának tanulólétszámából (mind a kettőben 66—66) azt lehet következtetni, hogy erősen látogatottak lesznek s ebben a tekintetben inkább a reáliskolákhoz

hasonlítanak. A tavalyi 1840 tanuló 46 osztályban elhelyezve átlagos 40 tanulószámot ad.

3. A *reáliskolák* hét osztályosak. Bizonyára ez okozza első sorban iskolák zsúfoltságát. Legrosszabb ebben a tekintetben a XIX-ik kerületi reáliskola, amely ma még csak hat osztályos, tehát fejlődőben levő iskola és amelynek első osztályában 79 tanuló volt. 70-nél több tanuló volt öt első osztályban és egy második osztályban. Harmadik párhuzamos, úgynevezett c) osztály egyetlen egy esetben volt t. i. a XVIII. kerületben. 60-nál több tanuló volt hét első osztályban, három második és egy harmadik osztályban. Az egyes osztályok tanulóinak átlaga lemegy az elsőtől a hetedikig 56-tól 34-re. Különösen erős a megcsappanás az elsőről a másodikra.

A reáliskolák tanulóinak összes száma (9276) az osztályok összes számával (217) elosztva átlagban 42·75 tanulót ad egy-egy osztályra.

Összefoglalva mind a három fajtáju középiskolát az egyes osztályokra nézve a következő átlag tanulószámokat kapjuk:

I.	osztályaiban	1138+412+1804=3354	tanuló 65 (25+8+32) osztályban; egy osztályban átlag 51·06[1])
II.	„	1031+349+1517=2897	tanuló 62 (24+7+31) osztályban; egy osztályban átlag 46·73
III.	„	955+263+1289=2507	tanuló 61 (24+6+31) osztályban; egy osztályban átlag 41·08
IV.	„	892+259+1215=2366	tanuló 61 (24+6+31) osztályban; egy osztályban átlag 38·08
V.	„	752+138+1028=1918	tanuló 50 (17+5+28) osztályban; egy osztályban átlag 38·36
VI.	„	683+82+730=1495	tanuló 45 (19+4+22) osztályban; egy osztályban átlag 33·22
VII.	„	647+42+675=1364	tanuló 40 (18+2+20) osztályban; egy osztályban átlag 34·00
VIII.	„	635+14=649	tanuló 18 (17+1) osztályban; egy osztályban átlag 36·05

6950	gimn. tanuló	175	osztályban; átlag egyben	39·71	tanuló
1840	reálgimn. tanuló	46	„ „ „	40·00	„
9276	reálisk. „	217	„ „ „	42·75	„

18066 középisk. tanuló 438 osztályban; egy osztályban átlag **41·24** tanuló.

[1]) Megjegyzem, hogy az egyes osztályokban kimutatott átlagok nem egészen pontosak, mert a következő táblázatokban egyes iskoláknál (Staats-Gym. XIII, Staats-Realschule IV., XI., XII.) nem tudtam megállapítani az egyes osztályok látogatottságát. Ezért a táblázatok alján levő „osztályok száma“ és „az osztályok tanulóinak összege“ egy bizonyos tekintetben hiányos. — *A végösszegek azonban pontosak.*

I. Gimnáziumok.

	I. a)	I. b)	II. a)	II. b)	III. a)	III. b)	IV. a)	IV. b)	V. a)	V. b)	VI. a)	VI. b)	VII. a)	VII. b)	VIII.	Összesen	Az osztályok száma	Egy osztály átlaga
1. Akademisches Staats-Gymn. I	50	40	40	41	48	41	50	48	46	27	49	—	39	—	44	563	13	43·30
2. Gymn. zu den Schotten I.	64	—	52	—	50	—	52	—	45	—	39	—	43	—	31	376	8	47·00
2a. Franz Joseph Realgymn.[1])	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	20	—	31	69	3	23·00
3. Sophien-Staats-Gymn. II.	58	58	41	41	44	43	40	39	57	—	39	—	30	—	41	531	12	44·25
3a. Erzh.-Rainer-Staats-Realgymn.[1])	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	36	—	46	112	3	37·33
4. Staats Gymn. im III. Bezirke	59	55	45	51	42	42	42	39	45	41	32	32	44	35	47	653	15	43·53
5. Gymn. der Theres. Akademie IV.	43	—	49	—	47	—	51	—	51	—	39	—	38	—	39	357	8	44·62
6. Elisabeth-Staats-Gymn. V.	48	50	42	47	30	26	35	33	59	—	48	—	42	—	41	501	12	41·75
7. Staats-Gymn. im VI. Bezirke	43	38	38	38	30	35	33	23	38	—	35	—	38	—	31	420	12	35·00
8. Staats-Gymn. im VII. Bezirke[2])	50	—	35	—	37	—	27	—	32	—	10	—	—	—	—	191	6	31·83
9. Staats-Gymn. im VIII. Bezirke	28	32	37	38	37	45	39	38	59	—	46	—	52	—	41	492	12	41.00
10. Maximilian-Staats-Gymn. IX.	45	44	47	46	32	33	34	34	52	—	36	—	34	—	30	467	12	38·91
11. Carl Ludwig Staats-Gymn. XII.	44	42	32	31	37	37	27	27	35	24	49	—	32	—	37	454	13	34·96
12. Staats-Gymn. im XIII. Bezirke	51	46	49	46	51	42	35	34	53	—	51	—	45	—	35	538	12	44·83
13. Staats-Gymn. im XVI. Bezirke[3])	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	217	7	31·00
13a. Staats-Realgymn im XVII. Bezirke[1])	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	—	32	—	44	107	3	35·66
14. Staats-Gymn. im XVIII. Bezirke	38	40	43	41	35	36	35	38	48	—	43	—	28	—	38	463	12	38·58
15. Staats-Gymn. im XIX. Bezirke	36	36	61	—	55	—	39	—	40	—	30	—	35	—	36	368	9	40·88
15a. Staats-Realgymn. im XXI. Bezirke[1])	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	24	—	23	71	3	23·60
Az osztályok száma[4])	25		24		24		24		17		19		18		17	—	175	—
Az osztályok tanulóinak összege[4])	1138		1031		955		892		752		683		647		635	6950	—	—
Az osztályok tanulóinak átlaga[4])	45·52		42·96		39·78		37·16		44·23		35·94		35·94		37·35	—	—	39·71

[1]) Ezen most fejlődő reálgimnáziumok felső osztályaiban a tanítás még a gimnáziumi tanterv szerint folyik (Min. Erlass vom 24. Juni 1909.)
[2]) Ezen gimnázium még eddig nem adott ki értesitőt. Az adatokat az intézet igazgatójának szives közlése alapján adom.
[3]) Még nem teljes gimnázium. A tanulók és osztályok számát közli Wengraf: Jahrbuch 1913.
[4]) Lásd a megjegyzést a 19. lap alján.

II. Reálgimnáziumok.

	I. a)	I. b)	II. a)	II. b)	III. a)	III. b)	IV. a)	IV. b)	V. a)	V. b)	VI. a)	VI. b)	VII. a)	VII. b)	VIII	Összesen	Az osztályok száma	Egy osztály átlaga
1. Franz-Joseph-Staats-Realgymn. I.[1])	43	40	49	—	39	—	40	—	29	—	—	28	—	24	—	292	8	36·5
2. Erzherz.-Rainer-Staats-Realgymn. II.[1])	66	66	57	59	48	49	50	48	31	—	—	19	—	—	—	493	10	49·3
3. Staats-Realgymn. im III. Bezirke[2])	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	163	4	40·75
4. Staats-*Reform*-Realgymn. im VIII. Bez.[3])	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	22	—	18	—	14	76	4	19·00
5. Staats-Realgymn. im XIV. Bezirke[2])	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	116	3	38·66
6. Staats-Realgymn. im XVII. Bezirke[1])	57	57	56	57	40	40	40	40	28	—	—	13	—	—	—	428	10	42·8
7. Staats-Realgymn. im XXI. Bezirke[1])[4])	41	42	36	35	47	—	41	—	30	—	—	—	—	—	—	272	7	38·9
Az osztályok száma	8		7		6		6		5		4		2		1	—	46	—
Az osztályok tanulóinak száma	412		349		263		259		138		82		42		14	1840	—	—
Az osztályok tanulóinak átlaga	51·5		49·86		43·83		43·17		27·6		20·5		21·00		14	—	—	40

[1]) Ezen most fejlődő reálgimnáziumokban még fennáll egynéhány gimnáziumi osztály (lásd fenntebb a 2a., 3a., 13a., 15a. számokat a gimnáziumok között).

[2]) Ezen most fejlődő reálgimnázium tanulóinak és osztályainak számát közli Wengraf; Jahrbuch 1913

[3]) Ezen Reform-Realgymnasium és a Staats-Realschule im VIII. Bezirke együvé tartozik.

[4]) Van az itt felsoroltakon kivül még két magániskola: Öffentliches Privat-Unter-Realgymnasium VIII. és Landeserziehungsheim (Realgymnasium mit Vorbereitungs-Klasse in Grinzing—Wien).

III. Reáliskolák.

	I. a)	I. b)	I. c)	II. a)	II. b)	III. a)	III. b)	IV. a)	IV. b)	V. a)	V. b)	VI. a)	VI. b)	VII. a)	VII. b)	A tanulók összes száma	Az osztályok száma	Egy osztály átlaga
1. Staats-Realschule im I. Bezirke ...	42	40	—	33	38	36	35	35	36	57	—	43	—	38	—	433	11	39·36
2. Erste Staats-Realschule im II. Bezirke	73	75	—	63	63	54	52	50	44	36	36	33	34	34	32	679	14	48·5
3. Zweite Staats Realschule im II. Bez.	65	60	—	61	55	50	47	43	41	47	43	37	24	35	27	635	14	45·35
4. Staats-Realschule im III. Bezirke ...	53	53	—	45	47	46	42	44	37	29	34	30	32	24	32	548	14	39·14
5. Staats-Realschule im IV. Bezirke[1]) ...																611	14	43·64
6. Staats-Realschule im V. Bezirke ...	48	47	—	41	39	51	49	49	48	37	35	30	31	47	—	552	13	42·46
7. Staats-Realschule im VI. Bezirke ...	56	57	—	50	45	35	34	42	42	34	34	45	—	29	—	503	12	42·91
8. Staats-Realschule im VII. Bezirke ..	43	45	—	45	45	40	40	39	40	36	36	26	26	41	—	502	13	38·61
9. Staats-Realschule (u. St. Reform-Realgym.) im VIII. Bezirke[2])	59	59	—	50	45	35	35	27	27	45	—	23	—	30	—	435	11	39·54
10. Staats-Realschule im IX. Bezirke ...	52	52	—	46	46	31	30	36	36	30	29	31	—	44	—	463	12	38·58
11. Staats-Realschule im X. Bezirke ...	59	55	—	46	46	35	36	42	38	30	26	42	—	37	—	493	12	41·08
12. Staats-Realschule im XI. Bezirke[3]) ...																264	5	52·8
13. Vereins-Realschule im XII. Bezirke[3])																142	3	47·3
14. Staats-Realschule im XIII. Bezirke	62	62	—	50	52	43	43	37	38	54	—	35	—	36	—	512	11	46·54
15. Staats-Realschule im XV. Bezirke...	71	71	—	53	51	46	47	41	38	40	41	32	31	27	27	616	14	44·00
16. Staats-Realschule im XVI. Bezirke ..	64	65	—	50	54	46	44	43	45	27	31	31	—	46	—	546	12	45·5
17. Staats-Realschule im XVIII. Bezirke	60	57	35	55	56	40	39	35	34	36	33	42	—	35	—	557	13	42·83
18. Staats-Realschule im XIX. Bezirke	79	—	—	76	—.	65	—	50	—	53	—	47	—	—	—	370	6	61·66
19. Franz-Joseph—Staats-Realsch. XX.[4])	44	41	—	37	34	32	31	30	28	30	29	25	—	27	27	415	13	31·92
Az osztályok száma[5]) ...	32			31		31		31		28		22		20		—	217	—
Az osztályok tanulóinak száma[5]) ...	1804			1517		1289		1215		1028		730		675		9276	—	—
Az osztályok tanulóinak átlaga[5]) ...	56·38			48·94		41·58		39·2		36·71		33·18		33·75		—	—	42·75

[1]) Ez az intézet nem küldte be értesitőjét; az adatokat közli Wengraf: Jahrbuch 1913.
[2]) Az ezen reáliskolával kapcsolatos Reform—Realgymnasiumnak négy osztálya (V—VIII.) áll fenn; lásd a reálgimnáziumok közt.
[3]) Ezen még fejlődésben levő reáliskolák adatait közli Wengraf: Jahrbuch 1913.
[4]) Ezeken kivül van még egy magánreáliskola: Rainersche Privat-Unterrealschule III.
[5]) Lásd a megjegyzést a 19. l. alján.

FÜGGELÉK.

A budapesti gimnáziumok és reáliskolák látogatottságának kimutatása.

Gimnáziumok.

	I.a)	I.b)	I.c)	II.a)	II.b)	II.c)	II.d)	III.a)	III.b)	III.c)	III.d)	IV.a)	IV.b)	IV.c)	V.a)	V.b)	V.c)	VI.a)	VI.b)	VII.a)	VII.b)	VIII.a)	VIII.b)	A tanulók összes száma	Az osztályok száma	Egy osztály átlaga
1. I. ker. áll. főgimn.	58	58	—	67	61	—	—	64	64	—	—	41	38	—	44	41	—	60	—	44	44	40	35	759	15	50·6
2. I. ker. ciszt.-r. fög.	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	1	50·0
3. II. ker. kir. egyet. kath. főgimn. ...	54	—	—	59	—	—	—	61	—	—	—	48	—	—	38	—	—	40	—	44	—	58	—	402	8	50·3
4. II. ker. érseki fög.	67	—	—	65	—	—	—	56	—	—	—	61	—	—	54	—	—	34	—	30	—	—	—	367	7	52·4
5. III. ker. áll. fög.	41	44	—	61	—	—	—	52	—	—	—	59	—	—	42	—	—	27	—	41	—	42	—	409	9	45·4
6. IV. ker. Kegyes-tanító r. főgimn.	71	68	—	48	52	—	—	58	48	—	—	48	47	—	61	—	—	60	—	64	—	58	—	683	12	56·9
7. V. ker. áll. főgimn.	72	—	—	59	46	—	—	63	64	—	—	57	56	—	44	—	—	42	42	74	—	63	—	682	12	56·8
8. VI. ker. áll. főgimn.	58	58	56	48	48	—	—	43	42	42	—	53	55	—	51	—	—	49	—	58	—	38	—	699	14	49·9
9. VII. ker. Barcsay-utcai főgimn. ...	69	68	—	70	64	—	—	66	74	—	—	60	61	—	43	50	—	52	47	58	64	50	56	952	16	59·5
10. VII. ker. István-úti főgimn.	57	56	59	54	53	56	—	46	44	44	—	70	70	—	50	43	—	31	35	35	36	32	31	902	19	47·4
11. Ág. evang. főgimn	60	57	—	50	51	—	—	48	48	—	—	46	38	—	63	—	—	61	—	52	—	47	—	621	12	51·6
12. Gyakorló-főgimn.	37	—	—	42	—	—	—	43	—	—	—	41	—	—	36	—	—	31	—	35	—	—	—	265	7	37·9
13. VIII. ker. áll. fög.	60	62	59	43	46	43	43	36	37	40	40	48	47	48	35	35	37	33	32	34	31	38	38	965	23	41·9
14. IX. ker. ref.-fög....	51	52	—	51	56	—	—	46	47	—	—	48	46	—	67	—	—	59	—	62	—	50	—	635	12	52·5
15. X. ker. Tisztviselő-telepi főgimn. ...	48	50	48	55	56	—	—	42	49	—	—	40	39	—	52	—	—	52	—	52	—	43	—	626	13	48·1
16. X. ker. Kőbányai fg.	46	45	—	32	36	—	—	29	34	—	—	35	32	—	20	—	—	24	—	22	—	—	—	355	11	32·2
Az osztályok száma	31			29				30				27			20			19		19		16		—	191	—
A tanulók száma ...	1739			1515				1470				1332			906			811		880		719		9372	—	—
Egy osztályban átlag	56·1			52·2				49·0				49·3			45·3			42·6		46·3		44·9		—	—	49·1

Reáliskolák.

	I. a)	I. b)	I. c)	II. a)	II. b)	II. c)	III. a)	III. b)	IV. a)	IV. b)	V.	VI.	VII.	VIII.	A tanulók összes száma	Az osztályok száma	Egy osztály átlaga
1. II. ker. állami	49	60	—	51	50	—	51	45	36	43	50	40	40	27	542	12	45·1
2. IV. ker. községi	64	70	—	66	58	—	60	56	54	54	58	53	39	34	666	12	55·5
3. V. ker. állami	65	57	62	63	57	52	65	60	66	59	63	48	53	53	823	14	58·7
4. VI. ker. állami	54	51	53	59	60	—	61	61	50	45	52	43	36	23	648	13	54·0
5. VIII. ker. községi	57	73	—	59	58	—	55	54	41	42	49	30	35	32	585	12	48·7
Az osztályok száma	12			11			10		10		5	5	5	5	—	63	—
A tanulók száma	715			633			568		490		272	214	203	169	3264	—	—
Egy osztályban átlag	59·6			57·5			56·8		49·0		54·4	42·8	40·6	33·8	—	—	51·8

A hely szűke nem engedi, hogy az itt közölt számbeli adatokat kellő módon feldolgozzam. Egy későbbi alkalomra és más helyre tartom fenn magamnak e táblázatokban kifejezett tanulságok kifejtését.

Mindenesetre gondolkodóba fogja ejteni e számadatok összehasonlitóját az a körülmény, hogy Bécs 2,031,000 lakója közül 18,066, Budapest 880,000 lakója közül 12,636 látogatja a középiskolát; tehát Bécsben 0·882%, Budapesten 1·436%.

Budapesten:

9372 gimnáziumi tanuló 191 osztályban volt elhelyezve,
3264 reáliskolai tanuló 63 osztályban

12636 középiskolai tanuló 254 osztályban; tehát átlagban egy osztályban volt **49·70.**

Dr. Schmidt Márton.

PERÉNYI ADOLF.

1855—1914.

Sulyos és fájdalmas veszteség érte a lefolyt iskolaévben intézetünket. A tanári karnak egyik buzgó, lelkes és fáradhatatlan tagja kidőlt a munkából, amelynek ifjú kora óta minden idejét, minden erejét szentelte. A megdöbbentően váratlan halál február 25-ikéről 26-ikára virradó éjjel rövid tusa után véget vetett egy életnek, amelyről valamennyien azt hittük, hogy még sok áldást fog hozni az ifjúságnak, amelynek nevelése, tanítása és vezetése volt boldogult tanártársunknak egyetlen öröme. Perényi Adolf az iskolán kívül is szerzett érdemeket, de az iskolán kívüli tevékenysége is szoros összefüggésben állott iskolai nevelő és tanító munkásságával. A gyorsírás-tanítás terén kifejtett fáradhatatlan munkássága gyümölcsözően és áldásosan hatott az iskolára; az a törekvése, hogy az iskolából kikerült növendékeket egyesületbe tömörítse, ápolta az iskolához való ragaszkodást az iskolán kívül álló társadalomban, és végül a kicsinyek számára tartott meseelőadásai is az iskola iránti szeretetéből fakadtak és az iskola iránti szeretetet ápolták.

Február 25-ikén szokott jókedvében és, amint hittük, jó egészségben megtartotta Perényi rendesen óráit, délután visszatért az iskolába, hogy a művészeti szertár egynémely dolgát elvégezze, azután baráti körben töltve el az estét otthonába tért vissza, hogy onnan soha többé munkára ne induljon. Másnap reggel barátai és tanítványai mély megdöbbenéssel értesültek arról, hogy éjjel bekövetkezett agyvérzés reggeli három órakor véget vetett életének.

Perényi Adolf Veszprémben született 1855. február 10-én. Miután középiskolai tanulmányait Veszprémben és Budapesten a kegyestanítórendiek főgimnáziumában elvégezte és 1876-ban érettségi vizsgálatot tett, a budapesti tudományegyetemen a középiskolai tanári pályára készült és 1883-ban tanári oklevelet szerzett a magyar és német nyelvből és irodalomból. Tíz évvel később gyorsíró tanítói oklevelet is szerzett. Középiskolai tanári működését aránylag későn kezdte meg. Sok éven át mint nevelő tartotta fenn magát. 1884/5—5/6-ban a Gyakorló Főgimnáziumnak volt tagja. Mint helyettes tanár három évnél tovább működött a bpesti VII. ker. (Barcsay-u.) főgimnáziumban. Rendes tanárrá való kineveztetése alkalmából a temesvári áll. főreáliskolához helyeztetett. Ezen intézetben élte át Perényi tanári munkásságának javarészét, tizennégy évet. Az ezen iskolában eltöltött hosszú időről mindenkor a legmelegebb szeretet hangján emlékezett meg és meglátszott, hogy ezt az időszakot tartotta élete legboldogabb részének. Meghitt baráti viszonyban volt élete végéig a temesvári főreáliskola igazgatójával, Laky Mátyással, volt tanártársaival és számos tanítványaival. Számos alkalommal, amikor a temesvári főreáliskola valamilyen nagyobb jelentőségü ünnepet ült, Perényi lezarándokolt hosszú évi működésének terére szeretett barátai és ismerősei közé. Nehéz volt megválása Temesvártól, amikor 1903-ban megkapta kért áthelyezését Budapestre, ahová régebben elhagyott barátai, rokonai és az a remény vonzotta, hogy sokoldalu tevékenységének tágabb tere nyílik. Gimnáziumunkban csakhamar megnyerte valamennyiünk szeretetét és becsülését. Fáradságot nem ismerő buzgósággal szentelte magát minden munkának, amelyet vagy a kötelesség rótt reá vagy hivatottságból vállalt el. Szerénységével és csöndes modorával megkedveltette magát tanártársaival és a szülőkkel és nagy hatással volt a vezetésére bízott ifjuságra.

Gimnáziumunkhoz történt áthelyezése után ő vállalta el a gyorsírás tanítását és rövid idő alatt egy lelkes kis gárdát nevelt

fel maga mellett, amely az országos versenyeken is dicsőséget szerzett intézetünknek. 1909-ben megalapította az intézeti Gyorsírókört, amelynek működéséről ezen értesítő más helyén számolunk be.

Nagy szeretettel és buzgalommal foglalkozott a tanulók művészeti képzésével, úgy hogy Láng Nándor eltávozása után szakismerete és lelkesedése őt tette legalkalmasabbá a művészeti szertár gondozására.

Az utolsó években sokat és eredményesen foglalkozott azzal a kérdéssel, miképen lehet a képvetítéseket az irodalmi tanítás és nevelés céljaira felhasználni.

Baráti beszélgetéseiben néha elárulta a jövőre alkotott terveit. Egy-két év mulva nyugalomba kivánt vonulni, hogy minden idejét a mesének, a mesemondásnak, a mesét hallgató gyermeknek szentelhesse. Ezek körében érezte most magát legboldogabbnak, ő, akitől a sors a családi élet melegét megtagadta.

A kérlelhetetlen halál nem engedte, hogy tervei megvalósuljanak. Február 27-én délután kísértük kedves társunkat az utolsó pihenés helyére. A farkasréti temető halottas házában Kiss Arnold főrabbi bucsuztatta el Perényi Adolfot költői ihlettséggel mondott beszédben. A főgimnázium tanári kara nevében dr. Lasz Samu mondott a sírnál beszédet. A tanulók nevében Koch Aurél VII. osztályos tanuló bucsuzott el szeretett tanáruktól. Az intézeti Markovits-kör megalapítása körül szerzett érdemeket a kör elnöke, Kulcsár Ferenc VIII. oszt. tanuló méltatta. Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület, a volt tanítványok, a temesvári főreáliskola, s a volt iskolatársak szövetsége, a Gyakorló Gyorsírók nevében bucsuzót mondottak dr. Dengl János, az O. M. Gy. E. alelnöke, Laky Mátyás ny. igazgató, Schwarz Károly joghallgató és Bálint Antal.

Azzal a szeretettel, amellyel boldogult kartársunk, rokonaihoz, barátaihoz, tanítványaihoz vonzódott, örök emléket állított mindnyájunk szívében.

I.

Az intézet állapota.

Tanári testület.

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanított	Heti óra szám
1	**Himpfner Béla,** kir. igazgató, Szolgálati éveinek száma: 33.	—	német VI. a.	3
2	**Andor Tivadar,** rendes tanár, okl. tornatanító, a Magyarországi Tornatanítók Egyletének alelnöke, a Testnevelési Tanács tagja. Szolgálati éveinek száma: 34.	—	mennyiségtan III. b., V. a., V. b, VI. a., VI. b.	17
3	**Baumgartner Alajos,** rendes tanár, a Tan. Özv. és Arv. Segítő Orsz. Egyesület számvevője. Szolgálati éveinek száma: 25.	—	mennyiségtan II. a., III., a., IV. a., IV. b., VIII. a., VIII. b.	17
4	**Bogoeviciu Gy. Ghenadie,** gör. kel. román hitoktató.	—	gör. kel. hittan.	2
5	**Bujdosó József,** rendes tanár, Szolgálati éveinek száma: 5.	III. a.	latin, magyar, történelem, III. a., történelem VII., görögpótló VII.	19
6	**Dr. Csiba Ferenc,** r. kath. hitoktató.	—	róm. kath. hittan I – VIII.	24
7	**Dunay Zoltán,** rendes tanár, a természettani szertár őre, Szolgálati éveinek száma: 17.	—	természettan VII. és VIII. a. b. mennyiségtan VII.	15

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanitott	Heti óra-szám
8	**Dr. Edelstein Bertalan,** izr. hitoktató.	—	izr. hittan V—VIII.	4
9	**Józan Miklós,** unit. hitoktató.	—	unit. hittan.	1
10	**Dr. Kiss Arnold,** főrabbi, izr. hitoktató.	—	izr. hittan I—IV.	4
11	**Kmetykó Lajos,** okl. tornatanár. Szolgálati éveinek száma: 9.	—	testgyakorlás I., III., IV. b., V. a.	16
12	**Kőszegfalvi Endre,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 5.	—	szabadságon volt	—
13	**Dr. Lasz Samu,** rendes tanár, a természetrajzi és a vegytani szertár őre, a Magyar Földrajzi Társaság és a Magyar Adria-Egyesület választmányainak s a Magyarhoni Földt. Társulat Barlangkutató Bizottságának tagja. Szolgálati éveinek száma: 29.	—	természetrajz II. b., V. a., V. b., VI. a. és VI. b. földrajz III. a.	16
14	**Dr. Madzsar Imre,** rendes tanár, a tört. földrajzi szertár, a régiség és éremtár őre; a Magyar Történelmi Társulat, az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület és a Budapesti Tanári Kör vál. tagja; a B. Eötvös-Collegium vezető tanára. Szolgálati éveinek száma: 14.	VI. a.	latin, történelem VI. a. történelem IV. a. és IV. b., szépirás I. b.	15
15	**Dr. Mohr Győző,** rendes tanár, a budapesti evang. egyházmegye iskola-bizottságának tagja. Szolgálati éveinek száma: 11.	III. b.	magyar, német III. b., német III. a., V. a., VI. b.	18
16	**Nedelykovics Velimir,** gör. kel. szerb főesperes, hitoktató.	—	gör. kel. szerb hittan	2
17	**Dr. Papp Ferenc,** rendes tanár, a Budapesti Philologiai Társaságnak első titkára. Szolgálati éveinek száma: 17.	IV. a.	magyar IV. a., VI. b. és V. a., latin IV. a., gör.-pótló V.	19

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanított	Heti óra-szám
18	**Perényi Adolf**, rendes tanár, a class. phil. és műv. gyűjtemény őre. Az Orsz. Gyorsíró-Egyesület alelnöke. Szolgálati éveinek száma: 28.	VII.	magyar V. a., VII. német IV. b., VII. gör.-pótló VII. Meghalt febr. 26. Óráit átvették: Papp, Zimányi J., Schmidt, Bujdosó.	16
19	**Reissig Adolf**, rendes tanár, a rajzszertár őre, tanít szabadkézi rajzot és festést. Szolgálati éveinek száma: 34.	—	rajzoló mértan II. a., III. a., III. b., IV. a. és IV. b. gör.-pótló rajz V. a. és b., VI. a. és b., VII., VIII. a. és b.	19
20	**Schidella István**, rendes tanár. Szolgalati éveinek száma: 6.	V. a.	latin V. a., történelem V. a., VIII. b., szépirás I. a.	16
21	**Dr. Schmidt Márton**, rendes tanár, a tanári könyvtár őre, az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület választmányi tagja, a Budapesti Tanári Kör elnöke. Szolgálati éveinek száma: 25.	I. b. VII.	latin, magyar I. b. latin, német VII.	19
22	**Sebestyén János**, rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 5½.	I. a.	latin, magyar I. a. földrajz I. b. gör.-pótló VI. a. és b.	17
23	**ifj. Szabó Aladár**, ref. vallástanár.	—	református hittan	17
24	**Szafka Manó**, okl. tornatanár, miniszt. megbizott testgyak.-felügyelő, a tornaszertár őre. Szolgálati éveinek száma: 31.	—	testgyakorlás IV. a., V. b., VI—VIII.	14
25	**Dr. Szalóki Róbert**, rendes tanár, Szolgálati éveinek száma: 16.	—	természetrajz I. a. és b., IV. a. és IV. b. földrajz I. a. és III. b.	17
26	**Dr. Szende Gyula**, rendes tanár, az Orsz. Paed. Könyvtár és Tanszermúzeum Tanácsának kültagja, az Orsz. Középisk. Tanáregyesületnek választmányi tagja. Szolgálati éveinek száma; 20.	—	történet III. b., V. b., VI. b. és VIII. a. földrajz II. b.	15

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanitott	Heti óra-szám
27	**Szőke Adolf**, c. igazgató, rendes tanár, az ifj. segélyzőkör felügyelője, tandíjkezelő. Szolgálati éveinek száma: 37.	—	latin VIII. b. görög VI. a. és b., VIII. a. és b.	18
28	**Szüts Gábor**, ág. hitv. evang. vallástanár.	—	ág. h. ev. hittan.	16
29	**Teveli Mihály**, rendes tanár, a tanári ért. jegyzője. Szolgálati éveinek száma: 22.	VIII. a.	német IV. a., IV. b. és VIII. a. latin VI. b. és VIII. a.	18
30	**Tóth Géza**, helyettes tanár. Szolgálati éveinek száma: 1.	—	számtan I. a., I. b., II. b. mértan I. a., I. b.	18
31	**Ulicsák Béla**, gör. kath. hitoktató.	—	gör. kath. hittan.	4
32	**Dr. Vajda Károly**, rendes tanár, okl. tornatanító, tanítja a francia nyelvet. Szolgálati éveinek száma: 38.	II. a.	latin II. a. magyar II. a. görög V. a. és b.	16
33	**Dr. Vida Sándor**, rendes tanár, az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület és a Budapesti Tanári Körnek választmányi tagja, az ifjúsági könyvtár őre. Szolgálati éveinek száma: 15.	IV. b.	szépirás II. a. magyar V. b. latin V. b. bölcsészet VIII. a. és b.	16
34	**Dr. Zimányi Dániel**, rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 14.	IV. b.	latin III. b., IV. b. magyar IV. b. görögpótló VIII. a. és b.	18
35	**Dr. Zimányi József**, rendes tanár, az Önképző-Kör vezetője. Szolgálati éveinek száma: 26.	VIII. b.	magyar VI. a., VII. a., VIII. a. és VIII. b. német VIII. b.	18
36	**Zsámboki Gyula**, rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 32.	II. b.	magyar, latin, rajz, geom. és szépirás II. b.	15

Gyakorló tanárjelöltek:

Dr. Jantsits Tibor, okl. középiskolai tanár. Az egyetemi és főiskola „Szent Imre-kör" elnöke, az „Egyetemi kör" választmányi tagja. Tanította: *dr. Szalóki Róbert* mellett a földrajzot a III. b., a történelmet *dr. Szende Gyula* mellett a III. b. osztályban.

Radnai Béla, okl. középiskolai tanár, a „Gyorsirástudományi Társulat" titkára. Tanította *dr. Lasz Samu* mellett a földrajzot a III. a., a természetrajzot az V. b. és VI. a. osztályokban.

Szentkirályi Oszkár, szakvizsgálatot tett tanárjelölt, tanította a földrajzot az I. a. osztályban *dr. Szalóki Róbert* mellett, dr. Szende Gyula történelmi tanóráit pedig látogatta. Azonkivül az igazgatói irodában segédkezett.

Rendkívüli tárgyakat tanítottak:

Bodrogi Lajos, templomi karmester, a műéneket; **Reissig Adolf** a szabadkézi rajzot és a festést; **dr. Vajda Károly** a francia nyelvet; **Radnai Béla,** okl. gyorsírástanító, a gyorsírást; **Altenburger János,** a m. kir. Opera és a Filharm. Társaság tagja, tanította a hegedülést.

Iskolaszolgák:

Preisz Géza.
Skultéty Janos.
Polgár Lajos.

III.

A tanári testület irodalmi és közművelődési működése 1913—14-ben.

Andor Tivadar: A „Tornaügy"-ben „Visszapillantás a magyar testgyakorlás és a jubiláló Nemzeti Torna-Egylet történetére" cimü vezércikkben méltatta a nevezett egyesület érdemeit és a hazai egyesületi testgyakorlásra gyakorolt vezető és irányitó szerepét.

Dr. Jantsits Tibor előadást tartott a kolozsvári IV. Orsz. Kath. Diákkongresszuson „A főisk. ifjúság érintkezésének módjai" cimen. A Szent Imre kör pécsi vándorgyülésén „A főisk. ifjúság socialis mozgalmai" cimén.

Dr. Lasz Samu: Sajtó alá rendezte *Földrajza* I. köt. 7. kiadását. Az Országos Közművelődési Tanács lapjában: a *„Vasárnapi könyv"*-ben: *„A glecserek világa"*, *„A Panama-csatorna"*, *Az Éjszaki- és Déli-sark meghódítása"* címmel, három sorozatos közleménye jelent meg. Több rendbeli geografiai tárgyú tárcaközleményt irt a *„Pesti Hirlap"*, a *„Neues Pester Journal"*, a *„Pester Lloyd"*, a *„Vasárnapi Ujság"* és az *„Érdekes Ujság"* hasábjain. — A *„Pesti Hirlap"*-ban *„Tudományos problémák"* cimmel folytatta a természettudományokat, jelesen a fizikai geografiai ismereteket népszerűsítő tárca-ciklust. — A közoktatásügyi miniszterium valamint a Paedagogiai Könyvtár és Tanszerraktár megbizásából — ennek belső tagjaként — több rendbeli természetrajzi illetve geografiai tárgyú hivatalos birálatot irt. — A *„Magyar Földrajzi Társaság"*-ban: *„A Panama-csatorna multja, jelene, politikai és közgazdasági jelentősége"* címmel, vetített képekkel kisért előadást tartott.

Dr. Madzsar Imre: „Szent Gellért nagyobb legendájáról" (Századok, 1913) „Die Legende des heil. Gerhard" (Ungar. Rundschau 1914); „A történettanitás előkészitése" (Tanáregyl. Közlöny 1914). Hivatalos könyvbirálatokat irt, továbbá kisebb cikkeket és ismertetéseket a Tört. Szemle, Századok, Egy. Phil. Közlöny, Magyar Nyelv, Tanáregyl. Közlöny és Magyar Középiskola c. folyóiratokba.

Dr. Mohr Győző: *Eszmék honában* (tanköltemény.) — *Elmélkedések az irásbeliekről*, cikk a Tanáregyl. Közlönyben. — *Adalékok a fogalmazás tanitásához*, előadás az Orsz. Tanáregyesület Budapesti Körében, megjelent a Közlönyben.

Dr. Papp Ferenc: Birálatokat irt a *Budapesti Szemlébe* Gárdonyi Géza elbeszélés köteteiről, Jakab Ödön újabb munkáiról. A Kisfaludy-Társaság megbizásából kiadta *br. Kemény Zsigmond hátrahagyott munkáit* a költő születésének száz éves fordulójára. A Philologiai Társaságban felolvasta *Br. Kemény Zsigmond Bécsben* cimű dolgozatát. Az *Irodalomtörténetben* megjelent értekezésének cime: *Br. Kemény Zsigmond „Izabella királyné" cimű regénye.* Az *Irodalomtörténeti*

Közleményekben kiadott dolgozatának címe: *Br. Kemény Zsigmond, mint kir. táblai és kormányszéki kancellista.*

Radnai Béla: Sajtó alá rendezte „*Az egyszerű gyorsírás tankönyve*“ c. művének 2. bővített kiadását. — „*A gyorsírás elmélete és tanításának módszere*“ című munkája sajtó alatt van. — Több rendbeli szakértekezése jelent volt meg a „*Gyorsírástudomány*“-ban és a „*Diák-Gyorsiróvilág*“-ban. — A gyorsirókiállításon bemutatott rendszerével és az elméleti munkásságát feltüntető táblázatokkal, első díjat: aranyérmet nyert. — A nemzetközi és rendszerközi és a Nemzetközi Gabelsberger-kongresszusokon a következő előadásokat tartotta: „*Vergleichende Kritik der ungarischen Stenographie-Systeme*“, „*Technik der Systemkonstruierung*“ és „*Die objektiven Methoden zur Vergleichung der Systeme.*“

Teveli Mihály: Irt a „*Magyar Paedagogiá*“-ba könyvismertetéseket és irt szépirodalmi közleményeket.

Dr. Vajda Károly: Szakfelolvasásokat tartott és cikkeket irt a bélyeggyűjtésről (megjelentek az „Az Ujság“ című napilapban).

Dr. Szende Gyula a Kogutowicz-féle Magyar Történelmi Atlaszba készített 8 térképet s a Révai Nagy Lexikonába világtörténeti cikkeket irt.

Dr. Zimányi Dániel pedagógiai és szociológiai cikkeket irt az *Evangelikus Lap*-ba. — Önállóan megjelent: *Egyháztörténet számokban.* — Előadásokat tartott az *Országos Népoktató Egyesület* ferencvárosi tanfolyamain.

IV.

Végzett anyag.

Rendes tárgyak.

Vallástan.

a) *Róm. kath.* I. osztály. Az apostoli hitvallás ágazatainak fejtegetése. Az Istennek és az anyaszentegyháznak parancsolatai. A bűn, az erény és a keresztény tökéletesség. A malaszt és a malaszteszközök, úgymint a szentségek, szentelmények és az imádság. — II. oszt. Ó-szövetségi bibliai történetek. Zsidó régiségek. — III. oszt. Uj-szövetségi bibliai történetek. Palesztina földrajza. — IV. oszt. A szent helyek és eszközök. A szent cselekmények. Az egyházi év és ünnepei. — V. oszt. A vallás. Az isteni kinyilatkoztatás és a keresztény vallás. Teremtés, megváltás és megszentelés műve. Utolsó dolgok. — VI. oszt. Erkölcs, erkölcsi törvény. Erények, bűnök. Parancsolatok. — VII. oszt. A keresztény egyház terjedése, erősödése, küzdelmei, intézményei megalakulásától fogva a jelen korig, különös tekintettel Magyarországra. — VIII. oszt. Isten léte. Embertan. Vallás. Kinyilatkoztatás. Kath. egyház.

b) *Ágostai hitv. evang.* I. oszt. A Szentírás általános ismertetése, felosztása és az ó-szövetség tüzetes ismertetése; fontosabb részek olvasása és magyarázása. Énekek betanítása. — II. oszt. Az új-szövetség ismertetése. A hegyi beszéd. Jézus szenvedése, halála, feltámadása és mennybemenetele. Az apostolok levelei, különös tekintettel Pál apostol leveleire. Palaestina rövid földrajza. — III. oszt. Ev. keresztyén hittan és erkölcstan. Az ev. egyház alkotmánya és szervezete. Énekek betanítása. — IV. oszt. mint a III. osztályban. — V. oszt. A keresztyén egyház története az egyház megalapításától a westphaleni békéig. — VI. oszt. mint az V. osztályban. — VII. oszt. Az ev. keresztyénség világnézete. Hittan és erkölcstan apologetikus alapon. — VIII. oszt. mint a VII. osztályban.

c) *Református.* I—II. osztály külön-külön hetenkint 2 óra. Az ó-szövetségi kijelentés története. — III—IV. oszt. külön-külön hetenkint 2 óra. Keresztyén erkölcstan. — V—VI. oszt. külön-külön heti 2 óra. A keresztyén egyház története a reformációtól. — VII—VIII. oszt. külön-külön heti 2 óra. A magyar protestáns egyház története.

d) *Görög-keleti szerb vallás.* I—II. oszt. A hitről, a hitvallás 12 ágazatának fejtegetése. — III—IV. oszt. A reményről, az imádságról általában, mint reményt gerjesztő eszközről és az Ur imádságáról, mint a többi imádságok mintájáról. — VI—VII. oszt. Bevezetés az erkölcstanba. Az erkölcstan és dogmatika közti különbség: az erkölcstannak a dogmatikától való függése. Az erkölcstan fontos-

sága és annak szüksége. Az erkölcstan főalapjáról. A keresztény erkölcstan jobb az emberi erkölcstannál. Isten törvényéről és annak teljesítéséről.

e) *Izraelita vallás.* Tananyag az I—II. osztályban: Mindennapi imák. Bibliafordítás: Móz. III. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. f. Történet: Mózes halálától az exiliumig. Tankönyv: *Bernstein*, Mózes I. k. és *Mandl*, Zsidók története. Tananyag a III—IV. osztályban: Ünnepi imák. Bibliafordítás: Mózes IV. 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. f. Történet: Az exiliumtól — A második templom pusztulásáig. Tankönyv: *Mandl*, A zsidók története. *Bernstein*, Mózes IV. k. Tanár: dr. *Kiss Arnold* főrabbi Izraelita vallás. Tananyag az V—VI. osztályban: Bibliafordítés: Ezékiel próféta 2., 3., 18., 34. és 39. fejezetei. Jeremiás 31. f. Történet: A talmud befejezésétől Maimuni Mózes haláláig. Tankönyv: A későbbi próféták szövege és Csukási-Schön *Zsidó nép és irodalom története*, II. kiadás. Tananyag a VII—VIII. osztályban: Biblia. A zsoltárkönyv 1., 3., 4., 5., 6., 8., 11., 15., 19., 23., 30., 42., 43., 50., 51. fejezetei A biblia költészet. A zsoltárkönyv felosztása. Erkölcstana. Tanár: dr. *Edelstein Bertalan.*

Első A. és B. osztály.

Osztályfőnök: *Sebestyén* (a), *Schmidt* (b).

Magyar nyelv. A hangtan elemei, helyesírás, értelmes olvasás. Olvasmányok alapján a mondatok megkülönböztetése, mondat és mondatrészek. Név- és igeragozás. A beszédrészek tárgyalása. Olvasmányok: Prózaiak és versek az utasítás értelmében. A versek könyv nélkül. Két hetenkint írásbeli dolgozat vonatkozással az olvasmányokra.

Latin nyelv. Olvasmányok: Schola. Area. Hortus. Agricola. Pueri in schola. Remmius. Interrogationes. Septicius. Inter arma silent musae. Hoedus et lupus. Roma. Apollo. Otium. Casus tristis. Domi. Studia grammatica. De regibus Romanis. De Romulo. Fratres urbem aedificant. Sabinae raptae. Arithmetica. Ioci. Carmen Tibulli. Piscina. Res ridiculae. Tabellarius. Pompeiorum interitus. Laelius porro legit. Laudes ruris. — Fordítás magyarból latinra a jelzett olvasmányok alapján Nyelvtan: A névragozás a főbb nemi szabályokkal, melléknevek fokozása, számnevek, névmások, cselekvő igeragozás. Kéthetenkint egy iskolai írásbeli dolgozat a tanultak alapján.

Földrajz. Tájékozás a földgömbön és térképen, térképolvasás. Földrajzi alapismeretek. — Magyarország felületének, vizeinek, éghajlatának, terményeinek, lakosságának és főbb helységeinek ismertetése kapcsolatban a lakosság foglalkozásával és életmódjával. — Térkép-vázlatok készítése.

Természetrajz. Bevezetés a tárgyak szemlélésébe. — A négy évszak. — *Az ősz*: A közönségesebb gyümölcsformák taglalása és csoportosítása. Házi állatok. — *Tél*: A legközönségesebb fenyők. Az ember lakása közelében, a mezőn és erdőn élő emlős állatok. — *Tavasz*: A Buda vidékén virító növények. Házi szárnyasok.

Számtan. A tizedes számrendszer és a római számírás. A négy számolási művelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel. A számok osztható-sága. A hazai pénzrendszer, a hosszúság-, súly-, terület- és ürmérték ismertetése. Időszámítás.

Rajzoló mértan. A legegyszerűbb díszítmények rajzolása alapján: A pont és az egyenes. Az egyenesek viszonylagos helyzete. A szög. A háromszögek, négyszögek és a sokszögek tulajdonságai és területük kiszámítása. A kör kerületének és területének kiszámítása. Legegyszerűbb szerkesztések. Idomok összeillősége, hasonlósága és szimmetriája.

Szépirás. Folyékony írás gyakorlása.

Tornázás. Heti 2 órában svéd—dán tornarendszer szellemében. A részletezés található a Testi Nevelés című fejezetben.

Második A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Vajda* (a) és *Zsámboky* (b).

Magyar nyelv. Az egyszerű és összetett mondat, a helyesírás szabályai. *Olvasmányok*: Prózaiak és versek az utasítás értelmében. Versek könyv nélkül. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Latin nyelv. (a) Az I. osztályban tanult nyelvtani részek kiegészítése. Szenvedő igeragozás. Rendhagyó igék. *Olvasmányok*: Mare, Naves longae, Piscator, Navicula, Toga virilis, Iter Roma Pompeios factum, Poetae recitatio, Sexti carmen, Vesuvii incendium, Marci mors, Domus Romana, Sextus Publio suo salutem dicit, Triclinium, Quintus, Picturae parietinae, Cenantium nomina et mores, Cicero et Milo, De Orpheo fabula, Aeneae arma, Quintus et vilicus, Publii domus, Quinti et Titi colloquium. Magyarról latinra megfelelő fejezetek. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Földrajz. Európa országai külön és összefoglalóan. Ázsia és Afrika. A tanítás térképvázlatok készítésével kapcsolatban történt.

Természetrajz. Néhány ősszel virító növény. Majmok. Tengeri emlősök. Erszényes emlősök. Madárvilág: Madarak a ház körül. Mezei madarak. Erdei madarak és vízi madarak. Csúszó-mászók. Kétéltűek. Halak. Puhatestűek. Bogarak. Lepkék. Hártyásszárnyúak. Egyenes-, recés- és kétszárnyúak. Pók. Százlábú. Rák. Földi giliszta. Pióca. A nevezetesebb fák és bokrok. Mindegyik tanuló a födeles szárnyúakból bogárgyűjteményt készített.

Számtan. Egyszerűbb számolási rövidítések. Korlátolt pontosságú szorzás és osztás. Az arányosság fogalmának fejtegetése és alkalmazása az egyszerű hármas szabályra. Százalékszámítás.

Rajzoló mértan. A kocka, hasáb, gúla, szabályos testek, henger, kúp és gömb elemzése, felületük és köbtartalmuk kiszámítása. A tárgyalt testek axonometrikus rajzolása, egyszerűbb modellek elkészítése. Egyszerű geometriai díszítmények rajzolása és színezése.

Szépirás. A testtartás. A német nagy- és kisbetűk.

Tornázás. Foglalkozás, mint az I. a. és b. osztályokban.

Harmadik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Bujdosó* (a) és *Mohr* (b).

Magyar nyelv. A magyar nyelvtan összefoglaló ismétlése. *Olvasmányok:* Prózai és verses olvasmányok az utasítások értelmében. Költemények könyv nélkül. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Latin nyelv. A mondattan, különösen az esetek és a rövidített mondatszerkezetek, megfelelő magyar mondatoknak latinra való fordításával. *Olvasmányok:* A Dent-féle olvasókönyvből nagyobb olvasmányok; Cornelius Neposból Miltiades, Aristides; Hannibal; szemelvények Phaedrus meséiből. *Könyv nélkül:* A Dent-féle könyvből a párbeszédes olvasmányok; Aristides; Phaedrus meséi. Kéthetenkint írásbeli dolgozat.

Német nyelv. *Olvasmányok:* Prózai és verses olvasmányok, beszélgetések.

Történelem. A magyar nemzet története a mohácsi vészig.

Földrajz. Amerika és Ausztrália földrajza. — A mathematikai és fizikai földrajz elemei.

Számtan. Összetett hármasszabály. Egyszerű és kamatos kamatszámítás. Váltó és leszámitolása. Értékpapirok, állampapirok, részvények, sorsjegyek. Ötvények, érmek. Pénzrendszerünk. Idegen államok pénzei. Paritás.

Rajzoló mértan és szabadkézi rajz. *Planimetriai szerkesztések:* Szögek másolása és osztása: merőleges és párhuzamosak szerkesztése; háromszögek, négyszögek és sokszögek szerkesztése. b) *Szabadkézi rajz:* Kézügyesítő gyakorlatok. Stilizált levelek és virágok szabadkézzel való rajzolása és színezése fali mintákról.

Tornázás. Heti 2 órában a svéd-dán tornarendszer szellemében. Lásd a Test Nevelés című fejezetet.

Negyedik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Papp* (a) és *Zimányi D.* (b).

Magyar nyelv. Nyelvkincs, a stilus nemei; a világosság, hangulatosság, szemléletesség, fordulatosság, a hangsúlyos és időmértékes verselés. *Olvasmányok:* Arany Toldija. Toldi estéje. *Könyv nélkül:* Toldiból részletek. Költemények. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Német nyelv. Az alaktan befejezése. Prózai és verses olvasmányok az utasítások értelmében. Költemények könyvnélkül. Irásbeli dolgozatok két hetenkint.

Latin nyelv. *Nyelvtan:* A mondattanból az összetett mondatok, az oratio obliqua. Ennek gyakorlására megfelelő magyar mondatok fordítása latinra. — *Olvasmányok:* Caesarból: De bello Gallico I. 1—30, IV. 16—19., VI. 11—24. Ovidiusból: Quattuor aetates, Daedalus et Icarus. — *Könyv nélkül:* Bell. I. 13—15., IV. 17., Quattuor aetates. Két hetenkint iskolai írásbeli dolgozat.

Történelem. A magyar nemzet történelme a mohácsi vésztől a kiegyesésig.

Természetrajz. *Bevezetés a botanikába.* A herbarium készítés módja. Buda vidékének őszi flórája. A legjellegzetesebb ősszel virító növények. A növény szervei. A levél, a virág és a termés biológiája. *Kémiai alapismeretek.* Az elemek és vegyületek a velük kapcsolatos kémiai kisérletekkel. A növény belső szervezete; a növény életjelenségei. *A növények rendszertana. Virágtalan növények. Virágos növények.* Nyitva-termők. A fenyők. Zárva-termők. Egysziklevelűek. Kétsziklevelűek. Sziromtalanok. Szabadszirmúak és forrtszirmúak. A tanítást az élő növényeken kívül az intézet herbariumával, alkalmas rajzokkal és mikroszkópi praeparatumokkal kísértük. Mindegyik tanuló herbariumot készített Buda vidékének flórájából és megrajzolta az intézetünkkel szomszédos *Horváth-kert* tervrajzát fáival, bokraival és virágaival. Előadás vetített képekkel.

Mennyiségtan. Bevezetés a betűszámtanba. Összeadás és kivonás egész számokkal. A negativ szám. A positiv és negativ számok összeadása, kivonása és szorzása. A hatvány. Kéttagúak négyzete és köbe. Számok négyzetének és köbének kiszámítása. Osztás egész számokkal. Ugyanazon műveletsorozat törtszámokkal. Elsőfokú egyenletek egy ismeretlennel, kiterjeszkedve az arányok tanára.

Rajzoló geometria és szabadkézi rajz. (a) *Planimetriai szerkesztések.* Az arányosságon alapuló fontosabb szerkesztések. A körre vonatkozó legfontosabb szerkesztések. A kúpmetszetek szerkesztée. (b) *Szabadkézi rajz:* Stilizált egyszerű levelek és virágok, továbbá ezekből összeállított egyszerű síkékítmények fali mintákról való rajzolása és festése.

Tornázás. Foglalkozás, mint a III. osztályban. Tanítottak: Kmetykó Lajos és Szaffka Manó.

Ötödik A. és B. osztály.

Osztályfönökök: *Schidella* és *Vida.*

Magyar nyelv. A prózai írásművek elmélete. *Olvasmányok*: a tankönyv nyújtotta anyagból részben iskolai, részben házi olvasmány; magánolvasmány az utasítások értelmében.

Német nyelv. Das wohlfeile Mittagessen (Hebel); Sankt Augustin und das Knäblein (Aurbacher); Sankt Peter mit der Geige (Aurbacher); Nützliche Lehren (Hebel); Caesars Ermordung (Ihne); Karthagos Zerstörung (Appian—Lang); Die christliche Baukunst des Mittelalters (Diepenbrock); Elisabeths Rosen (Bechstein); *Der Sänger (Goethe); *Belsazar (Heine); *Der Postillon (Lenau); *Die Lorelei (Heine); *Graf Richard ohne Furcht (Uhland).

Latin nyelv. *Ovidius*: A megválás percei. A tél Tomiban. A világ négy korszaka. A Gigasok. Niobe. Philemon és Baucis. Romulus és Remus kitevése. A Fabiusok veszte. Róma alapítása. Remus halála. A sabin nők elrablása. Halottak napja. Ujév napja. Terminalia. Arion. A költő önéletrajza. A búcsúzás percei (Tristia). A költeményekből több könyv nélkül. — *Cicero*: De imperio Gn. Pompeii. — Havonkint két írásbeli iskolai dolgozat.

Görög nyelv. Az olvasókönyv megfelelő olvasmányai és fordítási gyakorlatai alapján: a hangtan elemei, névragozás, ω-végű igék ragozása. Kéthetenkint egy írásbeli iskolai dolgozat.

Görög-pótló irodalom. *Olvasmányok*: Ilias, Odysseia. Herodotosból és a magyar irodalmi olvasókönyvből szemelvények.

Görög-pótló rajz. Különböző stílű egyszerű síkdíszítmények rajzolása és színezése. Szögletes mértani testek és testcsoportok távlati rajzolása és árnyékolása. Az egyiptomi és görög képzőművészet rövid ismertetése.

Történelem. A keleti népek, a görögök és rómaiak története.

Természetrajz. Bevezetés. Az állat testének beiső szervezete. A szervek és működésük. Külső takaró vagy a bőr. A mozgás szervei. Az állat testi melege. Idegrendszer. Érzékszervek. Szaporodás. Nevezetesebb biológiai jelenségek. Az állatok csoportosítása. *A Gerincesek, Izeltlábúak, Lágytestűek, Férgek, Tüskésbőrűek, Tömlősök* és a *Véglények állatköre.* — Az állatok bonc- és szövettani szerkezetét az emberi test szerkezetéből kiindulva, ezzel összehasonlítva tárgyaltuk.

Ahol csak lehetett, praktikus ismeretekkel kibővítettük az elméleti és a pusztán leíró részt. Kirándulások. Mindegyik tanuló *rovargyűjteményt* készített a „Födelesszárnyúak"-ból.

Mennyiségtan. *a*) Elsőfokú egyenletek két és több ismeretlennel. Négyzetgyök és a másodfokú egyenlet megoldása, kapcsolatban a geometriában előforduló számításokkal. Köbgyök. Számolás gyökmennyiségekkel. *b*) A planimetria főbb tételei a körmérés kivételével.

Tornázás. Foglalkozás, mint a IV. osztályban. Tanították: Szaffka Manó és Kmetykó Lajos.

Hatodik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Madzsar* (a) és *Andor* (b).

Magyar nyelv. A lirai, epikai és drámai költészet elemei. *Olvasmányok* Vörösmarty: Két szomszédvár. Shakespeare: Macbeth. Sophokles: Antigone. Zrinyi: Szigeti veszedelem. Szemelvények az egyes költői műfajok tárgyalásakor. Havonkint írásbeli dolgozat a végzett anyaggal kapcsolatban.

Német nyelv. Prózai és költői olvasmányok, az utasítások értelmében: Der kluge Sultan. Erzählung aus dem Morgenlande. Die leichteste Todesstrafe. Abbas der Weise. Die Ungarn in St.-Gallen. Der erste Kreuzzug. Die Burgen im Mittelalter. Die Dichtkunst im Mittelalter. Die Erfindung der Buchdruckerkunst. — Der Fischer. Der Schatzgräber. Erlkönig. Der Ring des Polycrates. Die Kraniche des Ibykus. Das Glück von Edenhall. Die Grenadiere. — Fordítás magyarból németre. Beszédgyakorlatok, írásdolgozatok.

Latin nyelv. Livius 21. és 22. könyvéből szemelvények. Vergilius Aen. I. és VI. Több részlet könyv nélkül. Havonkint két írásbeli dolgozat.

Görög nyelv. A μι-végű igék, erős aor.-ok és perfektumok, az ú. n. rendhagyó igék. *Olvasmányok*: az Anabasisból és Mem. Socr.-ból vett szemelvények. Theognis. Alkaios. Sappho. Anakreon. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Görög-pótló irodalom. A görög és magyar elégia és epigramma. A iambus költészet, aeol és dór lira. Aeschylos. Sophokles. Euripides.

Görög-pótló rajz. Gömbölyű mértani testek. testcsoportok és egyszerű tárgyak távlati rajzolása és árnyékolása természet után. Építő és díszítő stílek ismertetése. Középkori műalkotások ismertetése.

Történelem. A középkor története.

Természetrajz. A szervetlen természet megismertetése. Ásványtan és a már szerzett kémiai ismeretek kibővítése és értelmezése. A legfontosabb ásványok (különösen hazaiak) leírása. Gyakorlati hasznuk. Az ásványrendszerek. Vegysúlytani törvények. Elem, vegyület, keverék. A víz és a levegő. Bázisok, savak és mesterséges sók. Kémiai sajátságuk, alkalmazhatóságuk. A kémiai egyenletek és ezek alapján egyszerűbb stoechiometriai feladatok. A legfontosabb széntartalmú ásványok és vegyületek, szerves vegyületek. A víz geológiai működése. A legnevezetesebb kőzetek és alkotások. Vulkánizmus. A vulkánok anyaga. A legnevezetesebb kövületek és jelentőségük. Kémiai kísérletek. — A föld történelme.

Mennyiségtan. *a)* A hatványozás általánosítása. Negativ kitevők és alkalmazásuk a 10-es számrendszerben; törtkitevők. Briggs-féle logarithmusok. Műveleti szabályok, logarithmusok kiszámítása és számítás logarithmusokkal. Számrend-

szerek. A számtani és mértani haladvány. *b)* Síkmértanból a körmérés, a kör és részeinek területe. Síkháromszögtan. A hegyesszög függvényei, kapcsolatban a derékszögű háromszög kiszámításával. A szögfüggvények általános értelmezése. Szögek összegének és különbségének függvényei.

Tornázás. Az V. osztálynak foglalkozásai kibővítve fabottal s súlyzókkal végzett német és svéd rendszerű szabadgyakorlatokkal; III. fokú szergyakorlatokkal, kitartó futás súlyzókkal 7 percig. Korcsolyázás. Versenyfutás 120 m.-re.

Hetedik osztály.

Osztályfőnökök: *Perényi,* később *Schmidt.*

Magyar nyelv. Az irodalom fejlődése Kisfaludy Károlyig.

Német nyelv. *Olvasmány*: Prózai olvasmányok. Parzival in der Gralsburg. Parzival tartalmi ismertetése. A Nibelungének: Siegfrieds Tod. Lessing: Minna v. Barnhelm. Lessing élete és műveinek ismertetése.

Latin nyelv. Cicero Verres elleni beszéde „De Signis" egészen. Sallustius: Bellum Jugurthinum cap 1—46; a hátralevő részből szemelvények. — Vergilius Aeneiséből könyvnélkül I. 1—180, II. 1—370, III. 1—68; összesen 618 sor.

Görög nyelv. Homeros Odysseia I., VI., IX., XI., XII. A nem olvasott részek ismertetése. — Herodotosból: Solon és Kroisos. A marathoni, thermopylaei, salamisi, plataeai ütközet.

Görög-pótló irodalom. Badics: A magyar irod. tört. olvasmányok. Jebb—Finánczy: A görög. irod. tört. Szemelvények Thukydides művéből. Irásbeli dolgozat.

Görög-pótló rajz. *a)* Használati tárgyak, kitömött állatok, építészeti részletek és csendéletek rajzolása és festése. Képzeletből való rajzolás. — *b)* Ujabbkori műalkotások ismertetése. Az olasz renaissance s barokkstílű épületek. A festészeti műfajok ismertetése.

Történelem. Az újkor és a legújabb kor története.

Mennyiségtan. *a)* Algebra. A kamatos kamat- és járadék számítás. A végtelen geometria-haladvány, kapcsolatban a szakaszos tizedes törtekkel. A másodfokú egyenlet elmélete. A másodfokú függvény szélső értékei. *b)* Geometria: A pont koordinatái. Két pont távolságának kiszámítása. Egyszerűbb algebrai kifejezések grafikus ábrázolása. A stereometria legfontosabb tételei. A hasáb, gula, henger, kúp és gömb felszíne és köbtartalma.

Természettan. Mechanika, hangtan és fénytan.

Tornázás. Foglalkozás, mint a VI. osztályban, folytatólag IV. fokú szertornázási gyakorlatokkal, 10 percig tartó futással. Játékok. Korcsolyázás.

Nyolczadik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Teveli* (a) és *Zimányi J.* (b).

Magyar nyelv. A magyar irod. történetének rendszeres tárgyalása a fontosabb műalkotások alapján Kisfaludy Károlytól. — Hat írásbeli dolgozat kapcsolatban a tárgyalt anyaggal.

Német nyelv. Olvasmányok: Goethe, Schiller, Heine, Lenau költeményeiből. Goethe: Iphigenia; Schiller Wilhelm Tell. Havonkint 1—1 dolgozat.

Latin nyelv. Horatius műveiből: Carm. I. 1., 3., 4., 20., 22.; II. 3.; III. 30.; Epod. 2.; Sat. I. 1., 4., 6., 9.; II. 6.; Epist. I. 1., 2., 7., 20.; Ars poetica 1—200. Tacitus műveiből: Annales I. 1—28. Kéthetenként dolgozat.

Görög nyelv. Ilias I., VI. 237—528. Plato. Eythyphron. Phaidon.

Görög-pótló irodalmi olvasmányok. *a)* Olvasmányok: Platon Sokrates védelme. Kriton. Állam. *b)* Művészettörténet: A görög építészet és szobrászat emlékei és mesterei. Archaikus, átmeneti, klasszikus és hellenisztikus kor. Pergamon, Rhodos, Alexandria művészete. Az oszloprendszerek.

Görög-pótló rajz. A természet köréből vett tárgyaknak rajzolása különböző kivitelben. Vázlatok készítése. Fejek rajzolása öntvényekről. Magyar műalkotások ismertetése.

Történelem. A magyarok története a legújabb időkig.

Mennyiségtan. Kombinációk, permutációk és variációk. Binominális tantétel. Bevezetés a gömbháromszögtanba. A valószinűség számítás elemei. A matematika főbb tanainak ismétlése.

Természettan. Hőtan. Elektromosság. Mágnesség. A kozmografia elemei.

Bölcsészet. A lelki élet tüneményeinek osztályozása, törvényeinek kifejtése és magyarázata leíró modorban. A logika elemei. Lélektani elemi kisérletek.

Tornázás. Foglalkozás folytatólag mint a VII. osztályban. Korcsolyázás.

Magyar irásbeli dolgozatok.

V. a) és b) osztály. 1. Tinódi és Arany Szondija. 2. Milyen hatások alatt fejlődött Zrinyi. 3. A maradványok a történetírás szolgálatában. 4. Milyen érvekkel bizonyítja Deák Ferenc, hogy Magyarország és Ausztria közt perszonál-únió van. 5. Esik, várjuk a villamost. 6. Verebek a hóban. 7. Heti vásár a Krisztina-téren. 8. Levél a szülőkhöz.

VI. a) és b) osztály. 1. Petőfinek szüleihez való viszonya költeményei alapján. 2. A magyar nemzet története *A magyarokhoz* című ódában, a *Szózat*ban. 3. Az Alföld Petőfi leíró költeményeiben. 4. A *Szigeti veszedelem* főhősének jellemzése. 5. Edward király tragikuma Arany balladájában. 6. A történeti hűség a *Toldi szerelmé*ben. 7. Shakespeare *Coriolanus* c. tragédiájának szerkezete.

VII. osztály. 1. Miképen védelmezzük meg honfoglaló őseinket a vadság és nyerseség vádjától? 2. A magyar irodalom főirányai. 3. Nehány szó uj tárgyamról, a fizikáról. 4. Miért érdekes a Halotti beszéd. 5. Zrinyi és Gyöngyösi. 6. Költői iskolák jellemzése a XVIII. sz. végén. 7. Kazinczy F. és a nyelvujítás.

VIII. a) és b) osztály. 1. Kisfaludy Károly, mint drámaíró. 2. Bajza József kritikai munkássága. 3. Tompa Mihály szerepe a magyar költészetben és hazafias lirája. 4. *a)* Petőfi Sándor elbeszélő költészete, *b)* Petőfi S. mint lírai költő. 5. Eötvös J. regényirói müködése. 6. *a)* Az ember tragédiájának szerkezete és alapeszméje. *b)* Az ó-kor rajza „Az ember tragédiájá“-ban.

Rendkívüli tárgyak.

a) **Francia nyelv.** Tanította Vajda K. A francia nyelvet *kezdők* és *haladók* csoportjában tanulták, még pedig a Rocherolles olvasókönyvéből végeztek a kezdők az első könyvből 241 fejezetet, a haladók pedig az első könyvet végig és a második könyvből 406 fejezetet, — heti 2—2 órában.

Kezdők: Gombosi II. a., Gyepes II. a., Heidlberg II. a., Salamon II., a., Bottfy V. a., Oláh VII. oszt. tanulók.

Haladók: Czaha II. a., Molnár II. a., Snašel II. a., Bányász III. a., Szalay III. a., Gabona IV. a., Miklós IV. a., Kálmán IV. b., Schmideg IV. b, Ercsényi V. a., Némethy V. a., Steingassner V. a., Thirring V. a, Bartal VI. b. oszt. tanulók.

b) **Szabadkézi rajz.** Heti 2 óra. T. *Reissig. Kezdők.* Kézügyesítő gyakorlatok a falitáblán készített rajzok nyomán. Egyszerű levelek, virágok stilizált alakjainak rajzolása és festése. Egyszerű használati tárgyaknak szemlélet után való szkematikus rajzolása. *Haladók.* Mértani testek és testcsoportok. Mindennemű tárgyaknak, kitömött állatoknak és megfelelő gipszöntvényeknek természet után való rajzolása. Fejek rajzolása gipszöntvényekről. Tájképek vázlatos festése vízfestékkel és olajfestékkel lapminták nyomán és természet után. Egyszerű domborművek mintázása.

c) **Gyorsírás.** Tanította Radnai Béla. A tanulók kezdő, haladó és gyakorló csoportokban heti 2 – 2 órában tanultak. A kezdők a jelölési és rövidítési rész elméletével ismerkedtek meg s mérsékelt sebességü (100—120 szótag percenként) diktatumok leírását gyakorolták. A haladók a jegyzetíráshoz szükséges sebesség (120—200 szótag), a gyakorlók a beszédírás (200—300 szótag) terén nyertek kiképzést. A utolsó két hónapban a tanulók a német gyorsírás elemeivel is megismerkedhettek.

A gyorsírást a következők tanulták:

(A név után álló szám azt a szótagsebességet mutatja, melyet az illető maximálisan leír.)

III. a) osztály: Dittrich Imre (80), Jekim Vidor (100), Mikó Imre (60), Radványi Sándor (40), Szalay Rezső (60), Wagner Jenő.

III. b) osztály: Alexi Emil (80), Elek Andor (40), Guts György (100), Lencz Andor (60), Nagy Artur (80), Szigeti Dezső (160), Szirány János (80), Teichmann Endre (60), Winternitz Károly (40).

IV. a) osztály: Hoyos László (80), Hoyos Viktor (100), Lakner László (60), Machula Zoltán (40), Turnay Oszkár (80).

IV. b) osztály: Balla János (100), Kornhauser Károly (100), Kálmán Mihály (160), Ipoly Lajos (40), Ruffy József.

V. a) osztály: Arnold Ottó (160), Berényi Sándor (200), Bleicher József (140), Bottfy Gyula (100), Ercsényi István (100), Klopstock Róbert (100), Leschák Sándor (—), Némethy László (240), Orbán László (140), Pencz Ferenc (120), Thirring Lajos (280), Vigassy Lajos (180).

V. b) osztály: Agonás Alajos (100), Bárdos Lajos (160), Gönczy Tihamér

(—), Kovács Imre (120), Kurcz Dezső (100), Nemes Zoltán (300), Quandt Richárd (180), Schmeisz Béla (40).

VI. a) osztály: Aprily László (80), Berényi Loránd (160), Clement Ferenc (—), Drndarszky Dömötör (160), Dusóczky Károly (—), Flasch Gusztáv (120), Graef Károly (100), Kempf Pál (100), Nagy Miklós (100), Orbán János (120), Pilcz Béla (160), Radnai Endre (200), Rainer György (—), Somogyi Béla (100), Stadler Nándor (160), Tutschner Ágost (100), Teichmann Ernő (180), Ugray Ákos (160).

VI. b) osztály: Haeffler István (180).

VII. osztály: Barta József (100), Batisweiler János (180), Bikich Lóránd (260), Braun Géza (180), Gyepes László (120), Molnár Károly (100), Novajkay Géza (220), Mousszong Dezső (140), Rapcsák Lajos (220), Szongott Sándor (100), Winkler Pál (140).

VIII. osztály: Gellér Pál (340), Kulcsár Ferencz (300), Mikó József (140), Nyitrai Lajos (120).

V.

Az intézet felszereléseinek gyarapodása 1913—14-ben.

a) Tanári könyvtár.

Az 1913. évi gyarapodás: Philosophiai és pedagogiai művek: Magyarország közoktatásügye 1911-ben; Athenaeum 1913.; Hivatalos Közlöny 1913.; Magyar Középiskola 1913.; Magyar Paedagogia 1913.; Neue Jahrbücher für Paedagogik. 1912.; Lehrproben u. Lehrgänge 1913. és 1912.-höz pótlás; Höfler. Lesestücke aus Philosophischen Klassikern; Dessoir-Menzer. Philosophisches Lesebuch; Payot. Az akarat nevelése; Kultur der Gegenwart. Geschichte der Philosophie; Montessori mother by D. C. Fisher; Comenius. Magna didactica; Comenius. Orbis sensualium pictus; Morsch. Das höhere Lehramt. (Ergänzungsheft); Smith. The wealth of nations; Borbély. A némák megszólaltatása; Költségvetés és indoklás 1914 első felére; Jahrbuch des höheren Unterrichtwesens, 1913.; Pedagógiai könyvtár: I. Ratio Educationis. II. Montaigne. III. Erasmus Bestimmungen über die Neuordnung der Mittelschulen; Dienstanweisungen für Direktoren u. Lehrer; Lehrpläne u. Lehraufgaben in Preussen; Neubauer Volkswirtschaftslehre; Neubauer. Die höheren Schulen; Gottheiner: Volkswirtschaftslehre.

Nyelvészet: Egyetemes Philologiai Közlöny 1913.

Magyar nyelv és irodalom: Gyulai Pál. Dramaturgiai dolgozatok; Zempléni A. Turáni dalok; Pintér. Irodalomtörténet III., IV.; Sajó Sándor költeményei; Váczy János. Tompa Mihály életrajza; Vértesy Jenő. A magyar romantikus dráma; Irodalomtörténeti Közlemények 1913.; Magyar Könyvszemle, 1913.; Magyar Nyelv. 1913.; Magyar Nyelvőr. 1913; Császár Elemér. Ányos Pál; Dézsi Lajos. Tinódi Sebestyén; Irodalomtörténet 1913.; Magyar Könyvészet. 1912. Petrik Magyar Könyvészet 9—10. füzet. — Horváth. Magyar helyesírási szótár.

Német nyelv és irodalom: Andler: Das moderne Deutschland; Schweitzer-Simonnot. Méthode directe pour l'enseignement de l'Allemand;

Francia, angol, olasz stb. irodalom: Körösi S. Olasz-magyar szótár; Koeppel Emil. Lord Byron élete és költészete; Bridges. English pronuntiation; Biographical dictionary.

Classica philologia: Vértesy Dezső. Anthologia az új görög nép költészetéből; Berliner Philologische Wochenschrift. 1913.; Jahresbericht. 1913.; Pauly's Realencyclopaedie der class. Altertumwissenschaft. XV. Halbband; Walde. Lateinisches etymologisches Wörterbuch; Mau. Pompeji

in Leben u. Kunst; Helbing. Griechische Papyri; Baumgartner. Hellenistisch-röm. Kultur; Cramer. Deutschland in römischer Zeit; Laudien. Griechische Papyri; Blümner. Technologie der Gewerbe bei den Griechen I.; Ghecchi. Monete Romanae (Hoepli); Bardt. Römische Charakterköpfe; Winbolt. Dialogues of Roman life; Birt. Römische Charakterköpfe; Koch. Griechische Schulgrammatik; Traube. Nomina sacra; Opitz-Weinhold. Chrestomatie der silbernen Latinität; Baedecker. Unter Italien.

Latin írók. Horatius The complete works of (Everyman); Horaz. Übersetzt von Wieland I—II.; Praeparationen zu Horaz; Caesar. Sein Leben von Siehler; Caesar von G. Veith; Horaz u. seine Zeit von Detto; Horaz Unterricht. W. Schonack; Horaz Realien von Gemoll; Tacitus. Opera. Edidit Haase. I—II.; Tacitus. Annales. Schulausgabe. Teubner; Tacitus. Dialogus. Schulausgabe Teubner; Martialis. Übersetzt von Berg; Martialis. Recognovit W. Gilbert; Cicero. Scripta. Edidit Müller. 8 kötet; Apuleius. Amor und Psyche (Text u. Kommentar); Plinius Briefe. (Text und Kommentar) Kukula; Römische Lyriker (Text und Kommentar) Jurenka; Cicero Briefe. Übersetzt von Wieland I—IV.; Wörterbuch zu Vergilius von Koch; Caesar Feldzüge. Rice Holmes; Livius Auswahl. Schülerausgabe. (Teubner) 3 füzet; Augustinus Confessiones. Reclam; Augustinus Confessiones. Teubner; Horatius ódái és epodoszai. Ford. Szász Béla; Petronius, latinul és angolul. Edidit Loeb.

Görög írók: Luciani Opera. Graece et latine.

Történelem: Corpus Juris. Törvénygyüjtemény 1000—1912.; Történelmi Emlékek. Magyar okmánytár 36., 37., 38.; Deme Károly. Magyarország helyzete; Szekfü Gy. A száműzött Rákóczi; Ethnographia, 1913.; Századok, 1913.; Történelmi Szemle, 1913.; Historische Zeitschrift, XIII., XIV., XV.; Vécsey. A római jog; Cambridge. Modern History Atlas; Wertheimer Ede. Grót Andrássy Gyula, II—III.; Pastor. Geschichte der Päpste VI.; Weber. Lehrbuch der Weltgeschichte, 1912.; Barine Portraits des femmes; Nagy. Közgazdasági olvasókönyv; Schürer. Franz von Assisi; Burchards. Papst Alexander VI.

Művészet: Ferenczi István levelei; The Studio 1913. Künstler-Monographien. Ph. A. László.

Földrajz: Supan Alexander. A fiz. földrajz alapvonalai; Petermanns Mitteilungen, 1913. Ergänzungsheft No. 176. Fritz Machatschek. Der westlichste Tienschan. No. 177. Alfred Philippson. Reisen u. Forschungen im westlichen Kleinasien, III. Heft. No. 178. Karl Sopper. Die Mittelamerikanischen Vulkane; Földrajzi Közlemények, 1913.; Helységnévtár 1913.

Természetrajz: Botanikai Közlemények, 1913.; Földtani Közlöny 1913.

Mennyiségtan és természettudományok: Természettudományi Közlöny és Pótfüzetek; Handwörterbuch der Naturwissenschaften II., III., IV., VII., VIII., IX.;

Természettan: Az Időjárás, 1913;

Mennyiségtan: Középiskolai Mathematikai Lapok, 1912—1913.;

Vegyes: Az EMKE megalapitása 1885—1910.; Révai Lexikon, 7.,

8., 9. (Két-két példány); Larousse Mensuel illustré, 1913.; Statisztikai havi közlemények, 1913.; Magyarország külkereskedelmi forgalmának havi eredményei, 1913.; Magyar Statisztikai Közlemények, 41., 44—47. kötet; Dános Árpád. Uj nyugdijtörvény; Budapesti cim és lakásjegyzék, 1913.; Kincses kalendárium, 1914.

Folyóiratok: Akademiai Értesitő, 1913.; Akademiai Almanach, 1913.; Budapesti Szemle, 1913., Deutsche Rundschau, 1912—1913.; Erdélyi Múzeum, 1913.; Literarisches Zentralblatt, 1913.; Revue des deux mondes, 1913.

1912. dec. 31-én volt 3783 db. vétel, 1539 db. ajándék 34,329·58 K. értékben
1913. évi szaporodás 245 „ „ 13 „ „ 2,200·92 „ „
1913. dec. 31-én volt 4028 „ „ 1552 „ „ 36,530·50 K. értékben.

b) Fizikai szertár gyarapodása.

Acélkalapács nyelezve. Csipő fogó- Franciakulcs. Furdancsfuró. Fémfürészkeret. Enyvfőző. Lakatos ülő. Eső a vacuumskálához. Tesla leydeni palack javítása. Geisslercső (60 cm.). 1 pár tapadási kaucsuklemez. Készülék a nyomás egyenletes terjedésének demonstrálásához. Szétszedhető leydeni palack. Crookes cső a mágneses elhajlás bemutatására. Metronom. Segner kerék gázra. Caleidoscop. Üvegkocka a fot. reflexio bemutatására. Emeltyü serpenyőkkel és súlyokkal. Egy hőmérő készítése. Pörgetyű. Kerek rugyantalap. Nyelvsíp látható szerkezettel.

Állomány: 959 drb. 16816 K 50 fillér értékben.

Dunay Zoltán,
a fizikai szertár őre.

c) Természetrajzi és kémiai szertár.

Ezidén a természetrajzi szertár *zoológiai osztályának* tüzetes rendezéséhez fogtunk hozzá. Rendeztük a gazdag *ornithologiai* csoportot, azonképen a *csigagyüjteményt* is. Az *ásványtan kőzettani* gyűjteményben is besoroztuk a különböző ajándék-tárgyakat, amelyekkel tetemesen gyarapodott az ásvány-kőzet- és földtani materia. A madártani rendezésben volt gyakorló tanárjelöltünk: *Lambrecht* Kálmán dr. az Ornithológiai Központ asszistense, az ásvány-kőzettani gyűjteményben — a fárasztó kémiai meghatározásokkal — *Radnai* Béla, ezidei gyakorló tanárjelöltünk volt segítségünkre.

Ajándékaikkal gyarapították gyűjteményünket: A *vallás- és közokt. minisztérium* az *Endrődi-Sebestyén*-féle 100 drb. természetrajzi szines diapositiv-képpel. *Fehér* Gusztáv is, a Kassa-Oderbergi Vasút főellenőre, aki az Orlová-ból (Orló-ról) került rendkivül instruktiv kőszénlenyomatokat ajándékozott intézetünknek.

Tanulóink közül a következők emlékeztek meg gyűjteményeinkről: *A II. osztályúak közül*: *Farkas* László vércsét, *Weber* Antal fenyő-rigót, *Brust* Elemér a Veszprém-vármegyei Csinger-völgyből került mammut-agyarat és osztriga-teknőket, *Sághi* Ferenc galenitet, piritet, *Machát* Ottmár parajdi kősót, *Sziebert* Lothár mátyásmadarat, a *III. osztályúak közül*: *Fehér* Pál és *Térfy* Béla antimonitot, *Okolicsányi-Kuthy* Géza selyemtarlú locskát, *Kiss* Áron kagylókat ajándékozott, a vas-

vármegyei szalóndi bányából, *a IV. osztályúak közül*: *Naberschnig* Róm eo ki tömött hullámos papagájt, *az V. osztályúak közül*: *Lambay* László chalkopyritet, haematitet, szideritet, *Vaczulik* Károly korvalyt, *Széchenyi* Imre gróf kabát, *Hackenberger* Sándor cápa-bőrt, *Simon* Zoltán calcitot (Gyalui havasok), *a VI. osztályúak közül*: *Gulden* Gyula cápa-fogat, szovátai kősót, *Bély* Mihály malachitot (Helgolandról) és *Winkler* Pál VII. oszt. tanuló arragonitot, bekérgezett növényeket hozott a szepes-vármegyei Felsőzugó-fürdőről.

A természetrajzi és kémiai gyüjteményünk állománya az 1913. december 31-én lezárt *törzsleltár* tanúsága szerint: 2740 darab 10,752 korona 73 fillér értékben.

Dr. Lasz Samu,
a természetrajzi és kémiai szertár őre.

d) A történelmi szertár gyarapodása.

Ajándék: Európa a honfoglalás korában, Kogutowicz 1897. Vétel: Európa 1810-ben, Kogut. é. n.; Európa 1718-ban, Kogut. 1895; Magyarország 1683-ban, Kogut. 1904; Magyarország 1847 ben, Kogut 1897. Összes állomány 420 drb. vétel, 120 drb. ajándék 4631·11 kor. értékben.

Dr. Madzsar Imre
a tört.-földrajzi szertár őre.

e) Ifjusági könyvtár.

Az ifjusági könyvtár a mult iskolaévi kimutatás szerint tartalmazott . . . . . 4192 kötetet
Az 1913—14. évi gyarapodás . . . . . 74 kötet
Összesen: . . 4266 kötet.

Az ez évi 74 kötetnyi gyarapodásból vételre esik 64, ajándékozásra 10 kötet.
Az ifjusági könyvtár forgalma:

Osztály	Tanulók száma	Hány vett ki könyvet?	Hány nem vett ki könyvet?	Hány könyvet olvastak összesen?	Mennyi volt a legtöbb könyv, melyet tanuló olvasott?
II. a)	56	56	—	834	27
II. b)	54	53	1	692	24
III. a)	60	59	1	1219	39
III. b)	59	59	—	833	24
IV. a)	59	47	12	272	19
IV. b)	63	61	2	1214	27
V. a)	39	39	—	638	73
V. b)	37	37	—	545	46
VI. a)	38	38	—	434	51
VI. b)	34	34	—	533	30
VII.	50	48	2	202	13
VIII. a)	43	43	—	235	15
VIII. b)	44	33	11	89	8
Összesen	636	607	29	7740	—

Az olvasóterem könyvtárából használt művek száma 718; az ifjusági könyvtár ez évi forgalma: 8458.

Az osztálykönyvtárak őrei:

II. a) Bikich Tibor, Naberschnig Armand, Szašel Ferenc.

II. b) Brust Elemér, Göndöcs József, Rajna László és Mihály.

III. a) Tarczali Pál, Jellem Viktor, Oláh Gusztáv, Térfy Béla.

III. b) Martin Antal, Gödölle Géza. Guts György.

IV. a) Himpfner Frigyes, Miklós Béla.

IV. b) Juhász Kálmán, Hafner Zoltán, Kálmán Mihály, Polcz Géza, Thirring Lajos.

V. Berényi Sándor, Fogarassy Béla, Vajda István.

VI. Berényi Lóránd, Vranovits Béla, Nagy Miklós.

VII. Gold Imre, Fogarassy Viktor.

VIII. Bikkal Dénes, Kulcsár Ferenc, Moussong László.

Végül köszönetet mondunk Baumgartner Alajos tanár úrnak, ki több folyóirattal és Horánszky Nándor IV. a) oszt. tanulónak, ki 94 kötet könyvvel*) gyarapította ifjusági könyvtárunkat.

Dr. Vida Sándor
az ifjusági könyvtár őre.

---

*) Az idei leltárban még nem szerepelnek.

VI.

Az ifjuságí önképzőkör.

Az intézeti Ifjuság „Széchenyi-önképzőköre“ dr. Zimányi József tanár vezetésével 1913. szept. 19-én alakult meg. A körnek a VIII. a) és b)-ből és a VII. osztályból 78 rendes, a VI. a) és b)-ből 40 szavaló tagja volt. Összesen 118 tag.

A kör tisztviselőkara választás útján a következőképen alakult: elnök: *Horváth Barna* VIII. a); alelnök: *Moussong László* VIII. a); titkár: *ifj. Biber Gyula* VIII. b); jegyző: *Sülle József* VII.; főkönyvtáros: *Melles Ernő* VIII. b); másodkönyvtáros: *Maixner Ferenc* VII.; segédkönyvtáros: *Hegedüs Tibor* VI. a); főpénztáros: *Bayer Sándor* VIII. a); osztálypénztárosok: *Koch Sándor* VIII. b); *Pilder Ervin* VII.; *Ugray Ákos* VI. a); *Hazay Ödön* VI. b); ellenőr: *Novajkay Géza* VII.; biráló bizottsági elnök: *Hornyánszky Miklós* VIII. a).

A kör az év folyamán 14 ülést és 2 szavaló versenyt tartott. Megünnepelte az aradi vértanuk, március 15-ike emlékét. Diszülést tartott br. Eötvös József születésének 100 éves évfordulója, a kör 15 éves fennállása alkalmából. Az önképzőkör a zenekör közreműködésével 1913. dec. 6-án nyilvános estélyt rendezett a következő műsorral:

1. Marschner H.: Éji dal. Előadja: az énekkar *Gyulai Zoltán* VIII. b) vezetésével.
2. Hangay Sándor: Egy kis fiú az apjához. Szavalja: *Szully Elemér* VIII. a).
3. a) Baumgartner Alajos: Emlék (Szully)
   b) Fr. Schubert: Erlkönig (Goethe).
   Énekli: *Záborszky András* VIII. b).
   Zongorán kiséri: *Benedicty Sándor* VIII. a).
4. Vörösmarty: Szép Ilonka. Szavalja: *Melles Ernő* VIII. b).
5. a) Ch. M. Widor: Serenade,
   b) Demjén László: Canzonetta.
   Előadják: *Mahner István* IV. (hegedű.)
   Haffner Zoltán IV. (zongora.)
   Vaikó István V. a) (cello.)
6. Hubay: Csárda jelenet.
   Hegedűn előadja: *Záborszky László* VIII. b).
   Zongorán kiséri: *Baumgartner Alajos* tanár úr.

7. Madách: Ember tragédiája.
I. Szin. Az Úr: *Hegedüs Tibor* VI. a).
Lucifer: *Horváth Barna* VIII. a).
II. Szin. Keppler: *Horváth Barna* VIII. a).
Tanítvány: *Hegedüs Tibor* VI. a).

A kör 1914. jan. 15-én és máj. 2-án szavaló versenyt rendezett. Az első eredményei: I. *Horváth Barna* VIII. a), II. *Szully Elemér* VIII. a), III. *Hegedüs Tibor* VI. a), a második eredménye: I. *Koch Aurél* VII., II. *Urbányi János* VIII. b), III. *Melles Ernő* VIII. b).

Az egész év folyamán előadásra került 74 programmszám: 16 értekezés 41 szavalat, 4 szabad előadás, 5 eredeti költemény, 1 novella, 4 leírás, 3 szónoki beszéd.

Pályadíjakat nyertek: *ifj. Biber Gyula* VIII. b). (A kor képe br. Kemény Zs. „Zord idő" c. regénye alapján); *Rapcsák Lajos* VII. (Fordítások francia költők műveiből); *Gyulai Zoltán* VIII. b). (Az opera fejlődése); *Hornyánszky Miklós* VIII. a). (A firenzei festészet a XV. sz.-ban): *Moussong László* VIII. a). (A fény elméletének alaptételei); *Urbányi János* VIII b). (Uti rajz.)

A szavalás terén elért eredményeikért dijat nyertek: *Szully Elemér* VIII. a) és *Hegedüs Tibor* VI. a).

A kör belépett a m. kir. Természettudományi Társulatba tagul és előfizetett az Uránia c. folyóiratra.

Az önképzőkör könyvtára vétel útján 35 művel, ajándékozás útján 10 művel gyarapodott ebben az évben. A könyvtár állománya 570 mű.

A kör bevétele 429 K. 72 fill; kiadása 219 K. 88 fill. Összes vagyona az előbbi betétekkel együtt 552 K. 16 fill.

Zimányi József,
vezető tanár.

Horváth Barna,
ifj. elnök.

VII.

Ifjusági segélyző kör.

Ezen kör Szőke Adolf c. igazgató, r. tanár felügyelete alatt a jelen iskolai évben is folytatta müködését.

Miután a tagokat összegyüjtöttük, az osztályfő urak közreműködése mellett minden osztály megválasztotta a maga képviselőit s e szerint: az I. a) osztály képviselője lett Krompecher, Bittenbinder, I. b) Frűhauf, Maszák, II. a) Stiberth, Urbányi, II. b) Mezei, Hoffmann, III. a) Wolf, Agonás, III. b) Móré, Martin, IV. a) Weiszberger, Andor, IV. b) Polcz, Ratkovszky, V. a) Némethy, Arnold, V. b) Dózsa, Kurz, VI. a) Dusóczky, Gulden, VI. b) Hazay, Quittner, VII. Bikich, Nagy, VIII. a) Andorffy, Kalember, VIII. b) Kempf, Soulavy.

A tanári testület határozatából az idén is adtunk ki karácsonyra gyüjtőíveket. *A karácsonyi gyűjtés eredménye a következő:*

I. a): Andor 1.10, Auer 14.—. Barta 4.60, Biró 1.30, Bittenbinder —.60, Enders 1.—, Erdélyi 1.30, Ferenczy —.50, Frank 2.—, Giesz —.20, Grósz —.50, Gyarmathy 10.—, Haich 12.—, Holluby 2.40, Hungler 17.04, Ivanich —.02, Kolbenrausch 1.20, Krompecher 3.20, Lakatos 1 30, Lindner 8.—, Lipárt 2.—, Mácsay 1.60, Moldován 2 —, Nikovics 2.70, Nyáry 1.66, Olasz 1.30, Oszt —.50, Ott 2.—, Papp 2.—, Szalóki 2.50, Szecső 1.30, Szőllősi 3.40, Sztricsek 8.86, Veres 1.02, Vincze László 3.—, Weisz —.40, Witzel 3.—, Zelenka 2.—. Összesen 123 K. 50 f.

I. b): Andor 2.50, Arany —.60, Árvay 3.74, Atzél 1.20, Bajza 2.—, Benkő 2.—, Betz 3.—, Boros 1.—, Bors —.60, Bőhm 2.—, Brust 5.40, Csőke 17.—, Fodor 11.—, Fragstein 1.60, Glosz 11.14, Gorrek —.30, Guts 2.—, György 1.—, Hajdu 4.10, Heckl 2.30, Hegedűs György 1.10, Hegedűs Kálmán 1.—, Höfflinger 4.90, Jankura 14.—, János —.64, Jely 4.—, Jókuty 2.—, Kocsis 1.20, Konrád 1.—, Körmendy 3.—, Krausz 1.60, Linka 5.—, Mahner 2.37, Markovits 1.55, Maszák 32.—, Mendlik 4.—, Némethy 1.10, Papp 2.40, Pataki 2.64, Rácz 2.—, Selymessy 3.10, Singer 5.08, Szabó E. —.84, Szabó S. 1.—, Szász 3.—, Szőcs 5.20, Titteldorf 3.—, Vaskó 4.—, Vincze 2.50, Balogh 5.20. Összesen: 194 K. 90 f.

II. a): Amant 1.06, Fehér 5.10, Radvány 1.30, Hoffmann 4.—, Hölterle 1.68, Gombosi 2.50, Zomor —.40, Pritz —.42, Heidelberg 2.80, Rosenthal 1.12, Gyepes 3.30, Molnár S. 1.—, Maár —.66, Pártos —.40, Zimányi 15.—, Hincz 3.14, Leitner 4.40, Jenei 1.—, Kún 4.20, Szekeres 1.10, Dezsényi 1.08, Zárday 10.—. Összesen: 65 K.

II. b) Lendvai —.90, Paulik 1.10, Sándor 6.—, Wenczell 1.20, Führing 3.12, Brust 3.—. Összesen: 15.32.

III. a): Herczog 4.40, Holly 1.20, Neugeboren 3.10, Radvány 1.20, Richter 4.—, Troplovits 1.—, Wagner 5.40, Agonás 3.—, Bányász 1.60, Dévény 1.20, Eisenstock 2.—, Ertl 1.—, Fehér 3 60, Ferenczy 3.20, Fischer 1.30, Flesch 1.—, Hodula —.90, Kubai —.10, Leitgéb 2.20, Okolicsányi K. 3.70, Oláh 6.50, Osztoits 5.60, Ploth 2.20, Rosenfeld 2.—, Schenk 3.30, Schnell 5.—, Sittner 1.—, Banszky 1.70, Szalay 5.81, Sztehló 3.—, Térfy 56.—, Teveli 1.30, Tóth 1.—, id. Volf 2.10, Csapó 1.—, Somogyi —.40, Zárda 2.—, Farkas 10.40, ifj. Wolf 6.20. Összesen: 141 K. 61 f.

III. b): Ambrus 1.70, Balogh 1.—, Czuczay —.80, Kornacker 1.50, Mahler 4.10, Rolla 2.50, Szász 7.—, Weisz 1.20, Aczél 10.—, Alkér 2.30, Balogh 1.60, Benedek 3.50, Csanič 1.—, Elek 2.—, Gödölle 1.82, Hazay 2.—, Hubay 2.10, Gábor 6.20, Csilling 2.—, Kiss Á. —.50, Kiss L. 1.03, László Gy. 1.24, Lencz 2.—, Móré 1.80, Nagy 2.—, Nagel 2.—, Schwartz 2.60, Schock —.90, Szabó —.80, Székely 1.—, Schmidt 1.—, Teichmann —.12, Vaisz —.60, Wimmer 3.80, Winternitz 1.10, Zámodics 1.40, Mariássy 2.—, Dorfinger 1.20, Tarczali 1.06. Összesen: 82 K. 47 f.

IV. a): Eiselt —.36, gr. Hoyos L. 23 12, gr. Hoyos V. 21.18, Palatinus 2.34, Wenczel 1.—, Andor —.90, Czopf 1.—, Deli —.26, Dobokay 3.—, br. Feilitsch 10.—, Ferencz 1.—, Gabnay 2.54, Gabona 5.10, Gadányi 2 08, Hartner 1.01, Himfy —.78, Horánszky 36.—, Juhász 2.86, Kopp 23.40, Lakner 3.26, Lukács 2.20, Machula 1.—, Miklós 1.66, Münster 1.44, Siegmundt 4.04, Szabó —.50, Teveli 1.10, Téglássy 7.40, Tömösváry 2.—, Weiszberger 25.—, Kégl 5.—, Fischer 4.12, Stransky 6.59, Vaisz 1.—. Összesen: 204 K. 24 f.

IV. b): Kraxner —.60, Paulik 1.20, Weisz —.61, Piperkovits —.72, Avar 9.10, Balla 3.22, Froemel 1.10, Gottl 1.—, Haffner 2.—, Herglóz 3.30, Ilosvai 1.40, Kovács A. 1.20, Odor 2.10, Pleszkán 3.—, Pupos 5.50, Ratkovszky 1.22, Ruffy 3.02, Weber Gy. 5.—, Weber L. 5.—, Grósz 1.12, Csicsery —.70. Összesen: 52 K. 51 f.

V. a): Bánó 2.—, Hubay 3.—, Novák 1.50, Arnold 3.20, Berényi —.25, Bottfy 5.—, Brázay 6.80, Domé 1.60, Erdődy 1.—, Gömöry 3.20, Klopstock 3.—, Némethy 2.—, Nyáry 5.53, Schindler 3.50, Strauch 3.—, Strelinger 3.10, Thirring 3.—, Vaikó 2.—, Vigassy 10.—, Waczulik 14.—, Wittkowszky 3.—, Wolf 1.50. Összesen: 81 K. 18 f.

V. b): Burkhart 14.50, Deák 5.—, Kovács K. 2.—, Philipp 10.—, Simon 1.40, gr. Széchényi 10.—, Zsámboki 1.02, Gyuriss —.52, Hackenberg 2.40, Hoppe 1.80, Iglauer 7.—, Iván 4.10, Lakits 1.30, Lamboy 3.80, Rupnik —.80. Összesen: 65 K. 64 f.

VI. a): Baittrok 1.—, Hubay 8.10, Clement 1.10, Gavik 10.70, Hajnal 3.—, Kempf 2.50, Némethy J. 5.—, Némethy L. 5.—, Preisinger 3.—, Stadler 5.—, Ugray 3.—, Vajda 3.—, Várady 5.—. Összesen: 55 K. 40 f.

VI. b): Fehér 2.10, Lendvai 1.20, Oláh 2.—, Tamássy 3.—, Török 2.40, Bartal 1.—, Beregszászy 22.—, Fáy 1.—, Frim 1.30, Hesz 1.20, Kemény 2.80, Nagy P. 1.—, Novák 2.50, Quittner 1.—, Radzó 1.60. Összesen: 46 K. 10 f.

VII. o.: Áldor 1.15, Haas 1.—, Paulik —.50, Szonngott 2.—, Batiszweiler —.60, Bachler 2.—, Bertalan 3.25, Bikich 1.—, Braun 10.—, Buzay 1.—, Koch —.42, Novák —.50, Obrincsák 4.—, Pischinger 1.04, Polcz —.50, Rapcsák 5.—,

Rehák 4.—, Schein —.40, Strassil 1.—, Tscheik —.70, Winkler 5.—. Összesen: 45 K. 06 f.

VIII. a): Árvay 1.20, Péter 10.—, Gellér 1.30. Összesen: 12 K. 50 f.

VIII. b): Eisner 2.—, Fehér 6.—, Anderlik 4.20, Andor 1.—, Arányi 1.10, Biber 3.20, Garády 1.33, Györgyfy 1.—, Koch 2.—, br. Hazai 7.—, Janicsek 5.—, Kempf 2.—, Konrád 6.—, Krejcsi 4.—, Melles 1.—, Preisinger 3.40, Soulavy 4.40, Záborszky A. 10.—, Zimányi 3.50. Összesen: 68 K. 13 f.

Az egész gyűjtés eredménye: 1254 K. 22 f.

Őszinte köszönettel tartozik a kör ezen eredményért a szives adakozóknak, a gyüjtő tanulóknak és a közreműködő tanár uraknak is.

A kör egyéb működéséről a következőkben számolunk be.

A kör a szerényebb anyagi körülmények között levő tanulóknak 2257 db. iskolai könyvet osztott ki használatra és teljesen megokolt esetben 22 tanulónak nyújtott meghatározott célra készpénzben 608 K. 30 f. segitséget.

Alapszabályaink 4. pontja értelmében a kör tagjai intézetünk azon tanulói, kik az 1 korona tagsági díjat a számadás lezártáig lefizették. Ezek számát és a bevételeket illetőleg közöljük a következő kimutatást:

Teljes tagsági díjat fizetett: I. A. 46, I. B. 43, II. A. 53, II. B. 49, III. A. 57, III. B. 57, IV. A. 57, IV. B. 60, V. A. 32, V. B. 32, VI. A. 33, VI. B. 31, VII. 44, VIII. A. 39, VIII. B. 43, összesen 676 tanuló. A részben befizetett tagsági díjak összege: 3 K. 40 f.

Adományok: a) A beiratások alkalmával adakoztak: Toronyi Béla 1.—, Machula Zoltán 1.—, Arnold Ottó 2.—, Pleszkán József 1.—, ifj. Ferencz Imre —.60, Vajda István 2.—, Brust Elemér 1.—, Braun Géza 5.—, Vicze József 1.—, Zámodits Jenő —.40, Modarász Kálmán —.40, Alkér Tibor 1.—, Dózsa Endre 1.—, Czaha Mihály 1.—, Walkowszky Sándor 1.—, Mihajlovits Pál 1.—, Péter Miklós —.40, Rehák Tibor 1.—, Sztricsek —.20, Joanelli József —.40, Pongrácz Elemér —.40, Incze László —.20, Janicsek József 3.60, Gortvay Tibor 3.60, Kovács Antal —.60, Osztoits Mihály 5.—, Radnai József 1.—, Laping Miklós 1.—, Aczél Béla 1.—, Lakner László 3.60, Herczegh Ede 1.—, Rehák Pál 1.—, Leitner 1.—, Herglóz 5.—, Urbányi János 2.—, Nagy László —.60, Pártos Imre 1.—, Hornyánszky Ernő 1.—, Nagy László VI. a) 4.—, Lamberg Pál 1.—, Schinkasch Ernő 1.—, Bayer Sándor 3.60, Szekeres Emil 1.—, Mezei György 3.—, Rainer György —.40, Jekim Hilár —.60, Dobokay Lajos 1.—, Pataki Tibor 1.—, Okolicsányi Kuthy Géza 2.—, Szendey Béla dr. 2.—, Imre 2.—, Turnai 2.—, Schenk János —.60, Kovács (olvashatatlan) Frigyes 1.60, Balla János 1.—, ifj. Wolf László 1.—, Rosenthal Kornél 2.—, Fehér Pál 1.—, Leitgeb László —.60, Andor —.40, Ziegler Géza 2.60, Stadler Nándor —.60, Vincze Sándor 1.—, Novák Jenő 2.—, Flesch Imre —.60, Arányi László —.60, Gönczy Tihamér —.90, Hollán 3.60, dr. Rapcsák Lajosné 10.—, Vaikó VI. a) —.60, Radványi Istvánné 5.—, Konrád Jenő 3.60, Bajza Zoltán —.20, Becz László 3.60, Guts Lipót 3.60, Szotyori Nagy Károly tanár 3.60, Haich Károly 5.—, Linka Lajos — 60, Taraba Mihályné —.60, Krausz Jánosné —.60, Selmesy László —.60, Göndöcs József 3.60, Dévény Dezső 1.—, Weiszberger Ede 2.60, Tamássy Árpád —.60, Weisz Gyula —.60, Dezsőfi Ferenc —.60, Vaskó Andor 1.60, Titteldorf Imre 1.—, Török Tibor —.60, Quandt Richárd —.60, Thirring L. —.60, Gömöry Kornél

3.60, Strauch Gyula 2.—, Zomzelly János 2.60, Magerl —.60, János Tibor —.60, Kortsák Lajos 1.60, Neuschlosz Elek —.60, Fischer Gábor —.60, Witzel Nándor 2.—, Fodor Miklós 1.60, Heidelberg Tibor 7.—, Winkler Pál 1.—, özv. Pongrácz Mihályné —.60, Heckl Ödön —.60, Gottl Jenő 2.—, Ugray Ákos —.20, Wimmer László 3.60, Schwarz Károly 3.60, Lukács L. 1.—, Weber György —.60, Weber László —.60, Eschenasy Aurél 1.—, Arany Árpád 1.—, Korent Antalné —.60, Bittenbinderné —.60, Richter N. egy Értesítőért 1.40, Olasz Rezső 1.—, Várady József 2.—, Avar László —.60, Auer Miklós 3.60, Kovách Imréné 3.60, Moldován Felicián 3.60, Decsényi Miklós 10.—, Siegmund Jenő 2.—, Szőts Gyula —.60, Krompecher László 2.—, Zelenka Lajos 3.60, Gerinczy István —.60, Böhm Julián 3.60, Huszár Zoltán —.60, Schindler Zoltán 1.—, br. Hazai Miklós 3.60, Szende Miklós —.60, Aczél György —.60, Rosenfeld —.60, Bárdos Lajos —.60, Schnell Ödön —.60, Iglauer István 20.—, Stansich Árpád 10.—, Volf László —.60, Kovács I. Imre 1.—, Glasz József 1.—, Körösk (olvashatatlan) Péter 1.—, Eperjessy György —.60. Németh László —.60, Papp László —.60, Zahajkievicz Viktor 1.—, Szirány János 1.—, Cziegler Sándor 4.—, Herczogh György 2.—, Kocsis László —.60, Krocsák Emil 2.—, Gombosi Ottó 2.—, Kesselbauer Oszkár 2.—, Jely Jánosné 3.60, Molnár Kálmán 1.—, Hellvich József —.60, Bujdosó József 4.90, Haydu Károly 7.20, Deák Lajosné 5.—, Bertányi Péter 2.—, Brust Imre 3.60, Záborszky László 20.—, Gulden 1.60, Wickenhauser 2.—, Somogyi Zoltán 3.60, Polcz György 1.—, Polcz Gyula 1.—, Polcz Géza 1.—, Strelinger Sándor 3.60, Schmideghné —.40, Gleich Ferenc 1.—, özv. Neumann A.-né —.60, Pischinger —.40, Kun Zoltán 1.—, Sittner Rezső —.60, Sándor Kálmánné 1.—, Eisner Lajos 2.—, Szuppán Géza 3.60, Hoyos Viktor és László 20.—, Waczulik 1.—, Antalóczy Béla 1.—, Viczing Flórián 1.—, Oláh Oszkár 1.—, Gadányi József 1.—, Boros Gyula —.60, Bekény —.40, Kuchinka 1.—, Fried Simon —.40, Tscheik Gyula 1.—, Szemes Ernő —.60, Fehér András 1.—, Nagy István 1.—, Mihalik József 2.—, Eiselt Ferenc 1.—, Novák István 1.—, Hungler Gyula 1.—, V. E. —.60, Milcsevics János 1.—, Heininger Géza 2.—, Simonyi 1.—, Ferenczy Lajosné 5.—, Lendvai Béla 1.—, Mojzes Antal 2.—, Gunszt János 1.—, Neugeboren 1.—, Vieser Géza 1.—, Bakos —.60, Wolf Pál —.60, Hessz Árpád 3.60, Áldor 2.—, Hazay Ödön 1.—, Strassil Aurél —.60, Fogarassy Viktor 2.—, özv. Paulik Józsefné 2.—, Kramer Adolfné 2.—, Telcs Ede 4.—, (olvashatatlan) Lóránd 1.—, özv. Jank Jánosné 1.—, Konrád Béla 1.—, Rácz János 1.—, Moskovits Lajos 1.—, Götz István 1.—, Benkő Imre 1.—, Séra Lajos 1.—, Kornacker Ferenc 2.60, Piperkovics Andor 2.—, Burkart Nils 10.—, Gellér Pál 1.—, Ihász László 1.—, Zaitz Jenő 1.—, Sztehló Róbert 3.60, Odor Zoltán 2.—, Mácsay László 1.—, Kalember Branko 2 —, N. N. —.40, Hoffmann Géza 3.60, Rainer János 2.—, ifj. Kemény Ferenc 1.—, ifj. Körmendy Lajos 1.—, Erdélyi Béla 1.—, Domé György —.60, Ruffy József 3.60, Frömel Károly —.60, Gabona S. 1.—, Hölterle Ivor —.60, ifj. Beökönyi Viktor 10.—, Pecsuk Árpád 1.60, Bachler István 2.60, Kiss József 5.—, Ámon Pál 3.—, Preisinger 2.20, Kubesch Kornél 2.—, Grosz Győző —.60, Gyurich Aladár —.20, egy eladott Értesítő 1.40, Schillhán 2.—, Pfriem László 5.—, br. Feilitzsch Jenő 40.—, Alm Ede —.60, Széchényi Imre gr. 50.—, Urbányi János —.40. *Összesen 608 K. 40 f.*

b) *Egyéb adományok.* A IV. a) oszt. talált pénze —.12, Földes A. —.28, II. a) oszt. —.24, IV. b) oszt. —.10, a IV. a) oszt. talált pénze —.10, a Philia asztaltársaság 10.—, egy Értesítőért 1.40, VI. a) oszt. —.34, Beck Emil 1.—, Lakos István —.52, Luniacsek Albert —.52, Magyar Jelzálog Hitelbank 100.—, VI. a) oszt. 1.16, Osztrák-Magyar Bank bpesti főintézete 50.—, Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár 100.—, Budai Méhkas 20.—, csekkek árából 2.02, V. a) oszt. 3.—, III. a) oszt. egy gyüjtésből, melyet Térfy Béla végzett 10.—, Ratkovszky Ferenc —.40, dr. Zimányi Dániel tanár úr 50.—, VI. b) oszt. 1.42, III. b) oszt. 1.58, IV. b) oszt. 25.16, (mely összeg a következő részekből alakult: 1912—13-ik évről 4.88, 1913—14-ik évről 6.10, néh. Perényi Adolf koszorujára adott összegből 11.50, mulasztási napló díjaiból —.92, egyéb 1.76), V. b) oszt. talált pénze —.20, Pongrácz Elemér —.70. *Összesen 380 K. 26 f. Mindössze az adományok 988 K. 66 f.*

Könyveket ajándékoztak: I. A. o. Urbányi 1, II. A. o. Ertl 3, Krajcs 3, II. B. Stoffel 1, Klein 4, Spinner 1, III. A. o. Juhász 1, Andor 3, Kubai 2, Wikenhauser 5, III. B. o. Csicsery 2, Gunszt 2, IV. A. o. Szőcs 8, br. Feilitzsch 4, Weiszberger 8, IV. B. o. Dobruczky 1, Bacsa 1, Patak 1, Hackenberg 6, Csicsery 1, V. A. o. Strelinger 8, V. B. o. Romy 7, Romy 4, VI. A. o. Hajnal 15, VII. o. Preisinger 13, Bednaič 6, Urbányi 1, Zimányi 1, Lukács 3, VIII. o. Halács 2, Kramár 5, Géczy 1, Bernrieder 13, Szepessy 1, Lederer 18, Somogyi 8, dr. Mohr 1, dr. Csiba 3, Szt. István társulat 8, Magyar földrajzi intézet 15, N. N. 5 darabot.

Ugy a név szerint felsorolt, valamint a többi nemeslelkű adakozók is fogadják körünk hálás köszönetét.

A kör összes bevételeiről, kiadásairól és vagyoni állapotáról a következő kimutatást közöljük:

A) *Bevétel.*

	Korona
1. Mult évi maradék	456.97
2. Mult évi tagdíjhátralék	40.80
3. Könyvkötésre befizetett összeg	209.40
4. Tagsági díj 676 tag után	676.—
5. Részben befizetett tagsági díjak	3.40
6. Adományok	988.66
7. Karácsonyi gyűjtés	1254.22
8. Kamatok	424.46
Összesen:	4053 91

B) *Kiadás.*

1. Könyvekért	1328.54
2. Kötésért	375.25
3. Készpénzbeli (ruházat stb.) segitségre	608.30
4. Vegyes kiadásokra	109.05
5. Ezer korona névértékű járadékpapirosért	819.52
6. Maradék	813.25
Összesen:	4053.91

A kör vagyonát képezi tehát a 6. tétel alatt foglalt 813 K. 25 f., a 210 K. összegű néh. Hornyánszky László-alap és végül **10.000** K. névértékű 4 százalékot jövedelmező járadék papiros.

Könyvtárunk ez idő szerint mintegy 2900 drb. könyvvel rendelkezik, melyeket részben a kiadóktól, ugymint az Athenaeumtól, Hornyánszky Viktortól, a Lampel-féle könyvkiadó vállalattól (Franlin-társulattól) Singer és Wolfnertól és a Szent István-társulattól vásároltunk kedvezményes áron, részben pedig ajándékba kaptunk.

Mikor mindezt köszönettel nyugtatjuk, egyuttal arra kérjük a t. c. szülőket és a nemesen gondolkodó tanuló ifjuságot, hogy jókarban lévő könyveiket potom áron való elvesztegetés helyett ajándékozzák körünknek.

Szőke Adolf.

VIII.

Perényi-gyorsírókör.

Gyorsírókörünk történetében az elmúlt iskolai év mély, lesujtó gyász esztendeje; az egész intézetre nehezedett csapás fokozott mértékben érte a kört: *Perényi* Adolf tanár elhunytával alapítóját és díszelnökét veszítette el. Perényi Adolf volt az, aki mintegy tíz esztendeje fáradhatatlan buzgalmával és nemes ügyszeretetével gyorsírókört létesített intézetünkben; ő küzdötte le a kezdet nehézségeit, ő egyengette az ifjú kör útját, ő volt a kör vezető-tanára és a gyorsírás lelkes tanítója. 1910-ben visszalépett a gyorsírás tanításától és a kör tényleges vezetésétől, ifjabb erőre ruházva azt; mindazonáltal megmaradt körünk szellemi támogatójának és mint díszelnök, szeretetteljes jóakarattal viseltetett az iránt a gyorsírókör iránt, amely örök kegyelettel tartozik megalapítójának. Alig értük el azt a büszke magaslatot, amely Magyarország legelső gyorsírókörét megilleti, mikor elvesztettük első gondozónkat, istápolónkat. Hogy azonban emléke állandóan közöttünk maradjon, lelkesítsen és egyúttal arra intsen, hogy kinek köszönhetjük sikereink alapját: kegyeletesen zászlónkra tűztük alapítónk nevét és körünket ő róla neveztük el.

A gyorsírókör, még mint „Markovits-gyorsírókör", 1913. szept. 21.-én tartotta alakuló ülését *Radnai* Béla tanárelnök vezetése alatt; a tisztikar a következőképen alakult: ifjúsági elnök: *Kulcsár* Ferenc VIII., alelnök: *Bikich* Loránd VII., titkár: *Gellér* Pál VIII., főpénztáros: *Braun* Géza VII., főjegyző: *Rapcsák* Lajos VII., aljegyző: *Némethy* László V., könyvtáros: *Haefjler* István VI., irattáros: *Nemes* Zoltán V., bírálóbizottsági tagok: *Arnold* Ottó V., *Berényi* Sándor V., *Thirring* Lajos V., *Quandt* Richárd V., *Ugray* Ákos VI. és *Radnai* Endre VI., osztálypénztárosok: *Nagy* Artur III., *Hoyos* László IV., *Arnold* Ottó V., *Radnai* Endre VI. és *Mikó* József VIII.

Számos háziversenyt rendeztünk, melyeken néha más intézetek tanulóit is vendégekül láttuk.

Az évközi versenyeken a következők nyertek hibátlan munkával könyv jutalmat.

Kezdők versenye: Orbán János VI. (két izben); Kálmán Mihály IV. (háromszor); Szigeti Dezső III. (kétszer); Somogyi Béla VI., Agonás Alajos V., Kornhauser Károly IV., Balla János IV., Kurz Dezső V., Diettrich Imre III., Turnay Oszkár V., Jekim Vidor III.

120 szótagos verseny; Quandt Richárd V., Orbán László V.

140 szótag: Haeffler István VI., Vigassy Lajos V., Quandt Richard V.

160 szótag: Haeffler István VI., Berényi Lóránd VI.

180 szótag: Teichmann Ernő VI., Stadler Nándor VI.

200 szótag: Thirring Lajos V., Rapcsák Lajos VII.

240 szótag: Kulcsár Ferenc VIII.

260 szótag: Gellér Pál VIII., Kulcsár Ferenc VIII.

Az évvégi verseny részletes eredménye a következő. A kitüzött két Perényi dijat (1—1 arany) *Kulcsár* Ferenc VIII. és *Nemes* Zoltán V. o. tanulók nyerték meg a 280 ill. 240 szótagos fokon beadott hibátlan munkájukkal.

Könyvjutalmat nyertek a 220-as fokon Thirring Lajos V., Novajkay Géza VII., Bikich Lóránd VII., Radnai Endre VI., Némethy László V.

a 180-as fokon Batisweiler János VII. és Haeffler István VI.,

a 160-as fokon Arnold Ottó V.,

a 140-es fokon Kálmán Mihály IV. o. tanulók.

A nagyobb szabású intézet közi versenyeken is sikerrel vettek részt tagjaink

Az 1914. febr. 1. és 2. án rendezett fővárosi versenyen körünk a tanulóink összes munkái alapján az első helyet s a Gyakorló Gyorsirók Társaságától *a leg jobb eredményt felmutató intézet részére kitüzött vándordijat gyorsírókörünk nyerte el.*

Az egyéni versenyeken körünk tagjai közül a következők nyertek dijat. A 250—300 szótagos versenyen *Gellér* Pál és *Kulcsár* Ferenc aranyat, Nemes Zoltán oklevelet nyert. A 250-es fokon Nemes diszkönyvet nyert. A 200-as fokon Bikich Lóránd, Thirring Lajos, Némethy László diszkönyvet; Rapcsák Lajos oklevelet kaptak. A 150-es versenyen Berényi Sándor és Novajkay Géza aranyat, Drudarszky Dömötör, Berényi Lóránd, Radnai Endre, Pilcz Béla, Braun Géza diszkönyvet, Vigassy Lajos, Arnold Ottó oklevelet érdemeltek. 120 szótagon Stadler Nándor, Pilcz Béla könyvet, Haeffler István, Flasch Gusztáv oklevelet kaptak. A 100 szótagos versenyen Batisweiler János, Teichmann Ernő pénzjutalmat Bárdos Lajos, Orbán László, Szigeti Dezső, Orbán János, Kálmán Mihály oklevelet nyertek.

Ezeken kivül is több hibátlan munkát adtak be tanítványaink; mindegyikük ugyanis több fokon versenyezve kivánta biztosítani az intézet elsőségét.

Még impozánsabb körünk szereplése a május 16—17-én rendezett budapesti irásversenyen. Több mint 40-en adtak be 100-nál több pályamunkát tanulóink, hogy a már megnyert vándordíjat ujból biztosítsák. A részletes eredményt még nem ismerjük, mert a biráló bizottság ezideig még nem tudott megbirkózni a nagyszámú pályázattal.

A vidéki egyesületek közül Eperjes országos hirű kollegiumának félszázados fennállását ünneplő gyorsiróköre hivta meg körünket versenyére. Tanulóink örömmel ragadták meg az alkalmat, hogy az észak Magyarországnak ezt a gyönyörű ski városát valamint Kassát is megtekinthessék s gyorsírási tudásukról az idegenben is tanuságot tegyenek. Tagjaink közül 16-an vettek részt a kiránduláson. S bizonyára mindegyikük lelkében feledhetetlen nyomot hagyott a történelmi emlékekben gazdag város érdekes renaissance stilü épületeivel s bizonyára kedves emlékü lesz az eperjesiek s különösen Saguly József tanár kitünő vendégszeretete is. Itt rójuk le köszönetünket intézetünk segélyzőköre iránt is, mely nagyobb összeggel járult hozzá az utiköltségek fedezéséhez és igy több tanulónak tette lehetővé az utazást, akik különben nem vehettek volna részt a mindvégig kellemes és tanulságos kiránduláson.

Díszelnökünk elhalálozásának alkalmából 1914. ápr. 19.-én emlékünnepet rendeztünk. *Radnai* Béla tanárelnök kegyeletes szavakban emlékezett meg Perényi Adolfról, majd *Bikich* Loránd alelnök olvasott fel emlékezést, melyben az elhunyt életét ismertette és méltatta szeretetreméltó egyéniségét, lelkes, jóakaratú tanárkodását, a gyorsírás iránti buzgalmát és fáradozásait. A szép emlékezést a kör díszkönyvében örökíttette meg. Majd *Rapcsák* Lajos főjegyző indítványára a kör „Perényi-gyorsírókör" re változtatta nevét és elhatározta egy Perényi-versenydíjalap létesítését. Azután *Bálint* Antal, az Orsz. Diák Gyorsíró Szövetség elnöke, emlékezett meg Perényi Adolf szerepéről a megindult gyorsírási reformmozgalmakban. A díszülést *Himpfner* Béla igazgatón és Bálint Antalon kívül még *Létay* Etelka úrhölgy és dr. *Lasz* Samu tanár voltak ez alkalommal a kör vendégei.

A körnek ezidén 89 tagja volt, akik számára járatta a legtöbb gyorsírászati szaklapot, köztük nagyobb példányszámban a „Gyorsírástudomány és Diák Gyorsíró Világ"-ot.

Radnai Béla,
tanárelnök.

Rapcsák Lajos,
főjegyző.

IX.

Testedző kör.

A testedző kör a folyó iskolai évben a játszótér vagy versenypálya megszerzésével járó gátló körülmények miatt forma szerint és idején nem alakult meg. A tanulók azonban a volt tanárelnökök és az igazgatóság belevonásával és tudtával mégis müködtek, sőt munkájuk előmozdítására a mult évben fennállott testedző kör megtakaritott pénzéből némi pénzsegélyben is részesültek; igy kaptak egyizben egy football-labdára és több izben versenydijakra összesen 71 K-t.

A mult évi testedző kör volt tagjainak müködése most is athletikára (különösen football-játékra) téli sportra és turisztikára terjedt ki. A kifejtett serény müködés képét a következő vázlat adja:

A *turisták* csekély számuk mellett a megelőző évieket is felülmuló eredményt mutattak fel. Ugyanis összesen 67 kirándulást rendeztek 152 résztvevővel. Egy napos volt 61, több napos 6. A kirándulások közül 36 közönséges gyalogló, 14 erős gyalogló, 6 sziklamászó, 9 ski-, 1 csónak és 1 kerékpár-tura volt. A kirándulások terepe volt a budai hegyvidék, a Pilis, Börzsöny és Cserhát. A legtöbb kirándulást vezették *Dobovics* VII. o. (17), *Pilder* VII. o. (10), *Kovács* VI. b) o. (7), *Apor* VII. o., *Fuchs* VI. b) o. és *Lányi* VI. b) o. tanulók (6—6).

Télen a *szánkók* és *skik* a volt tagok rendelkezésére állottak. A skiket 15-ször, a szánkókat 42-en 21 izben használták *Dobrovics, Vaikó* és *Roslav* VII. o. tanulók felelősége mellett).

Az *athleták* mult ősszel (okt. 2.) a kegyesrendi főgimnazium versenyén a 10×100 méteres stafétai futásban a győztesnél jobb eredményt értek el — versenyen kivül. Ugyanitt *Frűhan* VII. o. tanuló II. lett a helyből való távolugrásban 270 cm-es eredménnyel. *Novagkay* VII. o. tanuló pedig a távolugrásban ugyancsak II. 594 cm-el. Mindkettő kis ezüstérmet kapott.

Az intézeti bajnokságok szintén megrendeztettek május 4-én a BEAC. lágymányosi sporttelepén *Himpfner* Béla igazgató és *Andor Tivadar* tanár jelenlétében. Bajnokok és helyezettek: *Bély Mihály* VI. b) o. (13 mp.); 200 m. *Nagy István* VIII. b) o. (245 mp.); 400 m. *Kulcsár Ferenc* VIII. b) o. (58 mp.) I., *Tutschner Agost* VI. b) o. II., *Sülle József* VII. o. III.; 800 m. *Sülye József* VII. o. (2 p. 20 mp.); 1500 m. *Weishaus Dezső* VIII. b) o. 4 p. 50 mp.) I., *Tutschner Agost* VI. b) o. II.; súlydobásban *Novák Béla* VII. o. (980 cm.) I., *Koch Aurél* VII. o. (890 cm.) II.; 100+200+300+400 m. stafétában *VIII. b) osztály;* 100 m. síkfutásban (I—V.) *Hoppe László* V. b) o. (12·6 mp.) I., *Novák Gusztáv* IV. b) o. II., Szabados Ernő IV. b) o. III.; 4×60 m. stafétában *V. b) osztály;* 60 m. síkfutásban (I—II.) *Körmendi, Gombosi* és *Bély* II. a)

osztályú tanulók. — A győztesek ezüst-, aranyozott és ezüstözött bronz, nagy és kis bronz érmeket kaptak, melyeket az intézet igazgatója buzdító beszéd kíséretében osztott ki közöttük.

Az intézet football-csapata a következő eredményekkel mérközött: 1913. okt. 5 én a tanítóképző csapatával 3 : 3 arányban, 1914. ápr. 23-án pedig az érseki gimnazium ellen 7 : 1, végül május 15-én a Németvölgyi ifjusági sportclub ellen 5 : 2 arányban győzött.

A mult évi szertár csak 1 football-labdával gyarapodott. A mult iskolai évben müködő testedző kör pénz készletéből maradt 307 K. 16 f.

Andor Tivadar,
a testedző kör tanárelnöke.

X.

Testi nevelés.

Tanuló ifjuságunk testi nevelésének ügye ebben az évben is helyes irányban fejlődött. Örömmel mondhatjuk el, hogy általában tanuló ifjúságunk nemcsak hogy tudatában van a testnevelése fontosságának, hanem igazán jókedvvel és örömmel vesz részt ugy a rendes tornaórákon mint a játékdélutánokon és kirándulásokon.

A játékdélutánokkal kapcsolatos kirándulásokat Szaffka és Kmetykó tanárok látták el.

E télen-nyáron tartott kirándulási délutánokon a vezető tanárok az önként résztvevő növendékekkel koruknak és képességüknek megfelelően az időjárás és a helyi viszonyokhoz alkalmazkodva a szabad levegőn űzhető egészséges testedző sportok lehető minden nemét felkarolták.

Igy ősszel és tavasszal a közeli és távolabbi hegyvidéki kiránduló helyek voltak: Naphegy, Gellérthegy, Kis- és Nagysvábhegy, Normafa, Zugliget, Hüvösvölgy, Jánoshegy, Hárshegy, Hidegkút, Budaörs, Visegrád, Szentendre, Pomáz, Piliscsaba, Pilishegy, Dobogókő és ezeken kívül több kiállítás és gyár megtekintése fél és egész napon át. Télen korcsolyázás, hólabdázás, szánkázás és lábszánkázás folyt, nyáron pedig csónakázás, fürdés és uszás.

Tekintettel arra, hogy önálló játszótérrel nem rendelkezünk, a szabad levegőn való mozgásnak ilyetén való felhasználása testedzési szempontból ezuttal is célszerünek bizonyult, reméljük azonban, hogy a régóta nélkülözött játék-tér kérdének megoldása a közel jövőben kedvező elintézést nyer.

Az I. a), b), II. a), b), III. a), b) IV. b) és V. a) osztályokban a tornaanítás Kmetykó Lajos tanár vezetése alatt a svéd-dán tornarendszer szellemében folyt a következő terv szerint:

Az I. és II. osztályban: I. *Rendgyakorlatok:* arc- és oldalsor alakítás; alapállás; pihenő állás; igazodás és fedezés; $^1/_8$, $^1/_4$, $^1/_2$ fordulatok; sorok beosztása; távolságvétel; (könyök, fél és egész) párok alakítása arc- és oldalsorból; nyitott párok alakítása; sorbontás; köszönések.

II. *Lábgyakorlatok:* lábzárások; lépő- és terpeszállások előre, hátra és oldalt; lábujjállások; térdhajlitások.

III. *Nyakgyakorlatok:* nyakhajlitások előre, hátra és oldalt balra és jobbra; fejforditás balra és jobbra.

IV. *Kargyakorlatok:* Karhajlitások csipőre, lökéshez, ütéshez, tarkora és

fejtetőre; karlökések magas-, oldalközép- és mellső középtartásokba egy és két irányba; karemelések; karlendítések; karülések.

V. *Törzsfeszítő gyakorlatok:* a) előgyakorlatok: karemelések-, lendítések- és lökések magastartásba; nyakhajlítás hátra mérsékelt törzshajlítással hátra; combfekvésben a padon mérsékelt törzshajlítás hátra; b). törzsfeszítők: 1, 2, 3 láb táv.-ból a bordás fal előtt; törzsfeszítők előre lépéssel; törzsfeszítők térdelésben.

VI. *Függési gyakorlatok:* gyakorlatok függő állásokban; függések különböző fogásokkal s abban fogáscserék; mászás rúdon és kötélen.

VII. *Egyensulyozó gyakorlatok:* térdemelések; lábemelések; lebegő állásokban mérsékelt térdhajlítások.

VIII. *Oldalizmokat erősítő gyakorlatok:* törzsfordítások balra és jobbra; törzshajlítások balra és jobbra; bordás fal mellet bal (jobb) oldalsó állásból (1/2 táv.-ból) a bal (jobb) lábbal a bordás fal 3—4 foka közé lépni s ezen kiindulási állásból különböző kartartásokkal törzshajlítás oldalt.

IX. *Hasizom erősítő gyakorlatok:* törzshajlítás hátra; törzshajlítás hátra vált. és páros térdelésben; rövid lépés táv.-ban mellső oldal állásból a bordás fal előtt bal (jobb) lábemelés a 3—4 fok közé s ezen állásból különböző kartartásokkal törzshajlítás hátra; háton fekvésben vált. és páros térdemelések; függésben páros láb- és térdemelések.

X. *Hátizmokat erősítő gyakorlatok:* törzsdöntések előre különböző kartartásokkal és kargyakorlatokkal összekötve; mély törzshajlítás előre; comb fekvésben (padon) mérsékelt törzshajlítás hátra és előre.

XI. *Járási és futási gyakorlatok:* rendes járás; járás lábujjon és a sarkakon; járás helyben; gyors- és lassú járás utánlépéssel; járás lépés váltással; járás erőteljes dobbantásokkal; rendes- és gyors futás; kitartó futás 1—3 percig.

XII. *Ugrási gyakorlatok:* előgyakorlatok; (az elugrás-, repülés-, leugrás- és a roham helyes elsajátítása) ugrások helyben kargyakorlatokkal és fordulatokkal összekötve; ugrás előre 1, 2, 3 lépés rohammal; magas- és távolugrás helyből és rohammal; ugrások- és szökdelések ugró-zsámolyon.

XIII. *Ügyességi gyakorlatok:* átfordulás előre (bukfenc); háton fekvésből hirtelen felugrás állásba stb.

XIV. *Légzési gyakorlatok:* légzés nyakhajlítással hátra, karemeléssel oldalt és karemeléssel oldalt magastartásba.

XV. *Játékok:* Körbe futó. Bokorban a nyul. Kint a bárány bent a farkas. Fehér-Fekete. Nemzetes. Duplex. Csalogató. Füles és football játék. Kötélhuzás. Korcsolyázás.

A III. a), b), IV. b) és V. a)-ban: I. *Rendgyakorlatok:* u. az mint a II. osztályban és szakaszalakítás azoknak alakváltozataival helyben és helyből; hármas sorok képzése; köralakitás.

II. *Lábgyakorlatok:* u. az mint a II. osztályban és kilépő-, támadó- és védő állások előre, hátra és oldalt.

III. *Nyakgyakorlatok:* u. az mint a II. osztályban és nyakkörzés balra és jobbra; fej fordításban nyakhajlítások.

IV. *Kargyakorlatok:* u. az mint a II. osztályban és karkörzések előre, hátra; tölcsérkörzések.

V. *Törzsfeszítő gyakorlatok:* a) előgyakorlatok: mint a II. osztályban és függési gyakorlatokban mellemelések és karhajlítások; háton fekvésben mellemelések (erőteljes homorítás). b) törzsfeszítők: mint a II. osztályban és törzsfeszítők függőállásokból; törzsfeszítők 2—3 láb távolságból a bordás fal előtt és abban lábgyakorlatok.

VI. *Függési gyakorlatok:* u. az mint a II. osztályban és függésben karhajlítások; függésben tovahaladások; függés egy bal- és jobb karon; függeszkedések; mászás rúdon és függeszkedés kötélen.

VII. *Egyensulyozó gyakorlatok:* u. az mint a II. osztályban, de nehezebb összetételben és könnyebb mérleg állások.

VIII. *Oldalizmokat erősítő gyakorlatok:* u. az mint a II. osztályban és gyakorlatok oldalsó fekvőtámaszban a szer- (ribstől) igénybevételével, vagy szadadon; (földön); rézsutos támadó állások előre egyenoldalu karlendítésekkel-, lökésekkels abban kartartáscserék.

IX. *Hasizom erősítő gyakorlatok:* u. az mint a II. osztályban és fekvőtámasz gyakorlatok (rendes-, mély- és magas fekvő támaszok); a padon ülésből törzshajlítások hátra összekötve kartartásokkal és kargyakorlatokkal.

X. *Hátizmokat erősítő gyakorlatok:* u. az mint a II. osztályban és mérsékelt törzshajlítás előre s abból törzskörzések; támadó állások előre; védő állások hátra; hátsó oldalállásból a bordás fal előtt, egy lépés távolságban, bal (jobb) lábemelés hátra a 3—4 fok közé s abból mérsékelt törzshajlítások hátra és előre kartartásokkal.

XI. *Járási és futási gyakorlatok:* u. az mint a II. osztályban és járás fordulatokkal; járás hosszú- és rövid lépésekkel; járás térdemeléssel; járás oldalt; futás oldalt; (szökdelésszerüen) kitartó futás 1—5 percig.

XII. *Ugrási gyakortatok:* u. az mint a II. osztályban és különböző felugrások ülésekbe és állásokba a bakra, lóra, ugró zsámolyra és a tornapadra; guggoló-, terpesz- és farkas átugrások bakon és lovon.

XIII. *Ügyességi gyakorlatok:* u. az mint a II. osztályban és cigánykerék; elsőfoku gyakorlatok nyujton, korláton és gyürühintán.

XIV. *Légzési gyakorlatok:* u. az mint a II. osztályban és karhajlítással csipőre; nyakhajlítással hátra; mély légzéssel karemelés oldalt és lábujállás stb.

XV. *Játékok:* Duplex. Futó duplex. Hol a harmadik. Labdahajsza. Ne nézz hátra jön a farkas. Kötélhuzás. Fütés- és footballjáték és korcsolyázás.

XI.

Alapítványok.

Friedmann Ignác alapítvány.

Az alapító levél kelt Budapesten 1913. évi február hó 21-én; jóváhagyatott: a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak 1913. évi április hó 17-én 52.004 sz. alatt kelt rendeletével.

Eredeti tőke, mely az intézet által kézbevétetett, volt: egy darab az egyesült budapest-fővárosi takarékpénztár által 0813 sz. alatt 200 K. (kettőszáz koronáról kiállitott takarékbetét könyvecske, mely 5 % kamatoz.

Az alapitvány évi kamatja, a budapesti I. ker. állami főgimnáziumnak I.—IV. osztályába járó szegény, jó tanulónak adatik ki. Az alapító Winkler Pál családja fenntartja magának azt a jogát, hogy az alapitványi tőke esetleges emelése alkalmával a jutalmazásra nézve, mely jelen alapító levél értelmében csak alsó osztályú tanulónak szól, úgy rendelkezzék, hogy felsőbb, vagy épen VIII. osztályú, szegény, de kiváló tanuló jutalmaztassék.

Az adományozási jog az intézet tanári testületét illeti meg, szavazat egyenlőség esetén, az elnöklő igazgató szavazata dönt. Ő veszi fel a kamatokat és fizeti ki a jutalmat az év végén és okmányokkal igazolt jelentést tesz a vallás- közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak.

Egyesült Budapest-fővárosi Takarékpénztár alapítványa.

Az alapító levél kelt Budapesten 1896. évi november hó 18-án; jóváhagyatott: a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak 1897. évi február hó 19-én 70.307/96 sz. alatt kelt rendeletével.

Az alapitvány tőkéje fejében, az intézet átvett az alapitvány javára kötményezett 5000 kor. névértékű 4% kamatozó Egyesült Budapest-fővárosi takarékpénztári Záloglevelet szelvény nélkül.

A kamatokból évenkint 200 kor. ösztöndíj adandó, utólagos félévi részletekben és pedig január hó 2-án és a tanév végén az intézet igazgatósága által láttamozott nyugtára, az intézetnek vallásfelekezetre és nemzetiségre való tekintet nélküli tanulónak.

Feltételek: a) szegénység

b) jó erkölcs és jeles előmenetel.

Az ösztöndíj élvezete addig tart, mig az ösztöndíjas ezen intézetnek nyilvános rendes tanulója és a feltételeknek megfelel.

Az adományozási jog az Egyesült Budapest-fővárosi Takarékpénztár igazgatóságát illeti meg; a tanári testület három tanulót jelöl ki, ezen ösztöndíj elnyerhetésére.

Az ösztöndíj az intézeti igazgatóság által láttamozott nyugtára az Egyesült Budapest-fővárosi takarékpénztár központi osztályának pénztáránál V. ker. Dorottya-utca 4. sz. alatt vehető fel.

XII.

Érettségi vizsgálatok.

A május-junius havi vizsgálatok A) csoportjában jelentkezett 40 rendes, 1 magántanuló és 2 ismétlő; a B) csoportban 42 rendes, 1 magántanuló és 1 ismétlő. Az irásbeli vizsgálatokat f. évi május hó 18. 19. és 20-án tartottuk. A kidolgozásra feladott tételek voltak:

1. A magyarból: Arany János epikai költészete.
2. A latinból: Vergilius Aeneis VIII. 557—584.
3. A mennyiségtanból:

a) Egy mértani sor első tagja 8; első három tagjának összege 38. Mekkora a sor 6-ik tagja és mekkora a 6 első tag összege?

b) A Divina Commedia adatai szerint a Pokol oly tölcsér, melynek középponti szöge 44°32'. Ha a tölcsért nyitottnak képzeljük, hányad részével kisebbedik meg a Föld köbtartalma és hányad részével nagyobbodik meg a felszine?

Az összes jelölteket szóbeli vizsgálatra bocsátottuk, kettőt kivéve, akik az irásbeliek alkalmából elkövetett szabálytalanság miatt felfüggesztettek. A vizsgálatok az A) csoportban Badics Ferenc dr. királyi tanácsos, főigazgató úr, a B) csoportban Cherven Flóris dr. udvari tanácsos, főigazgató úr elnöklete alatt folytak junius 9—15-ig. A szóbeli vizsgálatot tett jelöltek közül az A) csoportban jelesen érett 5, jól érett 12, érett 17, a követelményeknek nem felelt meg egy-egy tantárgyból és a szeptemberi javítóvizsgálatra utasíttatott 7 tanuló; a B) csoportban jelesen érett 8, jól érett 11, érett 22, a követelményeknek nem felelt meg egy-egy tárgyból és a szeptemberi javítóvizsgálatra utasíttatott 2 tanuló, egy év mulva a teljes vizsgálatoknak ismétlésére utasíttatott 1 tanuló.

A kiegészítő görög vizsgálatokra jelentkezett 16 tanuló. Az összes jelöltek megfeleltek a követelményeknek. A kiegészítő latin vizsgálatra jelentkezett 2 jelölt, mindkettő a követelményeknek megfelelt.

Az egyes jelöltekről részletesen a következő táblázatos kimutatás világosit fel:

A) Bizottság.

Szám	A tanuló neve	Vallása	Születési helye és ideje	Atyjának vagy gyámjának polg. foglalkozása	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata	Választott pálya
1.	Árvai József	r. k.	Budapest 1895. febr. 17.	p. t. altiszt	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jog-hallgató
2.	Barsi Ábr. Fer.	izr.	Liptószentmikl. 1896. júl. 1.	magánzó	I—IV. oszt. a pozsonyi kir. kath. főgimn.-ban, V—VI. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban, VII. oszt. a pozsonyi kir. kath. főgimn.-ban, VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	katona
3.	Bartholy Róbert	ev.	Budapest 1895. aug. 30.	ezredes	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	katona
4.	Bayer Sándor	ev.	Budapest 1896. jun. 19.	tiszti orvos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	bank-hivatal-nok
5.	Benedicty Sándor	ev.	Tolna 1896. szept. 3.	műszaki tanácsos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	mérnök
6.	Bretz Sándor	ev.	Eperjes 1895. júl. 31.	építész	I—IV. oszt. az eperjesi collegiumban V—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	hivatal-nok
7.	Demjén László	izr.	Budapest 1896. máj. 4.	bank-főtisztviselő	I. oszt. a bpesti V. ker. áll. főgimn.-ban, II—V. oszt. a bpesti III. ker. áll. főgimn.-ban, VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn-ban	érett	bank-hivatal-nok
8.	Dezsőfi Ferenc	ref.	Budapest 1896 dec. 9.	szinházi főszertáros	I—III. oszt. a szentendrei polg. isk.-ban, IV—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	jog-hallgató
9.	Flasch Gyula	ev.	Kaposvár 1896. jan. 25.	keresk. igazgató	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jog-hallgató
10.	Govrik István	r. k.	Békéssámson 1896. máj. 1.	bizt. t. főtisztv.	I—IV. oszt. a békéscsabai ev. Rudolf főgimn.-ban V—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	csendőr-tiszt
11.	Gömöry Nándor	r. k.	Budapest 1895. nov. 29.	magánzó	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	katona
12.	Hermann Ede	r. k.	Budapest 1896. máj. 23.	p. t. felügyelő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	gazda-tiszt
13.	Hofbauer Ede Géza	r. k.	Budapest 1895 febr. 7.	gyártisztviselő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jog-hallgató
14.	Hornyánszky Ernő	ev.	Budapest 1896. ápr. 11.	könyvnyomda-tulajdonos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	keresk. akad.
15.	Hornyánszky Miklós	ev.	Budapest 1896. ápr. 11.	könyvnyomda-tulajdonos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	művész
16.	Horváth Barna	r. k.	Budapest 1896. aug. 25.	állampénztári igazgató	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	jog-hallgató
17.	Kalember Branko	g. k.	Korenicza 1895. júl. 28.	földbirtokos	I—IV. oszt. az ujvidéki szerb főgimn.-ban, V—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	bank-hivatal-nok

Szám	A tanuló neve	Vallása	Születési helye és ideje	Atyjának vagy gyámjának polg. foglalkozása	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata	Választott pálya
18.	Kaufmann István	izr.	Zágráb 1895. aug. 14.	D. V. felügyelő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	mérnök
19.	Kultsár István	r. k.	Budapest 1896. aug. 26.	gazd. főfelügyelő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	katona
20.	Máté Ferenc	r. k.	Budafok 1895. dec. 21.	D. V. hivatalszolga	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jog-hallgató
21.	Medgyesi Gyula	r. k.	Budapest 1896. márc. 16.	ny. képviselőházi tisztv.	I—IV. oszt. a bpesti V. ker. áll. főgimn.-ban, V—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	hivatal-nok
22.	Mikó József	ev.	Kaposvár 1896. máj. 22.	M. Á. V. ellenőr	I—III. oszt. a szombathelyi kir. kath. főgimn.-ban IV—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	gazda-tiszt
23.	Moussong László	r. k.	Budapest 1896. okt. 23.	szkf. szak-felügyelő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	mérnök
24.	Nagy-Józsa Kálmán	ref.	Gyöngyös 1896. szept. 14.	p. t. főtisztv.	I. oszt. a nagyszebeni áll. főgimn.-ban, II—III. oszt. a gyöngyösi áll. főgimn.-ban, IV. oszt. a bpesti ref. főgimn.-ban, V—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	katona
25.	Neuschlosz Elek	izr.	Budapest 1896. ápr. 24.	gyártulajdonos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	kereskedő
26.	Nyitrai Lajos	r. k.	Sziszek 1895. aug. 20.	D. V. felügyelő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	orvos tan-hallgató
27.	Péter Miklós	r. k.	Budapest 1896. máj. 26.	felső keresk. isk. főigazgató	I—VI. oszt. a bpesti kegyesr. főgimn.-ban, VII—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jog-hallgató
28.	Risztics Emil	gör. kel.	Budapest 1895. aug. 2.	nyugdíjas	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	szob-rász
29.	Simonyi Jenő	ev.	Uj-Kécske 1895. dec. 25.	miniszt. iroda-tiszt	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jog-hallgató
30.	Schild Géza	izr.	Budapest 1896. jun. 3.	p. ü. m. tisztv.	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	keresk. akad.
31.	Schirl Tivadar	r. k.	Budapest 1895. dec. 26.	iparisk. igazg.	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	orvos tan-hallgató
32.	Szende Miklós	izr.	Igló 1897. jan. 29.	főellenőr	I—II. oszt. a liptószentmiklósi áll. polg. isk.-ban III—VI. oszt. a rózsahegyi kath. főgimn.-ban VII—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	mérnök
33.	Szully Elemér	r. k.	Budapest 1896. máj. 4.	p. ü. tanácsos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	gazda-tiszt
34.	Wehrmann Gyula	ev.	Budapest 1895. január 9.	magánzó	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	kereskedő

B) Bizottság.

Szám	A tanuló neve	Vallása	Születési helye és ideje	Atyjának vagy gyámjának polg. foglalkozása	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata	Választott pálya
1.	Anderlik Előd	r. k.	Deés 1896. nov. 27.	főmérnök	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	mérnök
2.	Andor László	r. k.	Budapest 1896. ápr. 27.	miniszt. eln. s. h. főigazgató	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jog
3.	Arányi László	r. k.	Budapest 1895. aug. 24.	magánzó	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jog
4.	Bajza László	r. k.	Budapest 1896. febr. 7.	p. ü. tanácsos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn -ban	érett	gazdászat
5.	Bednaič Géza	r. k.	Uj-Gradiska 1894. aug. 14.	p. takp. titkár	I. oszt. a zágrábi alsóvárosi kir. gimn.-ban, II—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	tisztviselő
6.	Biber Gyula	ref.	Apatin 1896. jan. 7.	M. Á. V. igazgató	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jog
7.	Eisner Lajos	izr.	Temesvár 1896. aug. 7.	iparfelügyelő	I—VII. oszt. a temesvári áll. főgimn.-ban, VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	mérnök
8.	Fehér András	r. k.	Bukarest 1895. febr. 25.	részv.-társ. igazgató	I—II. oszt. a brassói r. k. főgimn.-ban, III—VII. oszt. a bpesti VII. ker. áll. főgimn.-ban, VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	orvos
9.	Garády Sándor	r. k.	Ercsi 1896. dec. 23.	vasúti és haj. főfelügyelő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	mérnök
10.	Gortvay Tih. Tib.	ref.	Budapest 1897. jan. 7.	magánzó	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	mérnök
11.	Györgyfi György	r. k.	Kaposvár 1896. máj. 6.	műasztalos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	mérnök
12.	Gyulai Zoltán	r. k	Budapest 1897. márc. 1.	tanár	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jog
13.	br. Hazai Miklós	r. k.	Budapest 1896. nov 26.	honv. miniszter	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	jog
14.	Incze József	r. k.	Budapest 1894. márc. 16.	magánzó	I. oszt. a szatmárnémeti k kath. főgimn.-ban, II. oszt. a bpesti VI. ker. áll. főgimn.-ban, III. oszt a bpesti III. ker. áll. főgimn.-ban, IV—V. oszt. a nagykikindai áll. főgimn.-ban, VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	kereskedelmi
15.	Jakab Árpád	ref.	Szeged 1896. máj. 15.	déli vas. főellenőr	I—II. oszt. a szegedi áll. főgimn.-ban, III—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	tisztviselő
16.	Janicsek József	r. k.	Budapest 1896. nov. 7.	kir. it. táblabiró	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	katona
17.	Kempf Géza	r. k.	Besztercebánya 1896 júl. 11.	p. ü. számvizsgáló	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jog
18.	Képessy Pál	ág. ev.	Budapest 1896. márc. 5.	középiskolai igazgató	I—III. oszt. a bpesti VII. ker. áll. főgimn.-ban, IV—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn -ban	érett	orvos
19.	Kis Lajos	r. k.	Budapest 1896. szept. 10.	pósta főtiszt	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	katona
20.	Koch Sándor	r. k.	Kolozsvár 1896. aug. 16.	tanár	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	tanár

Szám	A tanuló neve	Vallása	Születési helye és ideje	Atyjának vagy gyámjának polg. foglalkozása	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata	Választott pálya
21.	Konrád Jenő	r. k.	Nagyszeben 1895. nov. 30.	orvos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	jog
22.	Krejcsi Viktor Fr.	r. k.	Budapest 1897. febr. 6.	iparkamarai titkár	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	jog
23.	Kulcsár Ferenc	r. k.	Budapest 1896. jan. 1.	banktisztviselő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	mérnök
24.	Kun Árpád	ág. ev.	Budapest 1896. aug. 27.	felmérési felügyelő	I. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimnáziumban, II—V. oszt. a temesvári áll. főgimn.-ban, VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	mérnök
25.	Melles Ernő	gör. kat.	Budapest 1896. szept 1.	p. ü. szám-számvizsgáló	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jog
26.	Preisinger György	r. k	Budapest 1896. máj. 9.	magánzó	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jog
27.	Rapcsák Emil	r. k.	Orosháza 1896. jan. 25.	főorvos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	erdészet
28.	Schober Pál	r. k.	Budapest 1896. márc. 16.	p. ü. tanácsos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	kereskedelmi
29.	Simkó Ottó	izr.	Alsóhelbény 1896. máj. 21.	fölbirtokos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	orvos
30.	Soulavy Valdemár	r. k.	Budapest 1896. okt. 1.	déli vasuti irodafőnök	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	mérnök
31.	Szmrekovszky Tibor	gör. kat.	Budapest 1896. júl. 2.	magánzó	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	tengerész
32.	Tatai Ferenc	ref.	Ujpest 1895. dec. 29.	főgépész	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	gazdászat
33.	Teasdale Gaston	ág. ev.	Skalite 1894. nov. 21.	keresk. felügy.	I. oszt. az iglói ág. ev. főgimn.-ban, II—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	mérnök
34.	Urbányi János	r. k.	Budapest 1896. júl. 10.	főszámtanácsos	I—V. oszt. a bpesti VII. ker. áll. főgimn.-ban, VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	tanár
35.	Weisshaus Dezső	izr.	Nagykanizsa 1895. nov. 15.	déli vasuti kalauz	I—II. oszt. a szombathelyi kir. k. főgimn.-ban, III—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jog
36.	Záborszky András	r. k.	Budapest 1896. okt. 3.	min. tanácsos	I—V. oszt. a kegyes-tanítór. bpesti főgimn.-ban, VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jog
37.	Záborszky László	r. k.	Budapest 1895. júl. 10.	min. tanácsos	I—V. oszt. a kegyes-tanítór. bpesti főgimn.-ban, VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	kereskedeimi
38.	Ziegler Géza	r. k.	Budapest 1896. nov. 25.	műépítész	I—VI. oszt. a bpesti VII. ker. áll. főgimn.-ban, VII—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	mérnök
39.	Zimányi Károly	r. k.	Budapest 1896. nov. 8.	n. múzeumi igazgató őr	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	vegyész
40.	Burgyán Miklós ism.	ref.	Beregszász 1893. aug. 26.	országgyülési képviselő	I. oszt. a kassai áll. főreáliskolában 1904/5., II—III. o. a késmárki áll. polg. isk. 1905/6—906/7., IV. oszt. a késmárki ág. ev. liceumban 1907/8., V. o. a kolozsvári unitárius főgimn.-ban 1909/10., VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jog
41.	Rapcsák Árpád mt.	r. k.	Füzesgyarmat 1896. júl. 14.	bérlő	I—III. o. a lévai k. főgimn.-ban 1906/7—1908/9., IV. oszt. a váci kegyesr. főgimn -ban 1909/10., V—VII. oszt. a balassagyarm. áll. főgimn.-ban 1910/11—1912/3, VIII. o. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban 1913/4.	jól érett	gazdászat

Sibelka Tibor latinból kiegészítő érettségi vizsgálatot tett.

XIII.

Tízéves találkozó.

F. é. június 21-én tízéves találkozóra gyültek össze az intézetnek ama növendékei, akik 1904-ben végezték a nyolcadik osztályt és tettek érettségi vizsgálatot.

A gimnázium tanári szobája volt a találkozás szinhelye. Volt növendékeinknek alkalmat adtunk arra, hogy belepillanthassanak tíz évvel előbb készített írásbeli dolgozataikba és az ő tanulmányaikról és feleleteikről felvett jegyzőkönyvekbe. A rég elhagyott iskolatermeknek, az egymástól elvált iskolatársaknak és a volt tanároknak viszontlátása mélyen meghatotta az ünnepélyen megjelenteket, akik közül többen most tíz év után először lépték át ismét az iskola küszöbét.

Az összegyülekezettek a vegytani előadó-terembe mentek át, ahol a gimnázium igazgatója meghatottan üdvözölte az iskolához ragaszkodó volt növendékeket. A megjelentek nevében Dobiecki Sándor keresk. min. számtiszt üdvözölte az igazgatót, a volt tanárokat, akik közül a hittanáron, Tálos Gyulán kívül, mind életben vannak még, de részben más intézetekhez mentek át, részben nyugalomba vonultak. A volt tanárok közül megjelentek az ünnepélyen Baumgartner Alajos, Vajda Károly, Schmidt Márton, Reissig Adolf, Madzsar Imre és Lasz Samu. A volt növendékek közül csak egy szakadt el annyira, hogy nem volt feltalálható; ketten meghaltak; a többiek mind feleltek a meghívásra. Egyik-másik nem jelenhetett meg az ünnepélyen és távolmaradását kimentette, így Tettamanti Béla, Székely Zoltán, Buda László, Angyal Kálmán, Zay Marquart. A volt növendékek minden hónapban egyszer találkoztak a φιλία-nak elnevezett társaságukban, amelynek éltető lelke Baumgartner Alajos tanár volt.

Az ünnepély után fénykép-felvétel készült a jelenvoltakról. Este a Katona Géza-féle vendéglőben társas összejövetel volt, amelyen megjelentek a fent nevezetteken kívül: Huber Oszkárné, Pécsi Istvánné, Radnai Józsefnē, Takács Károlyné; a volt tanárok közül még Bozóky Endre kir. tan., Császár Elemér és Láng Nándor, a Gyakorló Főgimn. tanárai, és a volt növendékek közül olyanok is, akik a délelőtti ünnepélyen nem vehettek részt.

A következőkben névjegyzékét adjuk mindazoknak, akik az 1903—4. iskolaévben a nyolcadik osztály tanulói voltak és megjegyezzük, hogy az illetők jelenleg hol tartózkodnak és mily állásban vannak; a Budapesten lakóknál a tartózkodási helyet nem tettük ki.

Dr. Andriska Emil. M. kir. dohányjövedéki tiszt.
Angyal Kálmán. Postatakarékpénzt. tiszt.
Dr. Bally István. Postai számellenőr, Nagyvárad.
Bárány József. Pénzügyi fogalmazó.
Dr. Bencze József. Ügyvéd; árvaszéki fogalmazó.

Bohus Pál. Amerikában.
Buda László. Tanár Podolinban.
Dr. Dobiecki Sándor. Keresk. min. számtiszt.
Dr. Dobrovszki Antal. Orsz. munkásbiztosító pénztárnál s. fogalmazó.
Dr. Egyed Ferenc. Állami munkásbizt. hivatalnál fogalmazó.
Ehmann Rezső. Szemorvos Perlakon.
Faragó Lajos. Polg. isk. tanár.
Dr. Finaly Árpád. Ügyvéd.
Haas Ödön. Gépészmérnök a Ganz villamos társaságnál.
Halasi Pál. Magánhivatalnok a Neuschloss-féle faipari vállalatnál.
Hönigschmied Oszkár. Rajztanár.
Horváth Endre. Déli vasúti hivatalnok.
Hoffer Ferenc. Pénzügymin. segédtitkár.
Huber Oszkár. Posta és távirda tiszt.
Dr. Juhász István. Legfőbb állami számvevőszéki fogalmazó.
Dr. Kalapos József. Fürdőorvos Rajecfürdőn.
Kampis János. Pestmegyei árvaszéki fogalmazó. Festőművész.
Kiss Gyula. Meghalt az idén.
Klein (Lengyel) László. Aradi főgimn. tanár.
Dr. Kövesdy Imre. Postatakarékpénzt. segédfogalmazó.
Krammer Lajos. Számellenőr a vall. és közokt. miniszteriumban.
Mandel Oszkár. A Nemzeti Egyes. Textilművek óbudai telepének főnöke.
Muskovits (Mátrai) Ernő. Színész; operaénekes.
Pagács István. Igazságügyi miniszteriumban számtiszt.
Dr. Pasteiner Iván. Könyvtártiszt az egyet. könyvtárban.
Dr. Pécsi István. Fogorvos.
Radnai József. Ügyvédjelölt.
Dr. Rosenthal Jenő. Orvos a III. sz. belgyógyászati klinikán.
Dr. Szabolcsi Ernő. Meghalt az idén mint ügyvéd.
Dr. Szalay Sándor. Ügyvédjelölt.
Székely Zoltán. Hajóskapitány.
Dr. Szigeti Gyula. Statiszt. hivatalnál miniszteri segédfogalmazó.
Dr. Szigeti László. Ügyvéd. Délivasúti fogalmazó.
Takács Károly. Számtiszt.
Tettamanti Béla. Főgimn. tanár, Makó.
Trenkó József. Banktisztviselő a Pesti Keresk. Banknál.
Trettina József. Számtiszt a keresk. miniszteriumban.
Dr. (Vanyatka) Vágó István. Belügymin. segédfogalmazó.
Dr. Vörösvári Miklós. Ügyvéd.
Zay Marquart. Szolgabiró, Nagydisznód (Szeben).

XIV.

Iskolaorvosi jelentés.

Az iskolai év elején megvizsgáltattak az intézet 15 osztályának összes tanulói, figyelemmel a testi hibákra és szervi betegségekre.

Trachoma nem fordult elő; messzelátás ill. közellátás 8 tanulónál fordult elő.

Fejlődési vagy szerzett alkati rendellenesség 17 tanulónál észleltetett; idült megbetegedés 32 tanulónál; heveny megbetegedés 14 tanulónál. Fertőző betegségben megbetegedett: roncsoló toroklobban 3, vörhenyben 1, járványos fültőmirigylobban 6 tanuló, s ezenkivül kitiltva volt még 10 tanuló. A tüdőnek gümőkoros vagy erre gyanus megbetegedése 7 esetben fordult elő.

Tornázás alól felmentetett egész évre 17 tanuló, ideiglenesen rövid időre 13, a szertornázás alól egész évre 25, ideiglenesen 11. A rajz és szépirás technikai része alól egészen 6, ideiglenesen 3 tanuló volt felmentve.

Meghalt 3 tanuló, akik közül egy már régebben bejelentette kimaradását.

Dr. Szebeny Antal,
id. megbizott iskolaorvos.

XV.

Adatok az intézet történetéhez.

Midőn felsoroljuk a lefolyt isk. évben beállott személyváltozásokat, megújul a mély fájdalom, mellyel megdöbbentett Perényi Adolf tanárnak f. é. febr. 26-án történt egészen váratlan elhunyta. Megemlékezünk róla értesítőnk más helyén, itt csak köszönetet mondunk mindazoknak a testületeknek és egyeseknek, kik a részvét nyilatkozataival osztozkodtak fájdalmunkban, így a budapesti ág. h. evang. főgimn. tan. testülete, a debreceni áll. reáliskola tantestülete, a selmecbányai ág. h. ev. liceumi főgimn. tantestülete, az orsz. gyorsírótanács nevében dr. Hencz Károly elnök és Vikár Béla előadó, a Franklin-Társulat, a budai izr. hitközség tanügyi szakosztálya; a sz. fővárosi tan kerület kir. főigazgatója, dr. Bozóky Endre igazgató, a Göttingenben szabadságon időzött Kőszegfalvi Endre tanár, a Szénásy Béla cég, Textoris Gy. alezredes, Gombos József nagykereskedő (ki egyúttal 10 koronát küldött koszorú megváltásul egy VII. oszt. tanuló jutalomdíja fejében, ki a magyar irodalom tanulásában szép előmenetelt tanusít) és még sokan a tanulók szüleinek köréből. A tanári testület pedig jegyzőkönyvbe vétette a megemlékezést, melyet az igazgató a testület értekezletén szentelt az elhunyt kartárs emlékének. Perényi tanóráit dr. Schmidt Márton, dr. Papp Ferenc, dr. Zimányi József, Bujdosó József és Teveli Mihály tanárok vették át.

A lefolyt isk. év kezdetével elhagyta intézetünket dr. Hornyánszky Gyula tanár öt évi lelkes működés után és a testület legjobb kívánatai kisérték el a kolozsvári tud. egyetem tanszékére.

Kőszegfalvi E. tanár tanulmányi út miatt szabadságolva volt és helyét ez évre Tóth Géza hely. tanár foglalta el.

Kmetykó Lajos kassai főreálisk. r. tornatanító áthelyezésével intézetünk második tornatanítót nyert.

A ref. vallás tanítását a tanulmányi útra szabadságolt Veress Jenő hitoktató helyett ifj. Szabó Aladár ref. hitoktató teljesítette.

Dr. Vladár Márton isk. orvos és egészségtan-tanár a mult év végével további működéséről a testület mély sajnálatára lemondott; ennek következtében az isk. orvosi teendőkkel ideiglenesen dr. Szebeny Antal kórházi orvos bízatott meg.

Dr. Vladár M. úrnak sok évi buzgó működéséért a nm. Miniszterium elismerő köszönetét fejezte ki, a testület pedig mindenkor a legbensőbb barátság és tisztelet hálás érzületével megőrzi lelkes kartársi együttműködésének emlékezetét.

A tanítást szept. 5-én nyitottuk meg istentisztelettel és rákövetkező osztályrendezéssel. Mint az előbbi évben, 15 osztályunk volt, csak a VII. osztály nem volt párhuzamosítva.

A tanítást a rendtartás előírta szünetek megtartásával folytattuk június

13-ig; a vallástani vizsgálatok jún. 5-én voltak; a r. k. vizsgálatokon elnökölt dr. Robitsek Ferenc tb. kanonok, szemináriumi alkormányzó úr, ki évközben is látogatta az intézetet; a ref. vall. vizsgálat Szász Károly országgyülési alelnök úr megtisztelő elnöklete és Haypál Benő lelkész úr jelenlétében folyt le; az ág. h. ev. vizsgálaton elnökölt dr. Zimányi Dániel tanár úr, az izr. vall. vizsgálaton dr. Lasz S. tanár úr.

A vallási kötelességek teljesítése tekintetében kifogások nem fordultak elő; a fegyelmi és tanulmányi állapotot feltüntetik a táblázatok.

Dr. Bayer Sándor tiszti orvos úr az isk. év elején és végén meglátogatta az intézetet; az újraoltást dr. Maar Mihály kerületi orvos úr végezte; az összes tanulókat az isk. év kezdetén (egyeseket évközben) megvizsgálta dr. Szebeny Antal id. iskolaorvos úr.

Dr. Erődi Béla úr, a szék- és fővárosi tankerület kir. főigazgatója évközben több osztályt látogatott meg a tanítási órákon. A két csoportban megtartott érettségi vizsgálaton jún. 9-től 14. ill. 15-ig elnököltek a B. csoportban dr. Cherven Flóris udv. tan., főigazgató, az A. csoportban dr. Badics Ferenc kir. tan., főigazgató.

A tanulók közegészségügyi állapota általában kedvező volt és hatósági eltiltások is kisebb számmal fordultak elő mint a megelőző évben, t. i. 19 esetben, míg tavaly 47 ilyen eset volt. Annál kegyetlenebb volt a halál, mely három ifjút ragadott el s mind a hármat a VIII. oszt. tanulói sorából. A szomorú sort megnyitotta Andorffy Károly (VIIIa.) kir. itélőtáblai bíró fia, ki megelőző betegség nélkül egészen váratlanul hunyt el febr. 6-án; őt követte márc. 8-án Alm Ede (VIIIb.) Ganz-gyári tisztviselő fia, ki tüdőbetegsége miatt már novemberben kilépett és Almissaban keresett üdülést, s végül márc. 12-én Tasnády László (VIIIa.) ügyvéd fia, ki tanulmányait hasonlóképen már előbb félbeszakította. Gyászoltuk őket szüleikkel.

Őszinte kegyelettel megemlékezünk még br. Babarczi Schwartzer Ottó dr. úr október hó 21-én váratlanul beállott elhunytáról, kiben intézetünk melegen érdeklődő igaz barátot és jóltevőt veszített. Áldás emlékének!

Az Önképző-kör dr. Zimányi tanár vezetése alatt buzgón működött és hazafias ünnepéllyel ülte meg március 15-ének emlékét, valamint az énekzenekörrel együtt ápr. 4-én hangversenyt adott a tanárok özvegyeinek és árváinak segélyző egyesülete javára; a kezdeményező Baumgartner Alajos tanár e hangverseny jövedelméből 380 K juttathatott e nevezett egyesületnek, s hálával tartozunk a szülők közönségének az érdeklődésért és túlfizetésekért.

Intézetünk részt vett a Gaal Mózes igazgató úrtól rendezett br. Eötvös József-ünnepélyen, 33 tanulóból álló küldöttséggel és 12 válogatott énekessel. Olyan ünnepély volt, mely nem maradhatott mély benyomás nélkül úgy a hallgató közönségre, valamint a közreműködő ifjúságra, és a „Búcsú pompás előadása Hackl N. Lajos orsz. énekokt. felügyelő vezetése alatt azt az óhajtást támasztotta, vajha évenkint legalább egyszer lehetne a hangversenyteremben a középisk. ifjúság ilyen együttes énekében gyönyörködni.

Bold. Erzsébet királynénk emléknapján kis énekkarunk az istentiszteleten szép requiemet énekelt.

Az intézet gyorsíró tanulói tavalyi diadalaikat ujakkal tetézték: még nem is kaptuk meg az Orsz. magyar gyorsíró egyesülettől májusban rendezett orsz. versenyen elnyert, a nm. Miniszteriumtól felajánlott ezüst serleg-vándordíjat, és már is két ízbeni ujabb győzelem jeléül őrizzük a gyakorló gyorsírók társaságának négy győzelemhez kötött vándordíját, a diadalt ábrázoló szép broncszobrot.

Hogy intézetünkben a rajzoktatás milyen gondos és eredményes ápolásban részesül, erről ez évben is tanuskodik a Reissig A. tanártól módszeres áttekinthetőséggel rendezett rajzkiállításunk a mértani és szabadkézi rajzok, aquarellek és olajfestmények változatos gazdagságával, melyet a közönség érdeklődéssel nézeget.

Tanulóink a nm. Miniszteriumtól az évnek egy részére rendszeresített testgyakorlati kirándulásokon kívül tanári vezetés alatt ismételten kisebb-nagyobb, szépen sikerült kirándulásokat tettek, így az állatkertbe, Visegrádra, Esztergomba, Tatára, stb.; kedvelték a téli sportot és az intézet, sajnos, szűk udvarán jan. 9-től febr. 20-ig vigan korcsolyáztak; a tornaórákat is ezen idő alatt a jégen töltötték.

Intézetünk ifj. segélyző egyesülete Szőke A. címzetes igazgató úr gondossága folytán egyre gyarapodik és most már abban a helyzetben van, hogy tankönyveken kívül arra érdemes tanulókat tandíjjal és ruházattal is segélyezhet. Hálás köszönetet mondunk azért a különböző t. pénzintézeteknek és magánosoknak, kik a segélyző-kör vagyonát adományaikkal egyre gyarapítják, és mindazoknak, kik intézetünk szertárait adományaikkal gazdagítják, első sorban a nm. Miniszteriumnak az adományozott könyvek, térképek és szemléltető eszközökért.

Fontosabb rendeletek.

Min. 96169. sz. Kőszegfalvi E. tanár egy évre szabadságoltatik.
Főig. 3962. „ Szőke A. c. igazgató 1913/4—1915/6-ig megbizatik a tandíjkezeléssel.
Min. 113682. „ Hadas Gy. tanár áthelyeztetik a szegedi állami főgimnáziumhoz.
„ 3304. „ Kmetykó Lajos kassai főreálisk. r. tornatanító intézetünkhez helyeztetik át.
„ 41711. „ Ujabb utasítás az alapítványokról.
„ 132659. „ Tóth Géza okl. hely. tanár alkalmaztatik az 1913—4. isk. év folyamára.
„ 138947. „ Dr. Jantsik Tibor és Radnai Béla gy. tanárjelöltek beosztatnak intézetünkhöz.
„ 135271. „ Miniszt. köszönet Dr. Vladár M. iskolaorvos úrnak; egyuttal dr. Szebeny Antal úr megbizatik ideiglenesen az isk. orvosi teendőkkel.
„ 156731. „ A nm. Miniszterium padok beszerzésére 1035 K-t engedélyez.
„ 163629. „ A nm. Miniszt. jóváhagyja a Laudon Miklós cserépfedőmesterrel 5 évre megkötött szerződést.
„ 151342. „ A nm. Miniszt. adományoz diapos. képeket a természetrajzi tanításhoz.
„ 179418. „ Szentkirályi Oszkár beosztatik gyak. tanárjelöltül.
„ 198505. „ Sztéity György beosztatik gyak. tanárjelöltül.
„ 46321. „ A nm. Miniszt. 650 K engedélyez szemléltető képek beszerzésére.
„ 50267. „ A nm. Miniszt. adományoz egy facsimile-oklevél gyűjteményt és egy pecsétminta gyűjteményt.

Min. 43550. sz. A nm. Miniszt. az érettségi vizsgálatok vezetésével megbízza dr. Cherven Flóris főigazg. urat és dr. Badics Ferenc főigazgató urat.

„ 70693. „ A nm. Miniszt. jutalomkönyveket küld jeles előmenetelü tanulók részére.

„ 70155. „ Barbier Péter X. ker. kőbányai áll. főgimn. r. tanár saját kérelmére intézetünkhez helyeztetik át.

„ 66935. „ Az intézeti értesítőkből jövőben egy példány megküldendő a wieni cs. és kir. udvari könyvtárnak.

XVI.

Ösztöndíjasok és jutalmazottak.

A *jövedékbirsági alapból:* Szalay Rezső III. a. o. t. 200 kor., Vizer Géza IV. b. o. t. 200 kor.

A *Mária Terézia-féle alapból:* Andor Endre IV. a. o. t. 240 kor., Horváth Barnabás VIII. a. o. t. 240 kor., Kempf Pál VI. a. o. t. 240 kor., Kuchinka Gyula III. b. o. t. 240 kor., Várady József VI. a. o. t. 240 kor.

A *Plattschläger-féle alapból:* Bikich Lóránd VII. o. t. 300 kor., Hincz Győző II. a. o. t. 300 kor., László Gyula III. b. o. t. 300 kor., Somlyai Szabó Zoltán II. b. o. t. 300 kor.

A *Jettim-féle alapból:* Biber Gyula VIII. b. o. t. 160 kor.

Az *államerdészeti alapból:* Ercsényi István V. a. o. t. 400 kor.

A *milleniumi ösztöndíj alapból:* Radnai Endre VI. a. o. t. 200 kor.

A *Reviczky-Orosz alapból:* Nagy István VIII. b. o. t. 200 kor., Nagy Miklós VI. a. o. t. 500 kor.

A *Magyar határőrvidéki alapból:* Drndarszky Dömötör VI. a. o. t. 240 kor.

A *győri kir. árva-alapítványból:* Vigassy Lajos V. a. o. t. 200 kor.

A *fiumei ösztöndíj-alapból:* Naberschnig Romeo IV. a. o. t. 600 kor.

Váci pk.-féle alapból: Orbán László V. a. o. t. 240 kor.

Dr. Beleszky András-féle alapból: Risztics Emil VIII. a. o. t. 216 k. 32 fill.

Az *Egyesült Budapest-fővárosi takarékpénztár intézeti alapból* Dezsőfi Ferenc VIII. a. o. t. 200 kor.

Az ösztöndíjak összege 5956 kor. 32 fill.

A *Friedmann Ignác*-féle alapítvány 20 koronás kamatát a tanári testület Holluby Zoltán I. a. o. tanulónak adományozta.

A Gombos József úrtól koszorúmegváltás címén kapott 10 koronás *Perényi-jutalmat* a magyar irodalomban tanusított szorgalmáért Bikich Loránd VII. o. tanuló kapta.

A szabadkézi rajztanfolyamban tanusított buzgalom elismeréséül Reissig A. tanár adományozott: Pummer Imre VII. o. tanulónak vázlatlapokat olajfestéshez. Kotoff Olivér VI. b. o. tanulónak vázlatkönyvet. Dózsa Endre V. b. o. tanulónak aquarell-palettát. Patacsics Béla V. a. o. tanulónak festőállványt. Orbán László V. a. o. tanulónak vázlatkönyvet. Oláh Miksa IV. b. o. tanulónak vázlatlapokat olajfestéshez. Madarász Kálmán IV. b. o. tanulónak aquarell-palettát. Pataky Tibor III. a. o. tanulónak aquarell-palettát. Salamon István II. a. o. tanulónak vázlatkönyvet. Kurz Jenő II. a. tanulónak vázlatkönyvet, Boross Gyula I. b. o. tanulónak aquarell-dobozt. Kronpecher László I. a. o. tanulónak könyvet.

A tanári testület határozatából a jeles tanulók közt számos könyv osztatott ki emlékül a záróünnepélyen; ugyanakkor osztattak ki a nm. Miniszteriumtól küldött ajándékkönyvek is.

XVII.

Érdemsorozatok.

Az előmenetelben: 1 = jeles; 2 = jó; 3 = elégséges; 4 = elégtelen.

A magaviseletben: 1 = jó; 2 = szabályszerű; 3 = kevésbé szabályszerű; 4 = rossz.

Egyebekben: ism. = ismétlő; ö. = ösztöndíjas; tm. = egészen tandíjmentes; ftm. = féltandíjmentes; fm. = fölmentve.

I. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Andor Ferenc tm.	1	2	1	1	1	1	1	fm	1	1
	Auer Miklós Bernát	2	1	3	2	1	2	2	3	2	1
	Barta Béla	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
	Biró Marcel	2	2	2	3	2	3	3	3	2	1
5	Bittenbinder László tm.	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1
	Enders Jenő ftm.	1	3	3	2	1	3	3	2	1	1
	Erdélyi Ferenc	2	3	3	3	2	2	1	2	1	1
	Frank László	2	2	3	3	2	3	3	3	2	2
	Giesz László ftm.	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1
10	Gleich Ferenc	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Görög Sándor	2	3	3	3	2	3	3	2	2	1
	Grosz Béla	4	4	3	4	3	4	3	3	2	2
	Gyarmati Viktor	3	2	3	2	2	2	2	3	1	2
	Haich Béla	1	2	2	1	1	1	1	1	fm	1
15	Harbács József Lajos tm.	1	2	2	3	2	3	3	2	1	1
	Heinrich Antal ftm.	2	2	2	2	2	1	1	2	1	1
	Holluby Zoltán fm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Horsetzky Pál Béla ftm.	2	2	2	3	2	3	3	2	fm	2
	Hungler Gyula	2	3	4	3	2	4	4	2	1	2
20	Ivanich Károly tm.	1	2	2	1	1	1	1	3	2	1
	Kesselbauer Pál	2	2	3	3	2	3	3	2	2	1
	Kobelrausch Ottó	3	3	4	4	3	4	4	3	2	1
	Kramer Lipót	2	3	3	3	3	3	4	3	2	2
	Krompecher László ftm.	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
25	Lakatos Sándor ftm.	2	2	3	2	2	3	3	1	2	1
	Lindner István	2	2	2	2	1	1	1	2	1	2
	Mácsay László	1	3	4	2	2	2	2	2	fm	1
	Menyhárt Mihály	3	3	4	4	3	3	3	2	2	2
	Moldován Felicián ftm.	1	1	2	2	2	3	3	2	2	1
30	Nikovits Sándor	1	3	3	3	3	2	3	1	1	1
	Nyári Kamill Károly	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Olasz Rezső	2	3	4	3	3	3	3	2	2	2
	Oszt Lőrinc	2	3	3	2	2	3	3	2	2	1
	Ott József	3	3	3	3	2	3	3	2	1	1
35	Papp László	2	2	2	3	3	2	2	2	1	1
	Szalóki Dezső tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szecső Miklós ftm.	2	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Szilva Dezső	3	3	4	3	3	3	3	3	fm	2
	Szöllősi János tm.	2	2	2	1	1	2	2	1	2	2
40	Sztricsek István	2	2	2	2	2	4	3	2	1	2
	Veres Lóránt	3	2	2	3	2	3	3	fm	fm	1
	Vincze Ernő ftm.	1	2	3	1	1	2	2	2	1	1
	Vincze László	2	2	2	1	1	2	2	1	1	2
	Weis Gyula	3	3	3	2	2	2	2	3	1	2
45	Witzel Jenő	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1
	Zelenka István Pál	2	3	3	3	2	3	3	2	1	1

Magántanuló: Szántó Jolán.

Kimaradtak: Babos Károly, Ferenczy Oszkár, Götz István, Lipárt Imre, Mészáros József, Neumann Ignác, Telcs Máté László, Wisinger Ferenc.

Összesen: 55.

I. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Aczél György	2	2	2	1	2	3	3	2	2	1
	Andor Tibor	3	4	4	2	3	4	3	3	2	1
	Arany Árpád	3	4	4	3	3	3	3	3	2	1
	Árvai László	3	2	2	2	2	3	3	3	1	1
5	Bajza Zoltán	3	2	3	3	2	3	3	3	2	2
	Balog László	2	2	2	3	2	3	3	3	2	1
	Benkő Imre	3	3	3	3	3	2	3	3	1	1
	Betz László	3	2	2	2	1	1	1	2	2	1
	Boros Gyula	3	4	4	4	3	3	3	3	1	1
10	Bors István tm.	1	3	2	2	1	3	3	2	1	1
	Böhm Julián	1	2	1	2	1	1	1	2	2	1
	Bruszt Imre	1	3	3	2	2	2	2	3	2	1
	Czene Tibor	1	2	2	2	2	3	3	3	1	1
	Csóke László	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
15	Fodor Miklós	2	2	2	2	2	1	1	3	1	1
	Frakstein Béla ism.	3	3	3	2	2	3	3	2	2	2
	Frühauf Pál ism.	2	3	3	2	3	3	4	2	2	2
	Glaz József	3	3	3	2	3	4	4	2	2	2
	Guts József tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20.	György László	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Haydu László	2	3	3	2	2	3	2	2	2	1
	Heckl Jenő	2	3	3	3	2	2	2	3	1	1
	Hegedüs György tm.	1	3	2	1	2	3	3	2	1	1
	Hegedüs Kálmán	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
25	Höflinger Nándor ftm.	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1
	Jankura Andor ftm.	1	2	2	1	1	2	3	2	2	1
	János Tibor ftm.	2	2	3	3	2	1	3	2	2	2
	Jeli Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Jókuthy Miklós	2	3	3	2	2	3	3	3	2	1
30	Kocsis László	1	3	3	2	2	3	3	3	fm	1
	Konrád Béla	1	3	3	2	1	3	3	3	2	2
	Körmendy Lajos	1	3	3	2	3	3	3	2	2	2
	Krausz János ftm.	1	2	2	2	2	1	1	2	2	1
	Linka Lajos	1	3	3	2	2	3	3	3	2	1
35	Mahner György Alajos	1	3	3	2	2	2	2	3	fm	1
	Markovics Lajos	3	3	3	2	3	3	4	2	2	1
	Mendlik Lajos (ftm.)	1	3	3	3	2	3	3	2	2	1
	Némethy Károly	2	3	3	2	2	2	2	2	2	1
	Papp Mihály	3	4	4	3	3	4	4	2	2	1
40	Pataki János	1	3	3	3	2	3	3	2	2	1
	Rácz János	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Selymesy Zsigmond	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1
	Singer László	3	3	3	3	2	3	3	2	2	2
	Szabó Előd	2	4	4	4	3	4	4	3	1	1
45	Szabó Sándor	1	2	2	2	2	3	3	2	2	1
	Szász István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szegedy-Maszák Aladár	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Szöts Gyula tm.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	Titteldorf Miklós ftm.	1	2	2	2	2	2	3	3	1	1
50	**Vaskó Andor** tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Vincze Sándor	2	4	4	4	3	3	3	2	1	2

Magántanuló: Pál Károly.

Kimaradtak: Gorrek Béla, Kortsák Lajos, Korent Károly, Milcsevics János, Rácz Ádám.

Vizsgálatlan maradt: Oláh Dezső.

Összesen: 58.

II. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Ábrahám Sándor	1	1	2	3	3	3	1	3	2	2
	Amant Zoltán ftm.	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1
	Andrási Dániel	2	3	3	3	2	3	2	2	2	1
	Balló Alfréd	1	3	3	2	2	3	1	3	2	1
5	Bäck Ferencz	3	1	1	2	2	2	2	3	2	2
	Benedict György	2	1	1	1	2	1	1	2	2	1
	Bertányi Péter ism.	2	2	2	1	1	2	1	2	1	1
	Béli Miklós	3	3	3	3	3	2	2	2	1	2
	Bikich Libor	1	1	1	1	1	1	3	2	2	1
10	Czaha Mihály tm.	1	1	1	2	1	1	3	2	2	1
	Dezsényi László	2	3	4	3	3	3	3	3	2	2
	Domanovszky Ákos tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Fehér Gyula	1	2	3	3	2	2	2	2	1	1
	Fussfeld Miksa	4	3	4	3	3	3	4	3	2	2
15	Gerő István	2	1	1	2	1	1	2	2	2	1
	Gombosi Ottó	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Graef Ferencz	3	3	4	3	3	3	4	3	1	1
	Gyepes Béla	2	2	3	3	2	3	3	3	1	1
	Heidlberg Tibor	2	1	1	2	1	2	3	2	1	1
20	Hincz Győző ö.	1	1	1	2	1	2	1	2	1	1
	Hoffmann Zoltán	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Hollán Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hölterle Ivor	2	3	4	3	2	3	4	3	1	2
	Incze László	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
25	Jenei Nándor	3	3	3	3	2	2	3	3	2	1
	Könye György	3	2	3	3	3	3	3	3	2	2
	Körmendy Viktor	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
	Krammer István ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kun Zoltán	2	3	4	3	3	3	3	3	2	2
30	Kurz Jenő	2	3	3	2	2	4	2	2	2	1
	Leitner Frigyes	2	1	2	3	2	2	2	3	2	1
	Maár Mihály	2	2	3	2	2	3	3	3	2	1
	Martinek István tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Micseh Gábor ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
35	Molnár Sándor	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Naberschnig Armand tm.	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1
	Pártos Imre tm.	2	1	1	2	1	1	1	3	2	1
	Pritz Sándor tm.	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1
	Radvány Pál	2	3	3	2	3	2	3	3	2	1
40	Reiss Jenő	3	3	3	2	3	3	4	3	2	1
	Rosenthal Kornél	2	2	3	2	2	2	2	3	2	1
	Salamon Isván ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Schneider István	3	2	2	3	3	2	3	3	fm	1
	Simon Károly ftm.	2	1	2	2	2	3	3	2	2	1
45	**Snasel Ferenc** tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Stiberth Lotár	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	Szekeres Emil	3	2	3	3	3	3	3	2	fm	1
	Urbányi Jenő ftm.	3	2	3	2	2	3	1	3	2	1
	Vas László tm.	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1
50	Vincze József	3	2	3	2	3	2	3	3	fm	1
	Vincze Sándor	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Walkovszky Sándor	1	1	1	1	2	2	2	2	fm	1
	Zárday Imre tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Zimányi József tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1
55	Zomor Kálmán ftm.	1	2	2	1	2	2	2	2	1	2

Kimaradt: Pogány Károly.
Magántanulók: Maurer Géza, Raabe László, Zemplényi Zoltán.
Összesen: 59.

II. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Alm László	2	3	3	3	2	3	3	3	fm	2
	Babochay István	1	2	3	2	2	2	3	3	2	2
	Beökönyi Géza	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2
	Bernátsky Jenő tm.	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1
5	Brust Elemér tm.	1	1	1	2	1	1	1	2	fm	1
	Cziegler Sándor	2	3	3	3	3	3	2	2	2	1
	Farkas László	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Fieger Béla	3	4	4	3	3	4	3	2	1	3
	Führing Alajos	2	3	3	3	1	3	3	2	1	2
10	Gyenes János	2	2	3	3	2	3	3	2	1	1
	Gottl Rezső	2	3	3	3	2	3	3	3	1	2
	Göndöcs József tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Haydu Károly	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Heininger Géza	3	3	3	3	3	3	3	4	2	2
15	Hoffmann Géza	1	2	1	1	1	1	2	2	2	1
	Iglauer László	2	3	3	3	2	3	3	3	1	2
	Kiss József ism.	2	2	2	2	1	2	2	2	1	1
	Klein Géza ftm.	1	2	1	1	1	2	2	2	1	1
	Klingenberg József	3	2	2	2	2	2	3	3	2	2
20	Környey Béla	2	3	3	3	2	3	3	3	fm	2
	Krocsák Emil	1	2	2	2	1	2	2	2	1	1
	Laping Miklós ftm.	1	1	2	1	1	2	2	1	fm	1
	László Árpád ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Lehoczky Mátyás	2	2	2	3	2	3	3	2	1	1
25	Lendvai Béla	3	3	3	3	3	3	3	4	2	2
	Machát Ottmár	3	4	4	3	3	4	3	3	2	2
	Majtényi (Muč) Antal ism.	2	3	3	3	2	3	3	3	1	2
	Mezei György	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Mihajlovits Pál	1	2	2	2	1	3	3	3	2	1
30	Molnár Kálmán	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1
	Molnár Sándor tm.	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Obrincsák László	1	2	2	2	1	2	2	3	1	1
	Paulik Ödön	2	3	3	3	1	3	3	3	2	2
	Pongrácz Elemér tm.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
35	Radanovits Gyula	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Rajna László tm.	1	1	1	2	1	2	1	3	1	1
	Rajna Mihály tm.	1	1	1	2	1	2	1	2	2	1
	Reicher Bernát	1	3	3	2	3	3	3	3	2	2
	Sághy Ferenc	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2
40	Sándor György	2	1	1	2	1	1	2	2	fm	1
	Séra Lajos	2	4	4	3	3	4	3	4	2	2
	Skolil Vilmos	2	2	3	2	1	3	3	4	2	2
	Somlyay Zoltán tm. ö.	2	1	2	3	2	2	2	2	1	1
	Spinner László ftm.	2	2	2	2	2	2	3	3	2	2
45	Szendey Béla	3	3	3	3	3	3	3	4	1	1
	Szobonya Béla	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Vukán Ferenc	2	2	1	2	2	2	1	2	1	1
	Weber Antal	1	2	2	2	2	1	1	2	1	1
	Wenczell Dezső	3	4	4	3	3	3	4	1	fm	3
50	Zaitz Antal ism.	2	3	3	3	3	3	3	4	2	2
	Zomzely Géza	2	3	3	3	3	3	3	3	fm	1

Kimaradtak: Gerinczy István, Váry József, Wallner Antal ism.
Magántanulók: Jordán Károly tm., Szántó Irén.
Összesen 56.

III. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Agonás József ftm.	2	3	2	3	3	2	2	1	2	1
	Andrási Aurél	2	3	2	4	2	2	3	1	2	2
	Bánszky László	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1
	Bányász László	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1
5	Bäck Ernő	3	3	3	4	3	3	3	3	2	2
	Breuer Jenő	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Burkó Károly	3	3	3	3	3	2	2	1	3	2
	Csapó Tibor	3	4	3	4	3	3	4	3	3	2
	Dévény Dezső tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Dittrich Imre ftm.	2	3	1	3	3	1	1	2	2	2
	Eisenstock Imre	3	3	3	3	3	2	3	2	2	1
	Ertl Robert tm.	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Farkas István	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1
	Fehér Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
15	Ferenczy Győző	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2
	Fischer Gábor	2	3	3	3	2	2	3	2	2	1
	Flesch Imre tm.	2	2	2	2	2	1	1	3	2	2
	Gömöry Samu	1	3	2	3	2	2	3	3	2	1
	Gömöry Sándor tm.	1	2	1	3	2	2	2	3	—	1
20	Hercog György tm.	2	1	2	1	1	1	1	3	2	1
	Hodula József	2	2	3	3	3	2	4	1	1	1
	Holly Imre	2	3	4	3	2	2	3	3	—	2
	Jekim Hilar	1	2	2	2	1	2	2	1	2	1
	Joanelli József	1	3	3	4	2	2	3	1	1	1
25	Knapp Béla	1	3	2	3	3	2	2	2	2	1
	Kubai Antal	2	2	3	4	3	3	3	2	2	2
	O. Kuthy Géza	1	2	1	2	2	1	1	1	—	1
	Leitgeb László tm.	1	1	1	2	1	1	3	1	2	1
	Mezey Árpád	2	3	3	3	2	2	2	4	2	1
30	Mikó Imre tm.	2	3	3	3	2	2	1	1	1	1
	Neugeboren Henrik	1	2	1	2	2	1	2	1	2	1
	Oláh Gusztáv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Olbrich József	2	2	2	3	1	2	3	4	2	1
	Osztoics Mihály	1	3	2	3	3	3	3	2	2	1
35	Pataki Tibor tm.	2	2	2	3	2	2	2	1	2	1
	Pencz Károly ftm.	2	2	1	2	1	2	3	2	2	1
	Ploth Gyula	3	3	3	3	3	3	3	2	—	2
	Radvany Sándor	2	2	3	3	2	2	2	3	2	1
	Réder István	2	4	3	4	3	3	3	3	—	1
40	Richter György	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
	Rosenfeld Árpád	3	2	3	3	2	2	2	2	2	1
	Schenk János	1	2	2	3	2	2	3	1	1	1
	Schnell Ödön	1	3	3	3	3	2	3	1	—	2
	Somogyi Zoltán	2	2	3	3	2	2	3	1	1	1
45	Sittner Rezső ftm.	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1
	Szalay Rezső ö.	1	2	3	2	2	2	3	1	1	1
	Szidanits Miklós	1	2	3	3	2	2	2	2	1	2
	Sztehló István	2	2	1	2	2	2	3	1	2	1
	Tarczali Pál tm.	1	2	1	2	1	1	1	1	2	1
50	Teveli Zoltán tm.	1	2	1	1	2	2	2	1	1	1
	Térfy Béla ftm,	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Troplovits László ism.	3	3	2	3	2	3	3	2	—	2
	Tóth Elemér	3	3	3	4	4	3	3	2	1	2

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Tóth János tm.	2	3	3	3	2	2	2	2	2	1
55	id. Volf László	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Wagner Jenő tm.	2	2	3	3	3	3	1	2	1	2
	Wikkenhauser Gusztáv	1	2	3	1	1	1	2	2	2	1
	ifj. **Wolff László** tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Zalán Lajos ism.	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2
60	Zárda István	2	3	3	3	3	3	3	1	1	2

Magántanulók: Berkes Béla, Marton István, **Pongrácz Elemér.**
Összesen: 63.

III. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Aczél Béla tm.	1	3	1	2	3	2	3	2	2	1
	Alexy Emil tm.	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1
	Alkér Tibor tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Ambrus Loránd öd.	2	2	3	3	2	2	2	1	2	1
5	Balogh Alajos	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Balogh Sándor	2	2	2	3	3	3	3	2	2	1
	Benedek Béla ism.	1	2	3	2	3	2	3	1	fm	1
	Boldog Gyula ftm.	2	3	2	3	3	1	3	2	1	1
	Čanić István ftm.	1	2	2	3	3	3	3	2	2	1
10	Csilling Antal	2	2	3	3	3	2	3	3	1	1
	Czuczay József	2	3	3	3	3	3	4	3	fm	2
	Dorfinger György	2	3	1	3	3	3	4	3	fm	2
	Elek Andor	3	2	3	3	2	2	3	3	1	1
	Faragó Endre tm.	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1
15	Gábor Kálmán	2	2	3	3	3	3	4	3	1	1
	Gödölle Géza tm.	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
	Guts György tm.	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1
	Gyenes László	2	1	1	2	2	2	3	2	1	1
	Hazay István ftm.	1	1	1	1	2	1	2	1	fm	1
20	Hegedüs Lajos tm.	1	2	2	3	3	2	3	2	2	1
	Hubay János tm.	1	1	2	1	3	1	3	1	fm	1
	Ihász László	1	2	2	3	3	2	3	3	2	1
	Kiss Áron	2	3	3	3	3	3	4	3	1	2
	Kiss László tm.	2	2	2	3	3	2	3	1	1	1
25	Krebsz Zoltán	2	2	3	3	2	3	3	2	1	1
	Kuchinka Gyula öd, ftm.	2	2	2	3	3	2	3	2	1	1
	Kornacker Ferenc	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	László Gyula	3	2	3	2	3	1	3	3	fm	2
	Lencz Andor ftm.	3	3	2	3	3	2	2	2	2	1
30	Magerl Alajos ftm.	2	1	1	3	3	2	3	1	fm	1
	Martin Antal	2	1	2	2	3	2	3	1	1	1
	Mahler Victor	3	3	3	3	3	3	4	3	fm	1
	Máriássy Gusztáv	2	3	3	3	3	2	4	4	1	1
	Móré László	2	3	2	3	2	2	3	3	fm	1
35	Nagy Arthur tm.	1	1	1	2	2	1	2	1	2	1
	Nagel Edgár	2	3	2	2	1	2	3	3	2	1
	Puchász Tibor	1	2	3	3	4	3	3	2	2	1
	Ráner Gyula	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Rolla Jenő	3	2	3	3	3	2	4	4	2	1
40	Schmidt Győző	2	3	3	3	3	3	4	3	1	1
	Schock József ftm.	2	1	2	2	3	1	2	1	1	1
	Schwarz Károly ftm.	1	1	2	2	3	2	3	1	2	1
	Singer Manó	2	2	3	3	2	2	3	1	fm	1
	Stancsich György	2	2	2	3	3	2	3	3	2	1
45	Stoffel József ftm.	1	2	2	3	3	2	3	1	1	1
	Suloky Árpád	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Szabó Endre tm.	1	2	2	3	3	2	3	1	1	1
	Szász Pál tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Székely István tm.	1	1	2	2	2	2	3	1	2	1
50	Szidanits Ferenc	3	3	3	3	3	3	4	2	1	2
	Szigeti Dezső tm.	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1
	Szirányi János ftm.	1	2	2	2	1	2	3	3	2	1
	Tangl Harald	1	2	1	2	1	2	3	3	2	1
	Teichmann Endre	2	2	1	3	2	3	3	3	2	1

A tanuló neve ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Test-gyakorlás	Magaviselet
55 Vaisz Kálmán	2	3	2	3	2	3	4	3	1	1
Weisz Gyula	3	3	3	3	3	2	3	2	1	1
Wimmer László	2	2	3	3	3	3	3	2	1	1
Winternitz Károly	3	2	2	3	2	3	3	1	2	1
Zámodits Jenő ftm. ...	2	2	2	2	2	2	3	2	fm	1

Magántanulók: **Hatvany János** br, Spitzer László.
Kilépett: Mojzes Aladár.
Összesen 62

IV. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Andor Endre tm. öd.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ámon Pál	1	3	3	3	2	3	3	3	2	1
	Beőkönyi Tibor	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
	Czopf Gyula	1	3	3	3	2	2	2	2	1	1
5	Deli József	2	3	2	3	2	3	3	2	1	2
	Diószegi Antal	2	2	3	3	2	3	3	1	1	2
	Dobokay Lajos	2	3	2	3	2	3	2	2	1	1
	Dorner Sándor	3	2	2	2	3	2	2	2	1	2
	Dusóczky András	2	3	2	3	3	2	4	2	1	2
10	B. Feilitzsch Jenő	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Ferencz Imre	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Fischer Sándor	3	3	1	3	3	3	3	2	1	2
	Gabnay Ferenc	1	1	2	1	2	1	2	2	1	1
	Gabona István	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2
15	Gadányi József	3	3	4	3	3	2	4	4	2	2
	Gyárfás Kálmán tm.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Hartner László	2	3	2	3	3	3	3	2	1	2
	Herczegh Ede ftm.	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1
	Himfy József	1	2	2	2	2	3	3	1	2	2
20	**Himpfner Frigyes** tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Horánszky Nándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gr. Hoyos Wenckheim L.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Gr. Hoyos Wenckheim Gy.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Jakab Ödön	2	2	4	3	3	3	2	3	1	1
25	Juhász György	2	4	3	3	2	3	3	2	2	2
	Kégl Zoltán	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Kopp Jenő ftm.	1	2	2	3	2	2	3	2	1	1
	Krebsz Jenő	2	4	3	3	3	3	3	1	1	1
	Krenner Győző	1	1	1	1	2	1	3	1	1	1
30	Kuźniarski Vilibald tm.	1	2	1	2	2	2	1	1	2	2
	Lakner László	2	3	3	3	2	2	2	2	2	1
	Machula Zoltán tm.	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1
	Mihalik Sándor	3	3	3	4	3	2	3	4	1	2
	Miklós Béla tm.	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
35	Münster László	1	1	1	2	2	1	3	2	1	1
	Naberschnig Romeo tm. öd.	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1
	Palatinus Géza tm.	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1
	Patak Gyula	3	3	3	4	3	3	2	4	1	2
	Pájer László	3	4	4	4	3	3	4	4	1	2
40	Römer Kamilló	1	2	3	3	1	2	2	1	2	1
	Siegmundt Jenő tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Simonyi Ferenc	3	3	3	4	2	2	3	2	1	1
	Stransky Gábor	3	3	2	3	3	3	4	3	2	2
	Szabó Gábor tm.	2	3	2	3	3	2	3	2	1	2
45	Szimmeiszter Pál	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1
	Szőcs László	3	3	3	3	2	3	3	1	2	1
	Szuppán Géza ftm.	3	3	2	3	2	2	3	2	1	2
	Teveli László tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Téglássy Ferenc	1	1	1	1	2	1	3	2	1	1
50	Toronyi Béla	1	3	2	3	2	2	3	2	1	1
	Tóth Tibor	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2
	Tömösváry László	1	3	3	3	2	2	2	2	2	2
	Turnai Oszkár	3	3	2	3	2	2	3	1	1	1

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Vaisz Ferenc tm.	2	2	1	2	2	3	3	1	2	1
55	Varju Pál	3	2	3	3	2	3	3	2	2	2
	Viczing Flórián	2	4	3	4	2	3	3	2	2	2
	Weiszberger Ede	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Wenczel István	3	4	4	4	3	3	3	3	2	1

Magántanulók: Alexics György és Török Pál.

Kimaradtak: Eiselt Ferenc, Lukács Zoltán, Paal Jenő, Hornyánszky Károly és Lajos.

Összesen: 65.

IV. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösötöndíjas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Avar László	2	3	3	3	2	3	3	2	1	2
	Balla János	1	1	2	2	2	2	2	1	3	1
	Bartosch József	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Bekény Béla	3	3	3	3	1	2	3	3	2	1
5	Bélley Géza	1	3	3	3	2	2	3	1	1	2
	Buzay Elemér	1	3	3	3	2	3	3	3	2	2
	Csicsery Zsigmond	3	3	3	3	2	3	2	3	1	1
	Dummel Sándor	2	3	2	3	3	2	3	3	2	1
	Farkas László	2	3	3	3	2	2	3	3	1	2
10	Feuer László	3	3	3	3	2	3	3	4	2	2
	Froemel Károly	2	3	3	3	1	3	3	2	2	1
	Géczy Gyula	3	3	2	3	3	3	3	3	3	1
	Gottl Frigyes	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2
	Gross Győző	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1
15	Gunszt János	2	2	2	3	2	2	2	3	fmt	2
	Haffner Zoltán	2	2	2	2	1	2	3	4	2	2
	Harbács Béla tm.	2	2	2	3	2	2	3	2	2	1
	Haspel Ferencz tm.	1	2	3	2	2	2	3	2	2	1
	Herdinand Rudolf tm.	1	2	2	2	2	2	3	3	1	1
20	Hergloz István	1	1	2	2	1	2	2	2	2	1
	Ilosvai Zoltán tm.	1	2	3	3	2	2	3	3	2	1
	Ipoly Lajos	1	2	2	1	1	2	2	2	3	1
	Irasek Ervin	2	3	2	3	2	3	3	2	fmt	2
	Janezič Ferenc	2	3	2	3	3	2	2	3	1	2
25	Juhász Kálmán tm.	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1
	Kappel Sándor	2	3	3	3	2	2	3	3	2	1
	Kálmán Mihály tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Kornhauser Károly	3	3	2	3	3	3	4	1	2	2
	Kovács Antal	1	3	3	3	2	2	2	2	2	2
30	Kovács Imre	1	2	2	2	1	2	2	1	fmt	1
	Kraxner Lajos tm.	1	2	3	2	3	2	2	1	1	1
	Kubesch Kornél	3	3	2	3	3	2	3	2	2	1
	Madarász Kálman tm.	2	3	3	3	2	2	3	1	2	1
	Mahner István tm.	1	2	2	1	1	2	2	2	2	1
35	Máté István	2	2	2	3	3	3	3	2	1	2
	Németh László tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Novák Gusztáv tm.	1	2	1	2	1	2	2	2	1	1
	Odor Zoltán	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Olasz Sándor	2	3	3	3	2	3	2	2	2	2
40	Oláh Miksa ism.	2	2	2	3	2	2	1	1	1	1
	Paulik Elemér ism.	2	3	3	3	2	2	4	3	2	2
	Pecsuk Árpád	3	3	1	3	3	3	3	2	2	2
	Perlaki Károly	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Piperkovics Andor	2	2	2	2	2	3	2	3	2	1
45	Pleszkán József	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Polcz Géza tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Pupos István	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Radanovits Mihály	1	3	2	2	2	3	2	3	2	2
	Ratkovszky Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
50	Ruffy József	1	1	2	1	2	2	2	3	fmt	1
	Scherbaum Jenő	3	3	3	4	3	3	4	3	2	2
	Schmideg Armand	3	3	2	4	3	2	3	3	2	2
	Szabados Ernő tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Szemes Ernő	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
55	Szully József	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Téglás Ernő	3	3	3	3	1	2	4	1	1	2
	Vas Lajos tm.	1	2	3	2	1	2	3	3	2	1
	Vizer Géza öd.... ...	3	3	3	3	3	3	4	4	2	2
	Weber György tm. ...	1	2	3	2	3	3	2	2	3	2
60	Weber László tm.	1	2	3	2	3	3	2	3	3	1
	Weisz Bertalan ism. ...	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Wittmann Ferenc tm. ...	1	1	2	2	3	2	1	1	2	1
	Zufall Sándor ftm	2	2	2	3	3	2	3	3	fm	1

Magántanulók: Grimm Pál, Hafenscher Lajos, Mészáros János, Zuna Ernő.
Kimaradt: Eschenasy Aurél.
Összesen 68.

V. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló		Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
							Irodalom	Rajz					
	Antalóczy Béla	1	3	3	3	—	3	3	2	2	3	1	1
	Arnold Ottó	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Bakos Rezső	3	3	3	3	3	—	—	2	3	3	2	2
	Bánó Dénes ism.	3	3	3	3	—	3	1	3	2	3	2	1
5	Berényi Sándor tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	2	2	1
	Biber András tm.	2	3	3	3	—	2	1	2	2	3	3	1
	Bleicher József	3	3	3	3	—	2	1	2	2	3	2	1
	Bottfy Gyula	1	2	2	2	—	1	1	1	1	2	3	1
	Brázay Zoltán	1	3	2	2	1	—	—	1	2	3	2	1
10	Domé György fm.	2	2	2	3	—	2	2	3	2	3	1	1
	Ercsényi István fm. öd.	1	2	1	3	—	1	3	2	1	3	2	2
	Erdődi Zoltán	3	4	3	3	—	3	3	2	2	4	1	2
	Falvi Jenő	2	3	2	3	—	3	3	3	2	3	1	1
	Gömöri Kornél	2	3	3	3	—	3	2	3	2	3	2	1
15	Győrfy József	2	3	2	3	—	3	2	2	3	4	1	1
	Hubay Tibor	3	2	2	3	—	1	1	3	2	3	1	1
	Klopstock Róbert tm.	1	2	1	1	—	1	2	1	1	2	3	2
	Leschák Sándor	3	4	3	3	—	3	3	3	3	4	2	2
	Némethy László tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
20	Novák István	3	3	3	3	—	3	3	3	3	4	2	1
	Nyáry Tibor	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	fm	1
	Orbán László tm. öd.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	2	1	1
	Palacsics Béla tm.	1	2	1	2	—	1	1	2	1	2	2	1
	Pencz Ferenc tm.	2	2	2	2	—	2	2	2	1	3	2	1
25	Rehák Pál	1	2	1	1	—	1	1	1	1	2	1	1
	Schilhan József fm.	1	3	2	3	—	2	2	3	2	3	1	1
	Schindler Zoltán	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	1	1
	Steingaszner Lajos	2	3	3	3	4	—	—	3	3	4	fm	2
	Strauch Gyula tm.	1	2	2	3	—	2	2	3	1	3	1	1
30	Strelinger Sándor	1	2	1	2	—	2	3	1	1	1	fm	1
	Thirring Lajos	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1
	Timár Imre	3	3	2	2	—	2	1	2	2	3	3	1
	Vaikó István	2	3	2	3	3	—	—	3	2	3	1	1
	Vajda István	2	2	2	2	—	2	3	1	1	2	3	2
35	**Vigassy Lajos** tm. öd.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Waczulik Károly	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	2
	Witkowkky Tihamér	2	3	3	3	3	—	—	3	3	2	1	2
	Wolf Pál	2	2	3	3	3	—	—	2	2	3	2	2

Kimaradt: Fogarassy Béla.

Magántanulók: Alexics György Demeter, Báró Hatvany Deutsch Bernát.

Összesen 41.

V. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Agonás Alajos ftm.	2	3	2	3	—	2	1	2	2	3	1	1
	Bacsa István	1	3	3	3	4	—	—	2	2	3	1	1
	Bárdos Lajos tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Békési Endre	2	3	3	3	—	2	2	2	2	3	fm	1
5	Boros Gábor	2	3	3	3	—	3	2	3	3	4	1	1
	Burkart Nils	2	3	3	4	—	3	3	3	2	3	2	1
	Bydeskúty László	2	3	2	3	—	2	3	3	3	4	2	1
	Deák Lajos	2	3	3	3	—	2	3	2	2	2	fm	1
	Decsényi József	1	2	1	2	1	—	—	1	1	3	3	1
10	**Dózsa Endre**	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Eperjessy György	2	2	2	3	—	2	1	2	2	3	1	1
	Gönczy Tihamér	1	3	4	4	—	2	3	2	2	4	3	1
	Gyuris Aladár	2	3	3	3	4	—	—	2	2	4	2	1
	Hoppe László	1	3	3	3	2	—	—	2	1	3	1	1
15	**Iglauer Károly**	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Iván András	2	2	2	2	—	2	3	2	2	3	2	1
	Kaiser Kálmán	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	1
	Kovács János	2	3	3	3	—	3	3	3	2	2	2	1
	Kovács Károly	2	3	2	3	—	2	2	2	2	3	1	1
20	**Kurz Dezső** tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Lakits Sándor	2	2	2	1	—	2	2	2	2	3	1	2
	Lamboy László	1	3	2	3	3	—	—	3	2	3	2	1
	Madarassy Jenő	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	1
	Nemes Zoltán tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
25	Philipp László	1	2	1	2	1	—	—	1	1	2	2	1
	Pleier József	1	3	3	3	—	3	2	3	2	2	2	1
	Quandt Richárd tm.	1	1	1	1	—	1	2	1	1	2	2	1
	Rajna János tm.	1	1	2	1	—	2	2	1	1	1	2	1
	Romy Tibor	1	1	2	2	—	1	1	2	1	3	2	1
30	Rupnik János	2	3	3	3	—	3	2	3	2	3	1	1
	Schirl Nándor	3	3	3	3	—	3	3	2	2	3	2	1
	Schmeiz Béla	2	3	3	3	—	3	3	3	2	3	fm	1
	Simon Zoltán	2	3	3	3	—	2	3	2	2	3	2	1
	Széchenyi Imre gróf	2	2	2	3	—	2	2	1	2	3	1	2
35	Zsámboki László tm.	2	2	2	3	2	—	—	3	2	3	1	1

Magántanulók: Bán Jenő, gr. Lázár Dénes, Ungár Béla.
Kimaradtak: Bednaič Iván, Mészáros Antal.
Vizsgálatlan maradt: Hackenberg Sándor.
Összesen: 41.

VI. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Áprily László	1	2	3	2	—	2	2	2	2	3	2	1
	Baittrok József ftm.	1	2	2	2	—	1	2	2	2	3	2	1
	Berényi Lóránt tm.	2	2	2	2	—	2	2	2	2	3	2	1
	Clement Ferencz	3	4	3	3	—	2	2	2	3	4	3	1
5	Darvas Zoltán	3	3	3	2	2	—	—	2	2	4	2	2
	Drndarszky Dömötör öd.	1	2	3	2	—	1	2	2	2	3	2	2
	Dusóczky Károly ftm.	2	2	2	3	—	1	2	2	3	3	2	2
	Farkas Endre	3	2	2	2	—	2	1	2	2	3	1	1
	Flasch Gusztáv	1	2	1	2	—	1	1	1	1	2	1	1
10	Gavik Ferencz tm.	1	3	3	3	2	—	—	2	2	3	2	1
	Graef Károly tm.	1	3	3	2	—	1	1	2	2	3	2	1
	Gulden Gyula	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Hajnal Kalmán	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Hegedüs Tibor	1	2	3	3	—	1	1	2	3	4	1	2
15	Hubay Andor	2	2	2	2	—	2	2	2	2	3	2	1
	Kempf Pál tm.	1	1	2	1	1	—	—	1	1	3	2	1
	Márkus Miklós	1	2	3	2	—	1	1	2	2	3	1	2
	Nagy László	2	2	2	3	—	2	2	3	2	3	2	1
	Nagy Miklós ö. d. tm.	1	3	3	2	—	1	1	1	1	3	1	1
20	Némethy Imre	1	1	2	1	—	1	1	1	1	2	2	1
	Némethy László	1	1	2	1	—	1	1	1	1	2	2	1
	Nitsche Zoltán	3	3	3	3	—	2	2	2	3	3	1	2
	Orbán János tm.	1	3	2	3	—	2	2	2	3	3	1	2
	Pilcz Béla	3	3	3	3	2	—	—	3	2	4	3	2
25	Preisinger Béla	3	4	3	4	—	3	3	3	3	4	2	2
	Radnai Endre	1	1	2	1	1	—	—	1	1	1	fm	1
	Reiner György	3	3	2	3	—	2	2	3	3	3	3	2
	Rusznák Rezső	1	2	2	2	—	2	1	2	2	3	2	1
	Schóber Lajos	3	2	3	3	—	2	2	2	2	3	1	1
30	Somogyi Béla tm.	1	2	2	2	—	2	2	2	2	2	3	1
	Stadler Nándor tm.	1	2	2	1	—	1	1	1	1	2	1	1
	Sugár László	2	2	2	2	—	2	3	2	2	4	2	2
	Teichmann Ernő tm.	1	2	2	2	—	2	2	2	2	3	2	1
	Tutschner Ágost	1	3	2	2	—	1	2	2	2	3	2	1
35	Ugray Ákos tm.	1	2	2	2	2	—	—	1	1	3	1	1
	Vajda István	2	2	2	1	2	—	—	1	1	3	1	1
	Várady József ftm.	1	2	2	2	2	—	—	2	2	3	2	1
	Vertán Leo	2	2	3	2	—	2	1	2	3	3	2	2

Magánvizsgálatot tett: Bán Jenő, **Bernrieder Katalin.**

Kimaradt: Kántor Ernő.

Összesen: 41.

VI. B. OSZTALY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló		Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
							Irodalom	Rajz					
	Andor Ferenc	2	3	3	3	—	2	2	3	2	3	1	1
	Bartal Antal tm.	1	2	2	1	1	—	—	2	1	2	1	1
	Beregszászy Béla	4	3	3	3	—	3	2	3	3	4	1	2
	Béli Mihály	3	3	3	3	—	3	2	3	3	4	1	2
5	Dömötör József	2	3	3	3	—	2	3	2	3	3	2	2
	Ébersz György	3	2	3	2	—	3	3	3	2	3	2	2
	Fáy Aladár	2	2	2	2	—	2	1	3	2	3	fm	2
	Fehér Rezső	1	3	3	3	—	1	1	2	1	3	1	1
	Frim Zoltán ftm.	1	2	1	1	—	2	3	1	1	3	2	1
10	Fuchs Károly tm.	1	2	1	1	—	2	1	1	1	2	1	1
	Giesz Károly tm.	1	1	2	2	—	1	1	1	1	2	1	1
	Haeffler István ftm.	2	2	2	2	2	—	—	1	2	3	2	1
	Hazay Ödön tm.	1	2	2	1	2	—	—	1	1	2	2	1
	Hesz Árpád	2	4	3	4	—	3	2	3	3	3	2	1
15	Kemény Ferencz tm.	2	2	3	3	—	2	3	1	2	3	2	1
	Kotoff Olivér	1	3	3	3	—	2	1	2	2	3	2	1
	Kovács József	3	3	3	3	—	3	1	3	3	3	2	1
	Lányi Dezső tm.	2	2	2	3	—	2	2	2	3	3	1	1
	Lendvay József tm.	2	3	1	2	2	—	—	2	2	3	2	2
20	Micsek Andor ftm.	1	2	1	3	—	1	1	2	1	3	2	1
	Nagy Pál tm.	1	2	2	2	—	1	1	2	1	3	1	1
	Novák Ervin	1	2	1	3	—	1	1	2	1	3	1	1
	Oláh Oszkár	3	3	2	3	—	2	2	2	2	3	2	1
	Pfriem László	3	4	4	4	—	2	4	3	3	4	1	2
25	Polcz Gyula tm.	2	2	1	2	1	—	—	1	3	3	2	2
	Quittner Pál tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Radnai József tm.	1	2	2	3	—	1	3	1	1	3	2	1
	Radzó István	2	3	2	2	2	—	—	2	2	3	2	1
	Szobonya Zoltán	1	1	1	1	—	1	1	2	1	2	1	1
30	Tamássy Árpád	2	3	1	2	—	2	2	3	2	3	2	1
	Unger Kornél tm.	2	2	1	2	2	—	—	2	2	3	1	1
	Unger Tivadar tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Vranovits Béla	3	3	3	3	—	3	2	2	2	3	2	2

Kimaradt: Török Tibor.

Magántanulók: Grimm Ferenc, Kerékgyártó Lóránt.

Összesen: 36.

VII. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Apor István tm.	3	2	2	3	2	—	—	3	2	2	2	1
	Ardó István	2	3	3	3	3	—	—	3	3	3	2	1
	Áldor György ftm.	2	2	2	2	—	2	3	1	1	1	1	1
	Bachler István	3	3	2	2	2	—	—	1	2	2	2	1
5	Barta József tm.	1	2	2	1	—	1	2	1	1	1	2	1
	Batisweiler János tm.	1	1	1	1	2	—	—	1	1	1	2	1
	Bánszky Endre	2	2	2	3	—	3	3	3	3	3	2	1
	Benedicty József	1	2	2	2	—	2	2	1	2	2	2	1
	Bikich Loránd tm. öd.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
10	**Braun Géza**	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Breuer Pál	3	3	2	4	—	3	2	3	4	3	2	1
	Buzay Károly tm.	1	2	2	3	—	3	2	3	1	2	2	1
	Dobrovics Károly	2	3	4	4	—	3	3	3	3	3	2	1
	Dóczi Dénes	1	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	1
15	Fried Simon	2	3	2	3	—	2	2	3	3	3	3	1
	Frühauf Győző ftm.	1	3	2	3	—	2	2	3	2	3	2	1
	Gold Imre tm.	1	2	2	3	—	2	2	3	2	2	1	1
	Gyepes László	1	3	3	3	—	2	3	2	2	3	2	1
	Haas Rudolf	3	2	3	3	—	2	2	2	2	2	2	1
20	Koch Aurél	2	2	2	3	—	2	3	2	1	2	1	1
	Lorenz Róbert tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Maixner Ferencz	1	1	1	3	—	1	1	1	1	1	2	1
	Molnár Károly	2	3	3	3	—	3	2	3	3	3	2	1
	Moussong Dezső tm.	1	1	1	2	—	1	2	1	1	1	1	1
25	Nagy István tm.	1	1	2	2	—	1	2	1	1	1	2	1
	Novajkay Géza tm öd.	1	3	3	3	—	2	1	2	2	2	1	1
	Novák Béla tm.	1	1	2	2	—	1	1	1	2	2	1	1
	Obrincsák József ftm.	1	2	1	2	1	—	—	2	2	2	2	1
	Oláh Emil	2	2	3	2	—	2	1	2	2	3	3	1
30	Paulik Ferencz	2	3	3	4	—	2	2	3	3	3	3	1
	Petényi Oszkár tm.	1	2	2	3	—	2	1	2	2	2	3	1
	Pilder Ervin tm.	1	1	1	3	—	2	2	1	1	2	2	1
	Pischinger Ernő	3	3	3	3	3	—	—	3	3	3	1	1
	Polcz György tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1
35	Pummer Imre	2	3	3	3	—	2	1	2	3	3	3	1
	Rapcsák Lajos	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1
	Rehák Tibor ftm.	1	2	2	2	—	1	1	1	2	2	2	1
	Roslaw Nándor	3	3	3	3	—	4	2	4	3	3	2	2
	Schein Miklós	1	2	1	2	1	—	—	1	1	1	2	1
40	Schinkásch Ernő	2	3	2	3	—	3	2	3	2	3	1	1
	Spinner Sándor tm.	2	2	2	2	—	1	2	1	2	2	2	1
	Strassil Aurél	3	3	2	3	3	—	—	3	2	3	3	1
	Sülle József	1	2	3	3	3	—	—	3	3	3	1	1
	Szentmiklósi József	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1
45	Szongott Sándor	2	3	4	3	—	2	2	3	3	3	3	1
	Textoris Remo	3	3	1	4	—	3	2	3	2	2	fm	1
	Tscheik Gyula tm.	2	2	1	3	—	2	3	2	2	2	3	1
	Vajkó Béla	3	2	3	3	—	3	3	3	4	3	2	1
	Winkler Pál	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1
50	Zahajkiewicz Viktor ftm.	1	2	1	3	2	—	—	3	2	2	2	1

Magántanulók: Alm Ede, Vidéky János, Zemplényi Tibor, Bertalan Pál, Rácz Mária Anna, Rummel Emil, Rapcsák Imre.

Kimaradtak: Benyovits Árpád, Fogarassy Viktor, Lukács László.

Összesen: 60.

VIII. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Bölcsészet	Testgyakorlás	Magaviselet
	Árvai József, tm.	2	2	1	2	—	2	1	3	2	2	2	1	1
	Barsi Ábrahám Ferenc	1	3	1	2	3	—	—	3	2	2	3	2	1
	Bartholy Róbert, tm.	1	1	1	2	2	—	—	2	2	1	2	1	1
	Bayer Sándor	3	2	2	3	—	1	3	2	3	2	3	1	1
5	Beneditcy Sándor	2	2	1	2	2	—	—	2	2	1	2	2	1
	Bikkal Dénes, tm.	1	1	1	1	1	—	—	2	1	1	1	2	1
	Bretz Sándor	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1	1
	Demjén László	2	2	2	3	—	1	3	2	3	2	3	2	2
	Dezsőfi Ferenc, tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
10	**Flasch Gyula**	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1	1
	Gellér Pál	3	2	2	2	—	1	2	2	2	1	2	2	1
	Govrik István, ftm.	2	2	3	3	—	2	1	2	2	2	2	1	1
	Gömöry Nándor	1	2	1	2	2	—	—	2	2	2	2	1	1
	Hermann Ede, ftm.	1	2	1	2	2	—	—	2	3	2	2	1	1
15	Hofbauer Ede Géza, tm.	1	2	1	1	—	1	1	2	2	1	1	1	1
	Hornyánszky Ernő	1	1	1	1	1	—	—	2	1	1	2	1	1
	Hornyánszky Miklós	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
	Horváth Barna, tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
	Kalember Brankó	1	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	2
20	Kaufmann István	3	3	3	3	—	2	2	3	2	2	3	1	1
	Kvivoss Béla	2	3	2	3	—	1	2	3	3	3	3	2	1
	Krón Andor, tm.	3	3	2	2	3	—	—	3	3	2	2	1	1
	Kultsár István	1	1	1	2	—	1	2	2	2	1	2	1	1
	Lamberg Pál	2	2	1	1	1	—	—	3	3	2	3	3	2
25	Máté Ferenc, tm.	1	1	1	1	—	1	2	2	2	1	1	1	1
	Medgyesi Gyula	1	2	2	3	—	2	3	2	2	1	2	2	1
	Mikó József, tm.	2	3	2	3	—	1	3	2	2	2	2	2	1
	Moussong László tm.	1	1	1	1	1	—	—	2	1	1	1	1	1
	Müliner József, tm.	2	3	2	2	—	2	3	3	2	2	2	1	1
30	Nagy Józsa Kálmán, tm.	1	2	1	2	—	1	1	1	1	1	2	1	1
	Neuschlosz Elek	3	3	1	2	3	—	—	3	3	2	3	2	1
	Nyitrai Lajos, ism.	3	3	2	3	—	2	2	3	3	2	3	1	1
	Péter Miklós, tm.	1	3	2	3	2	—	—	2	2	2	3	2	1
	Risztics Emil, tm.	1	3	2	3	—	2	1	2	2	2	3	2	1
35	Schild Géza, tm.	2	2	1	2	—	1	2	3	2	1	2	2	1
	Schirl Tivadar	3	3	2	3	—	2	1	3	3	2	3	2	1
	Simonyi Jenő, tm.	1	2	2	2	—	1	1	3	3	2	3	1	1
	Szende Miklós, tm.	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	1	2	1
	Szully Elemér	2	1	1	3	—	1	3	2	3	2	3	2	2
40	Wehrmann Gyula	2	3	2	3	—	2	1	3	2	2	3	1	1

Kimaradt: Bartis Árpád.

Meghaltak: Andorffy Károly, Tasnády László.

Magántanulók: Csányi Antal, Geiringer Dávid Gyula, Pollák Dezső, Tabak Margit.

Összesen: 47.

VIII. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Bölcsészet	Testgyakorlás	Magaviselet
	Anderlik Előd	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	2	1
	Andor László tm.	2	3	3	3	2	—	—	3	3	3	2	2	1
	Arányi László	2	3	3	3	—	2	3	3	3	3	2	2	1
	Bajza László	3	3	3	3	—	2	2	3	3	3	3	1	1
5	Barczai Sándor tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	3	1	1
	Bednaič Géza	2	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	2	1
	ifj. Biber Gyula tm. ö.	1	1	1	2	—	1	1	1	2	2	2	2	1
	Eisner Lajos	3	3	3	3	—	2	2	2	2	2	2	3	1
	Fehér András	1	2	2	3	—	1	1	2	2	2	2	3	1
10	Garády Sándor	3	2	2	2	2	—	—	2	2	2	3	1	1
	Gortvay Tihamér Tibor	1	3	2	3	—	1	3	3	3	3	3	1	1
	Györgyfi György tm.	2	2	2	2	—	1	1	2	1	2	3	1	1
	Gyulai Zoltán tm.	3	2	2	3	2	—	—	2	3	3	3	2	1
	báró Hazai Miklós	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	1
15	Horváth Gusztáv	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	fm	1
	Incze József	3	3	3	3	—	2	3	3	3	2	3	2	1
	Jakab Árpád	2	3	2	3	—	2	2	3	3	3	3	1	1
	Janicsek József	3	3	3	3	—	2	3	2	3	3	3	2	1
	Kempf Géza tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	2	1
20	Képessy Pál tm.	2	3	3	3	3	—	—	3	3	2	2	2	1
	Kis Lajos	2	2	3	3	—	2	3	2	3	3	2	2	1
	Koch Sándor tm.	1	2	1	2	2	—	—	1	1	1	3	2	1
	Konrád Jenő	1	1	1	2	—	1	2	1	2	1	1	1	1
	Krejcsi Viktor Frigyes	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	2	1
25	**Kulcsár Ferencz** tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	1
	Kun Árpád tm.	2	2	2	3	—	1	2	2	3	2	3	2	1
	Melles Ernő tm.	1	1	1	1	1	—	—	2	2	1	2	2	1
	Nagy István	3	3	3	3	—	1	2	3	3	3	3	1	1
	Preisinger György	2	3	2	2	2	—	—	2	3	2	3	2	1
30	Rapcsák Emil	1	3	2	3	—	1	1	2	3	2	3	2	1
	Schober Pál tm.	2	1	1	1	—	1	2	1	1	1	2	1	1
	Simkó Ottó	1	1	1	2	2	—	—	1	1	1	1	1	1
	Soulavy Waldemár tm.	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	2	2	1
	Szmrekovszky Tibor	2	3	2	3	—	2	3	2	3	2	3	1	1
35	Tatai Ferencz	3	3	3	3	—	2	2	3	3	3	3	1	1
	Teasdale Gaszton tm.	1	1	1	2	2	—	—	1	1	1	1	1	1
	Urbányi János tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	2	1
	Weisshaus Dezső	2	2	1	2	1	—	—	2	2	1	1	1	1
	Záborszky András fm.	3	2	2	2	2	—	—	2	2	2	3	2	1
40	Záborszky László	3	3	3	3	—	2	2	2	3	3	3	2	2
	Ziegler Géza	1	3	2	3	—	1	1	1	2	1	2	3	1
	Zimányi Károly tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	2	1

Kimaradt: Novák Kajetán és később meghalt: Alm Ede.
Magántanulók: Fórika Antal, Rapcsák Árpád, Schwarz Antal.
Összesen: 47.

XVIII.

Statisztikai kimutatások.

A tanulók közt	A tanév	Volt	I. a)	I. b)	II. a)	II. b)	III. a)	III. b)	IV. a)	IV. b)	V. a)	V. b)	VI. a)	VI. b)	VII.	VIII. a)	VIII. b)	Összesen
			osztályban															
I. Létszámra nézve	folyam.beirt	nyilvános tanuló	54	57	56	54	60	60	63	64	39	38	39	34	54	43	44	759
		magántanuló	1	1	3	2	3	2	2	4	2	3	2	2	6	4	3	40
		összesen ny. és m. tan.	**55**	**58**	**59**	**56**	**63**	**62**	**65**	**68**	**41**	**41**	**41**	**36**	**60**	**47**	**47**	**799**
		kilépett	8	5	1	3	—	1	5	1	1	2	1	1	3	1	2	35*
		vizsgálatlan maradt r. t.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
		magántanulóvá lett	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	végen vizsgálatot tett	nyilvános tanuló	46	51	55	51	60	59	58	63	38	35	38	33	50	40	42	719
		magántanuló	1	1	3	2	3	2	2	4	2	3	2	2	7	4	3	41
		összesen	**47**	**52**	**58**	**53**	**63**	**61**	**60**	**67**	**40**	**38**	**40**	**35**	**57**	**44**	**45**	**760**
		a vizsgálatot tett nyilv. és m. tanulók közt ismétlő volt	—	3	1	4	2	1	—	3	1	1	—	—	1	1	1	19
		a gör. nyelvet helyett. tantárgyakat tanulta (ny. és m. tan.)	—	—	—	—	—	—	—	—	26	30	31	25	40	24	27	203
		intézeti ösztöndíjas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		külső ösztöndíjas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Vallásra nézve	végén	római katholikus	29	26	33	36	39	45	40	48	25	21	22	24	30	17	32	467
		görög katholikus	1	1	—	1	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	8
		görög-keleti	—	—	—	2	1	—	1	2	1	—	1	—	—	2	—	10
		ágostai hitv. evang.	7	—	12	—	13	—	5	6	4	3	5	4	9	13	3	84
		református	1	12	1	4	—	8	10	5	3	7	6	4	4	3	4	72
		unitárius	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
		izraelita	9	13	13	9	9	8	4	6	5	7	6	2	14	9	4	118
		összesen	**47**	**52**	**58**	**53**	**63**	**61**	**60**	**67**	**40**	**38**	**40**	**35**	**57**	**44**	**45**	**760**
III. Anyanyelvre nézve	végén	magyar	47	52	58	49	63	61	60	65	40	38	39	35	55	44	45	751
		német	—	—	—	4	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	7
		román	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		tót	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		szerb-horvát	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
		más nyelvű	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
		összesen	**47**	**52**	**58**	**53**	**63**	**61**	**60**	**67**	**40**	**38**	**40**	**35**	**57**	**44**	**45**	**760**
IV. A magyar anyanyelvű tanulók közül	végén	csakis magyarul beszélő	31	39	56	28	46	51	34	47	26	26	15	27	29	4	35	494
		magyarul és más élő nyelven beszélő	16	13	2	21	17	10	26	18	14	12	24	8	26	40	10	257
		összesen	**47**	**52**	**58**	**49**	**63**	**61**	**60**	**65**	**40**	**38**	**39**	**35**	**55**	**44**	**45**	**751**

*) és 2 meghalt VIII. a)-ban.

A tanulók közt	A tanév	Volt	I. a) osztályban	I. b)	II. a)	II. b)	III. a)	III. b)	IV. a)	IV. b)	V. a)	V. b)	VI. a)	VI. b)	VII.	VIII. a)	VIII. b)	Összesen
V. Szülők polg. állásra nézve	végén	Nagybirtokos, nagybérlő (100 kat. holdnál nagyobb birtokkal illetve bérlettel)	—	—	—	1	—	2	3	—	3	2	1	—	1	—	2	15
		Középbirtokos és kisbirtokos	—	2	—	—	3	3	—	2	2	—	—	1	—	—	1	14
		Gazdasági tisztviselő	1	2	1	—	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	9
		Nagyiparos, bánya nagyvállalkozó	—	—	3	—	—	—	1	—	1	2	1	—	—	3	—	11
		Kisiparos, bánya kisvállalkozó	5	2	1	1	5	2	1	5	1	2	—	1	3	—	1	30
		Ipari vagy bányászati tisztviselő	—	1	3	1	—	1	5	4	—	3	—	—	—	2	2	22
		Egyéb ipari vagy bányászati segédszemély (előmunkás, segéd, munkás stb.)	—	—	—	—	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	6
		Nagy kereskedő, nagy vállalkozó	1	—	—	—	2	3	—	—	—	—	2	1	2	—	—	11
		Kis kereskedő, kis vállalkozó	—	5	2	3	5	—	1	2	—	—	1	—	4	4	—	27
		Kereskedelmi vagy közlekedési (vasuti, postastb.) tisztviselő	11	6	4	11	13	11	4	12	5	4	10	7	7	4	12	121
		Egyéb keresk. v. közlek. segédszemély (altiszt, segéd, szolga stb.)	—	6	—	4	—	—	—	2	—	—	—	—	—	3	—	15
		Köztisztviselő (a papok, tanárok és tanítók kivételével, v. közhivatalban alkalm. díjnok	9	12	21	11	5	6	18	21	15	7	11	13	13	12	15	189
		Pap, tanár, tanító	4	4	7	2	3	5	5	3	3	6	3	5	4	3	4	61
		Másféle értelmiségű	11	5	2	9	13	11	11	3	2	2	2	3	6	—	3	83
		Közhivatalban alkalm. altiszt, szolga	2	—	6	—	3	—	—	1	—	1	1	—	—	2	—	16
		Katonatiszt, honv.-tiszt, csendőrtiszt	—	2	3	4	—	8	2	4	2	1	2	1	5	—	1	35
		Tőkés, járadékos, házt.	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	2	—	2	2	—	9
		Nyugdíjas tisztviselő	1	2	1	3	2	—	1	5	6	5	2	2	4	7	—	42
		Magánzó v. eltartásos	—	2	4	—	1	7	2	2	—	1	2	—	6	1	5	33
		Egyéb vagy ismeretlen foglalkozásu	2	1	—	3	2	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	11
VI. Életkorra nézve	1913. december 31-én	9 éves	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
		10 „	44	45	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90
		11 „	5	5	49	38	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98
		12 „	—	1	4	14	49	43	5	2	—	—	—	—	—	—	—	118
		13 „	—	—	1	3	13	15	41	37	4	2	—	—	—	—	—	116
		14 „	—	—	—	1	—	1	11	24	25	25	—	1	—	—	—	88
		15 „	—	—	—	—	—	—	5	—	9	7	31	27	4	—	—	83
		16 „	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	8	6	30	3	3	56
		17 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7	21	29	59
		18 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	8	18	8	35
		19 „	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	4	2	2	9
		20 és több éves	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	5
		Összesen	**49**	**53**	**56**	**56**	**63**	**59**	**62**	**64**	**40**	**39**	**39**	**36**	**53**	**47**	**44**	**759**

A tanulók közt	A tanév	Volt	I. a)	I. b)	II. a)	II. b)	III. a)	III. b)	IV. a)	IV. b)	V. a)	V. b)	VI. a)	VI. b)	VII.	VIII. a)	VIII. b)	Összesen
			osztályban															
VII. A szülők v. gyámok illetősége lakóhely szerint	végén	helybeli (budapesti)	42	49	57	47	56	51	58	56	37	31	35	31	52	41	41	684
		megyebeli (Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun)	2	1	—	1	5	7	1	10	1	1	3	3	—	1	—	36
		más törvényhatóság	3	2	1	5	2	3	1	—	2	6	1	1	5	1	4	36
		fiumei és kerületbeli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		horvát-szlavonországi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
		más állambeli (Ausztria, Németország)	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2
		összesen	**47**	**52**	**58**	**53**	**63**	**61**	**60**	**67**	**40**	**38**	**40**	**35**	**57**	**44**	**45**	**760**
VIII. Egészségi állapotra nézve	folyamán	nem járványos könnyű betegségi eset	127	179	197	147	126	121	147	164	114	92	161	130	157	117	92	2071
		nem járványos súlyos betegségi eset	11	7	1	7	14	4	13	10	8	1	7	3	12	4	1	103
		járványos	2	3	5	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	13
		halállal végződő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
IX. Mulasztásra nézve	folyamán	igazolt óra	2195	2248	2598	1873	2126	2124	1837	2350	1329	918	1678	1010	1689	1025	923	25919
		igazolatlan óra	4	—	1	2	—	—	—	—	—	4	33	13	—	—	3	60
		összesen	2199	2248	2599	1875	2126	2124	1837	2350	1329	922	1711	1023	1689	1025	926	25979
		órát nem mulaszt. tanuló	5	10	11	7	7	11	5	8	5	5	2	2	5	5	10	98
		igazolatlanul mulasztott tanuló	1	—	1	2	—	—	—	—	—	4	4	6	—	—	2	20
X. Fegyelmi esetekre nézve	folyamán	igazgatói megrovásban részesült tanuló	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
		tanártestületi megrovásban részesült tanuló	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
XI. Előmenetelre nézve	végén	**Minden rendes tárgyból**																
		jeles	2	7	11	3	7	3	6	4	4	5	3	2	7	5	5	74
		jó	12	6	16	15	8	7	15	8	7	3	1	5	10	12	12	137
		elégséges	24	30	24	31	38	40	27	47	24	24	29	24	32	24	28	446
		egy tárgyból elégtelen	5	2	4	—	7	9	6	6	2	4	5	1	5	1	—	57
		két „ „	1	2	2	—	2	2	3	2	3	1	1	2	3	1	—	25
		több „ „	3	5	1	4	1	—	3	—	—	1	1	1	—	1	—	21
		összesen	**47**	**52**	**58**	**53**	**63**	**61**	**60**	**67**	**40**	**38**	**40**	**35**	**57**	**44**	**45**	**760**
XII. Magaviseletre nézve	végén	jó	32	42	44	27	44	53	36	37	28	33	27	24	42	36	40	545
		szabályszerű	14	9	11	22	16	6	22	26	10	2	11	9	8	4	2	172
		kevésbbé szabályszerű	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
		rossz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		összesen	**46**	**51**	**55**	**51**	**60**	**59**	**58**	**63**	**38**	**35**	**38**	**33**	**50**	**40**	**42**	**719**
XIII. Rendkivüli tárgyat tanultak	végén	franczia nyelvet tanuló	—	—	6	—	1	—	2	3	6	—	—	—	1	—	—	19
		szabadkézi rajzot	5	10	13	4	10	6	12	12	9	7	3	2	7	—	4	114
		műéneket	7	8	4	3	5	7	6	10	7	2	8	3	17	5	5	97
		gyorsírást	—	—	—	—	6	8	5	5	12	8	17	1	12	—	1	75
		egészségtant	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		zongorázni tudó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		hegedülni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		más hangszerhez értő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		úszni tudó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		korcsolyázni tudó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		kerékpározni tudó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

XIX.

A jövő tanévben használandó tankönyvek jegyzéke.

I. OSZTÁLY.

Beke. Számtan 8. jav. kiadás.
Császár-Váczy. Magyar olvasókönyv, I., 2. kiadás.
Fodor-Székely. Liber Sexti.
Kreybig. Rajzoló geometria, I. kötet.
Kogutowicz. Földrajzi Atlasz.
Dr. Lasz. Földrajz, I. kötet, 7. kiadás.
Szinnyei. Magyar nyelvtan, I. rész, 15. kiadás.
Szterényi. Természetrajz, I. kötet, 6. kiadás.

Segédkönyv:

Perényi. Magyar helyesírás táblázata.
Dr. Lasz Samu. Földrajzi Olvasókönyv.
Hittrich. Latin szókönyv.

II. OSZTÁLY.

Beke Manó. Számtan.
Császár-Váczy. Magyar olvasókönyv, II. kötet, 2. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Fodor-Székely. Liber Sexti.
Kreybig. Rajzoló geometria, II. kötet, kötve.
Kogutowicz. Földrajzi Atlasz.
Dr. Lasz. Földrajz, II. rész, 5. kiadás.
Szinnyei. Magyar nyelvtan, II. rész.
Szterényi. Természetrajz, II. kötet, 4. k.

Segédkönyv:

Perényi. Magyar helyesírás táblázata.
Dr. Lasz Samu. Földrajzi Olvasókönyv.
Hittrich. Latin szókönyv.

III. OSZTÁLY.

Bozóky. A mathematikai és physikai földrajz alapismeretei.
Beke. Számtan, II.
Császár-Váczy. Magyar olvasókönyv, III. kötet.

Fodor-Székely. Liber Sexti, II.
Kemény. Német nyelvtan és olvasókönyv, I. kötet, 2. kiadás.
Kreybig. Rajzoló geom. gimn. III—IV. oszt.
Kogutowicz. Földrajzi Atlasz.
Dr. Lasz. Földrajz, III. kötet, 3. kiadás.
Marczali-Andor. Magyarország története, I. rész.
Szinnyei. Rendszeres magyar nyelvtan, 12. kiadás.

Segédkönyvek:

Kelemen. Német-magyar és magyar-német zsebszótár, kötve, 10. kiadás.
Kogutowicz. Történelmi isk. atlasz, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, III. oszt. sz.
Perényi. Az egységes német helyesírás táblázata, 5. kiadás.
Dr. Lasz Samu. Földrajzi olvasókönyv.
Hittrich. Latin szókönyv.

IV. OSZTÁLY.

Arany Toldija. Magyarázta Lehr, 12. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Julius Caesarból szemelvények. (Cserép.)
Kemény. Német nyelvtan és olv. II. kötet, 2. kiadás.
König-Beke. Algebra, 6. kiadás.
Kreybig. Rajzoló geometria, gimn. III.—IV. oszt.
Marczali-Andor. Magyarország története, II. rész.
Négyesy. Stilisztika, 8. kiadás.
Ovidiusból szemelvények (Csengery) 4. kiad. (J. i. 64.)
Szterényi. Növénytan, 6. kiadás.

Segédkönyvek:

Arany. Toldi estéje. Magyar. Lehr. (J. i. 90.)
Bátori. Herbárium.
Cserey. Növényhatározó, 4. kiadás.
Kelemen. Német-magyar és magyar-német zsebszótár, kötve, 10. kiad.
Kogutowicz. Történelmi iskolai atlasz, 8. kiadás, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, IV. o. sz.
Perényi. Az egységes német helyesírás táblázata, 5. kiadás.
Dr. Lasz Samu. Földrajzi olvasókönyv.
Hittrich. Latin szókönyv.

V. OSZTÁLY.

Albrecht. Német olvasókönyv, III. kötet, 3. kiadás
Cicero. Pro lege Manilia, (Zsámboki). 4. kiadás. (J. i. 27.)
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Kemény. Rendszeres német nyelvtan, 5. kiadás.
König-Beke. Algebra, 6. kiadás.
Létmányi-Szende. Világtörténelem, I. köt., 5. kiadás.
Maywald. Görög nyelvtan, 5. kiadás.

Maywald. Görög gyakorló- és olvasókönyv, I. rész, 5. kiadás.
Ovidiusból szemelvények, (Csengeri). 4. kiadás. (J. i. 64.)
Riedl. Rhetorika és rhetor. olvasókönyv, 7. kiadás.
Szterényi. Állattan. 5. kiadás.
Wagner. Geometria a felső osztályok számára, 8. kiadás.

Segédkönyvek:

Hittrich. Római régiségek.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar zsebszótár, 10. kiadás, kötve.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar kézi szótár, 2. kötet.
Kogutowicz. Történelmi iskolai atlasz, 8. kiadás, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, V. o. sz.
Schmidt-Szőke. Latin-magyar és magyar-latin szótár, kötve.

Görögpótló tankönyvek:

Badics. Magyar irodalmi olvasókönyv, I. kötet, 5. kiadás.
Herodotos tört. műveiből szemelvények, (Geréb). 4. kiadás. (J. i. 72.)
Homeros Iliasa. (Kempf.) 3. kiadás.
Homeros Odysseája. (Kempf.) 2. kiadás.
Hittrich. Latin szókönyv.

Segédkönyv:

Csengeri. Homerosi világ.

VI. OSZTÁLY.

Albrecht. Német olvasókönyv a VI. oszt. számára, 3. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Kemény. Rendszeres német nyelvtan, 2. kiadás.
König-Beke. Algebra, 6. kiadás.
Livius római történetéből vett szemelvények. Magyar. Kalmár, 4. kiadás (J. i. 48.)
Lutter. Ötszámjegyű logarok, 14. kiadás.
Maywald. Görög nyelvtan, 5. kiadás.
Maywald. Görög gyakorló- és olvasókönyv, II. rész, 4. kiadás.
Riedl. Poetika, 6. kiadás.
Szterényi. Ásványtan és chemia, 5. kiadás.
Létmányi-Szende. A középkor története.
Vergilius. Aeneiséből szemelvények. Magyar. Wirth.
Wagner. Geometria, 8. kiadás.

Segédkönyvek:

Hittrich. Római régiségek.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar kézi szótár, kötve.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar zsebszótár, 10. kiadás.
Kogutowicz. Történelmi iskolai atlasz, 8. kiadás, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, a VI. o. sz.
Schmidt-Szőke. Latin-magyar s magyar-latin szótár, kötve.

Shakespeare. Macbeth. (J. i. 40. sz.)
Vörösmarty. Két szomszédvár, magyar. Vozáry, 4. kiadás. (J. i. 29.)
Hittrich. Latin szókönyv.

Görögpótló tankönyvek:

Badics. Magyar irodalmi olvasók. II. kötet, 4. kiadás.
Sophokles. Antigone. Fordította Csiky G., 4. kiadás. (J. i. 20.)

VII. OSZTÁLY.

Albrecht. Német olvasókönyv, VII—VIII. oszt.
Beöthy. A magyar nemzet irod. tört., I. kötet, 10. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Herodotos művéből való szemelvények. Magy. Dávid, I., 4. kiadás.
Homeros. Odysseiából szemelv. Magy. Kempf. 2. kiad. (J. i. 53.)
Kemény. Rendsz. német nyelvtan, 2. kiadás.
König-Beke. Algebra, 6. kiadás.
Lutter. Ötszámjegyű logarak, 14. kiadás, kötve.
Sallustius Jugurtha et Catilina ed. Pecz.
Szinnyei. A magyar nyelv, 7. kiadás.
Létmányi-Szende. Világtörténelem, III. kötet.
Vergilius Aeneiséből szemelvények. Magyar. Wirth.
Szijártó. Kísérleti fizika, I. rész, 2. kiadás.
Wagner. Geometria, 8. kiadás.

Segédkönyvek:

Balassa. Válogatott költeményei (M. K. 186. sz.)
Ciceronak Verres ellen írt De signis c. beszéde. Magy. Láng-Szőke.
Csengery. Homerosi világ.
Fodor. Egészségtan, 3. kiadás.
Goethe. Hermann und Dorothea. Magy. Weber (J. i. 14.), 7. kiadás.
Hittrich. Római régiségek. — Görög régiségek.
Hittrich. Latin szókönyv.
Katona. Bánk bán. Magy. Péterfy, 3. kiadás, (J. i. 22.)
Kazinczy. Pályám emlékezete (M. K. 135.)
Kelemen. Magyar-német és német-magyar zsebszótár, 12. kiadás, kötve.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar kézi szótár, I—II.
Kogutowicz. Történelmi isk. atlasz, 8. k., kötve.
Lessing. Minna von Barnhelm. Magyarázta Heinrich, 3. kiad. (J. i. 32.)
Lévay-Vida. Görög-magyar és magyar-görög szótár, 3. kiadás, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, VII. o. sz.
Mikes. Vál. levelei. Magy. Erődi (J. i. 17.)
Schmidt-Szőke. Latin-magyar és magyar-latin szótár, kötve.

Görögpótló tankönyvek:

Badics. Magyar irod. olvasókönyv, III. kötet, 2. kiadás.
Demosthenes válogatott beszédei, fordította Incze I.
Jebb-Fináczy. Görög irod. történet, 5. k.
Thukydides. (Szilasi.) 2. kiadás.

VIII. OSZTÁLY.

Albrecht. Német olvasókönyv, VII—VIII. oszt. számára, 2. kiadás.
Andor. Magyarország története.
Beöthy. Magyar irodalom története, II. rész, 10. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Homeros Iliásaból szemelvények. Magy. Kempf, 2. kiadás (J. i. 59.)
Horatiusból Szemelvények. Magy. Wirth. (J. i. 75.), 2. kiadás.
Kemény. Rendszeres német nyelvtan, 2. k.
Kornis. A psychologia és logika elemei.
König-Beke. Algebra, 6. kiadás.
Platóból szemelvények (Simon). 2. kiadás (J. i. 60.)
Tacitus. Annaleseiből Szemelv. Magy. Schmidt, 2. kiadás (J. i. 56.)
Szijártó. Kisérleti fizika, II. rész.
Wagner. Geometria.

Segédkönyvek:

Csengery. Homerosi világ.
Hittrich. Latin szókönyv.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar kézi szótár, I—II.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar zsebszótár, 10. kiadás, kötve.
Kogutowicz. Történelmi iskolai atlasz, 8. kiadás, kötve.
Lévay-Vida. Görög-magyar és magyar-görög szótár, 3. kiadás, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, VI. kötet.
Schmidt-Szőke. Latin-magyar és magyar-latin szótár, kötve.

Görögpótló tankönyvek:

Platon és Aristoteles. (Alexander) 4. kiadás.
Zsámboki. A görög művészet kiválóbb alkotásainak ismertetése, 2. kiad.

Hittankönyvek:

Római katholikusok számára.

Minden osztályban: Zsasskovszky Énekeskönyv.

I. OSZTÁLY.

Nagyobb katekizmus.

II. OSZTÁLY.

Nagyobb katekizmus.
Pokorny. Ó-szövetségi bibliai történetek.

III. OSZTÁLY.

Nagyobb katekizmus.
Pokorny. Uj-szövetségi bibliai történetek.

IV. OSZTÁLY.

Pokorny. Szertartástan.

V. OSZTÁLY.

Pokorny. Ker. kath. hittan.

VI. OSZTÁLY.

Matuszka. Kath. erkölcstan.

VII. OSZTÁLY.

Schütz. Kath. Egyháztörténelem.

VIII. OSZTÁLY.

Uhlyarik-Madarász. Apologetika.

Görög katholikusok számára:

I. OSZTÁLY.

Közép katekizmus. (A munkácsi görög-kath. egyházmegyében approbált tankönyv.)

II. OSZTÁLY.

Pokorny. Ó-szövetségi bibliai történetek.

III. OSZTÁLY.

Pokorny. Uj-szövetségi bibliai történetek.

IV. OSZTÁLY.

Melles-Szémán. Görög-kath. szertartástan.

V. OSZTÁLY.

Vincze-Szentes. Ker. kath. vallástan.

VI. OSZTÁLY.

Vincze-Szentes. Ker. kath. vallástan.

VII. OSZTÁLY.

Mikita. Egyháztörténelem.

VIII. OSZTÁLY.

Uhlyarik. Apologetika.

Görög-keleti vallásúak számára:

I. OSZTÁLY.

Petrovics. Ó- és Uj-szövetségi tört.
Miroszavlyevics. Palesztináról. (Segédtankönyv.)

II. OSZTÁLY.

Masirevics. Képek a keleti ker. egyház történelméből.

III. OSZTÁLY.

Milovánovics. Keleti egyház ker. katekizmusa.

IV. OSZTÁLY.

Zsivanovics. Liturgika, vagyis az egyház szertartástana.

V. OSZTÁLY.

Zsivkovics. Keleti egyház történelme.

VI. OSZTÁLY.

Teodorovics. Keleti egyház dogmatikája.

VII. és VIII. OSZTÁLY.

Teodorovics. Keleti ker. egyház erkölcstana.

Ágostai hitv. evangélikusok számára:

I. és II. OSZTÁLY.

Bereczky. Bibliai ismertetés.

III. és IV. OSZTÁLY.

Hetvény. Keresztény vallástan.

V. és VI. OSZTÁLY.

Bereczky. A ker. egyház története.

VII. és VIII. OSZTÁLY.

Zsilinszky. Hit- és erkölcstan.

Református számára:

Minden osztályban: Biblia. Énekeskönyv.

I. és II. OSZTÁLY.

Hamar. Az isteni kijelentés az ó- és új-testamentumban.

III. és IV. OSZTÁLY.

Szőts. Református keresztény hittan és ref. ker. erkölcstan.

V. és VI. OSZTÁLY.

Báthori. A keresztény egyház története.

VII. és VIII. OSZTÁLY.

Szőts. Református ker. hit- és erkölcstan.

Unitáriusok számára:

I. és II. OSZTÁLY.

Bereczky. Bibliaismertetés.

III. OSZTÁLY.

Ferenc József. Konfirmálási káté.

Izraelita vallásúak számára:

I. és II. OSZTÁLY.

Mandl. Zsidók története, középiskolák I. és II. osztálya számára.
Héber imakönyv. Az Orsz. Rabbiegylet kiadványa.

III. és IV. OSZTÁLY.

Goldberger-Büchler. Zsidó történet.
Héber imakönyv. Az Orsz. Rabbiegylet kiadványa.

V. és VI. OSZTÁLY.

Az utolsó próféták könyve héberül.
Csukási-Schön. A zsidók története. A Bibliatársaság kiadványa.

VII. és VIII. OSZTÁLY.

A szent iratok könyve héberül.

XX.

Tájékoztató a jövő iskolai évre.

1. A tanulók beíratása **június 25., 26. és július 2-án és 3-án** történik. Minthogy az iskolai év elején csak **szeptember 2., 3. és 4-én** lesznek beíratások, kívánatos, hogy azok, kik az intézetbe akarnak beíratkozni, az évvégi beíratkozásokon jelentkezzenek, mert szeptember havában kiszorúlhatnak.

2. Az 1883. XXX. t.-c. 10. §-a szerint a *gimnázium első osztályába* csak oly növendékek vétetnek fel, kik életük kilencedik évét már betöltötték és vagy arról, hogy a népiskola négy alsó osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mérvű képzettséggel bírnak. A felvételi vizsga díja 20 korona. 12 évesnél idősebb tanuló felvétele iránt a tanári testület határoz.

3. Mindazon tanulók, kik első izben íratkoznak az intézetbe, beíratáskor az *iskolai bizonyítványon kívül szabályszerűen kiállított születési bizonyítványukat* és védhimlőoltási bizonyítványukat is tartoznak bemutatni; 12 évesnél idősebb tanulók pedig újraoltásukat igazolni.

4. A felvételre minden tanuló személyesen és atyja, anyja vagy gyámja kíséretében tartozik az intézet igazgatójánál jelentkezni. *A levél útján való jelentkezés nem vétetik figyelembe. Ugynevezett „előjegyzés"-nek nincs helye.*

5. A nem helyben lakó szülők vagy gyámok gyermekük vagy gyámfiuk felvételekor alkalmas helyettest tartoznak bejelenteni, kire a házi felügyelet és nevelés tekintetében kötelességüket és jogukat átruházzák. A helyettes változtatása az igazgatónál azonnal bejelentendő; ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást épen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változás történjék. Az igazgatóság e tekintetben a legnagyobb óvatosságot ajánlja a szülőknek, mert gyakran tapasztalta, hogy a tanulók elmaradását a tanulmányokban nagyrészt a hiányos felügyelet okozta.

6. Az intézet egyik osztályából a következő felsőbb osztályba csak azon tanuló léphet, ki az előbbi osztályból minden egyes tantárgyból (a szépírást és a tornát nem számítva) legalább elégséges osztályzatot nyert.

7. Más gimnáziumból jövő tanuló csak akkor vehető fel a következő felsőbb osztályba, ha az általa elhagyott intézettől nyert bizonyítvánnyal igazolja, hogy a megelőző osztályt sikerrel végezte.

8. Azon tanulók, kik nyilvános reál- vagy polgári iskolából akarnak a gimnáziumba lépni, felvételi vizsgálatot tartoznak tenni.

A polgári iskolából átlépők vizsgálatának tárgyai:

az I. osztályból átlépőknél: latin nyelv;

a II. osztályból átlépőknél: *a)* latin nyelv; *b)* Afrika politikai földrajza;

a III. osztályból átlépőknél: *a)* latin nyelv; *b)* Magyarorsz. története 1526-ig; *c)* mathematikai-fizikai földrajz alapismeretei;

a IV. osztályból átlépőknél: *a)* latin nyelv; *b)* magyar történelem; *c)* növénytan;

az V. osztályból átlépőknek: *a)* latin nyelv; *b)* a mennyiségtan geometriai része; *c)* növénytan és állattan; *d)* görög nyelv, vagy görögpótló irodalmi tárgyak;

a VI. osztályból átlépőknek: *a)* latin nyelv; *b)* görög nyelv, vagy a görögpótló irodalmi tárgyak; *c)* mennyiségtan; *d)* növénytan, állattan és ásványtan.

Akik az V. osztályba kívánnak felvétetni, a beíratás alkalmával szüleik, illetve gyámjaik nyilatkozni tartoznak aziránt, vajjon a görög nyelvet vagy az ezt helyettesítő tantárgyakat *(magyar irodalmi olvasmányok, görög remekírók* ismertetése magyar fordításban és *rajz)* fogják-e tanulni? Az oly tanulók, kik már a IV-ik osztályban *jobb előmenetelt tanusítottak a nyelvekben, válasszák a görög nyelvet;* akik azonban *nagyobb tehetséget és hajlamot tanusítottak a reáliákra* (mennyiségtan, természettudományok), mint a nyelvekre, sőt ezekben már eddig is nehézségekkel küzdtek, *azoknak határozottan ajánlható a görög nyelv elhagyása*, hogy a másik két idegen nyelvből (latin és német) ne kockáztassák jövendő előmenetelüket. A később választandó életpályákat tekintve, a görög nyelvre különösen azoknak lesz szükségük, kik a nyelvészeti pályára készülnek lépni, vagy *papi tanulmányaikat* nem a seminariumokban, hanem az *egyetem theologiai facultásán* kívánják végezni; viszont a görög helyett választott irány ajánlatos azoknak, kik mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdászati, katonai, tengerészeti, pénzügyi, vasúti, postai, magánhivatalnoki pályára kívánnak lépni; jogi és orvosi pályára bármelyik iránnyal lehet menni. A görög nyelvet helyettesítő tanfolyamról a görögre és viszont való átlépésre akár a tanév elején, akár folyamán, felvételi vizsga mellett maga a tanári testület adja az engedélyt az illető szülő vagy helyettes kívánságára. (518.893/94. sz. min. r.)

11. A felvétel (beíratás) alkalmával minden tanuló fizet: felvételi-, ifj. könyvtári-, értesítői-, ének- stb. díjak címén összesen 16 kor. 40 fillért.

12. *Ezen felvételi díjak fizetése alól senki sem menthető fel.*

13. Az évi tandíj 72 korona, mely négy részletben is fizethető, u. m.: az első részlet október 15., a második december 3., a harmadik március 15. és a negyedik május 3-ig. Akik ezen napokig nem tesznek eleget kötelezettségüknek, az iskolát tovább nem látogathatják.

A rendkívüli tantárgyak évi díja a következő: francia és angol nyelv 20—20 kor., gyorsírás 10 kor., szabadkézi rajz 16 kor. A rendkívüli tantárgyak tandíja félévenként előre fizetendő.

14. A szegénysorsú és jó magaviseletű tanulók, kiknek elégséges érdemjegyei a jó és jeles érdemjegyek számát túl nem haladják, a tandíj elengedéséért folyamodhatnak. *A szabályszerűen fölszerelt folyamodványok az intézeti igazgatóhoz címzendők és az osztályfőnöknél vagy a tandíjszedő tanárnál adandók be.* Folyamodni minden tanévben csak kétszer lehet: az első félévben *szept. 15-ig*, második félévben *febr. 15-ig.*

15. Ha valamely tanuló a vizsgálatokat betegség vagy egyéb fontos ok miatt le nem teheti vagy megszakítani kénytelen, *pótló vizsgálatot tartozik tenni*, mely az összes tantárgyakra kiterjed. E vizsgálatért díjat nem kell fizetni. A pótlóvizsgálatért a megszakítás beálltával kell az igazgatónál beadni a folyamodványt, melyhez a betegség igazolására hatósági vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítvány mellékelendő.

16. Oly tanulóknak, kik *egy* kötelező tantárgyból kaptak elégtelen jegyet és akiket a tanári kar képesnek tart arra, hogy a szünidő alatt önszorgalmukból pótolhatják mulasztásukat, megadhatja a jogot, hogy a jövő iskolai év kezdetén javító vizsgálatot tehessenek. Akik ilyen vizsgálatot akarnak tenni, ebbeli szándékukat írásban tartoznak az igazgatónál *július 4-ig* bejelenteni. *Másodszori javító-vizsgálat nem engedélyezhető.*

17. Aki *két* tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az csak rendkívüli esetben a kir. főigazgató engedélyével tehet javító-vizsgálatot. Ezen engedélyért, a budapesti tankerület főigazgatójához címzett folyamodványok, szintén *július 4-ig* adandók be az *igazgatónál.*

18. Aki kettőnél több tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az javítóvizsgálatra semm esetre sem bocsátható. (1883. XXX. t.-c. 11. §.)

19. **A pótló-, javító és felvételi vizsgálatok szeptember 1-én d. e. 8 órakor kezdődőleg fognak megtartatni.**

20. Magántanulók, kik magánúton vagy magánintézetben tanultak és előmenetelükről nyilvános iskolától kívánnak bizonyítványt nyerni, kötelesek előlegesen az igazgatónál felvételre jelentkezni s egyszersmind kimutatni, hogy a közvetlenül lefolyt tanévet hol és mily rendszerű tanulmányozással töltötték. A magánvizsgálatok rendszerint júniusban tartatnak; napjait esetről-esetre az igazgató határozza meg. A magántanulók a 80 kor. vizsgálati díjon felül a rendes tanulók által fizetett felvételi és tandíjakat is tartoznak megfizetni. A tandíj-fizetés alól *kivételes esetekben* való fölmentés joga a nagyméltóságú Vallás- és Közokt. Miniszter úrnak van fenntartva.

21. A testgyakorlás, mértani rajz (techn. része) és a szépírás tanulása alól való fölmentést kérő tanulókat *az iskola-orvos* fogja megvizsgálni és a fölmentést vagy a főigazgató, vagy az igazgató adja meg. *Külön folyamodni nem kell.*

22. Minden tanuló köteles az előírt tankönyveket, író- és rajzeszközöket beszerezni. A tankönyvek jegyzékét majd az iskolai év elején tesszük közzé.

23. *A tanári testület nagy súlyt helyez arra, hogy tanár és szülő közt a tanulók érdekében minél sűrűbb legyen az érintkezés és azért nagyon szívesen látja, hogy a szülők az épület fogadószobájában minél többször személyesen tudakozódnak gyermekeik előmeneteléről.*

Figyelmeztetés a tandíjfizetésre vonatkozólag.

A rendes tandíj fizetése csakis postatakarékpénztári csekkek segítségével történik.

A tandíj befizetésére minden negyedben minden tanuló egy-egy csekklapot kap, melyet ő tartozik kitölteni. A csekklap első része a „Szelvény", melyre a tanuló neve és osztálya jegyzendő a befizetendő összeggel együtt.

Az „Elismervényrész"-re csak az összeget kell ráírni, de a „Befizetési lap"-ra az összegen kivül a tanuló nevét és osztályát is. A „Könyvelési szelvény"-en csak az összeg kitöltése kötelező. Az így kitöltött lapon bármely postahivatalnál befizethető a tandíj. Más természetű pénzt befizetni ezen lapokon nem szabad.

TARTALOM-JEGYZÉK.

Oldal

I. A bécsi középiskolák ... 3
II. Az intézet állapota ... 31
III. A tanári testület irodalmi és közművelődési működése 1913—14-ben ... 36
IV. Végzett anyag ... 38
V. Az intézet felszereléseinek gyarapodása 1913—14-ben ... 48
VI. Az ifjusági önképzőkör ... 53
VII. Ifjusági segélyző kör ... 55
VIII. Perényi-gyorsirókör ... 61
IX. Testedző kör ... 64
X. Testi nevelés ... 66
XI. Alapitványok ... 69
XII. Érettségi vizsgálatok ... 71
XIII. Tizéves találkozó ... 76
XIV. Iskolaorvosi jelentés ... 78
XV. Adatok az intézet történetéhez ... 79
XVI. Ösztöndíjasok és jutalmazottak ... 83
XVII. Érdemsorozatok ... 84
XVIII. Statisztikai kimutatások ... 104
XIX. A jövő tanévben használandó tankönyvek jegyzéke ... 107
XX. Tájékoztató a jövő iskolai évre ... 115

BUDAPEST, 1914.

FRITZ ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJA, NAP-UTCA 13.

Adatok az intézet eddigi történetéhez.

1892. Az intézet alapíttatott 1892. julius 19-én kelt 4869. sz. rendelettel.
1892/93. A gimnázium mint I. ker. kir. kath. gymnasium megnyilt az 1892/93 tanév elején 63 tanulóval az I., Várfok-utca 14. sz. a. bérházban. A gimnázium ideiglenes igazgatója Jancsó Benedek volt.
1894. nov. 3. Badics Ferenc bizatott meg a gimnázium igazgatásával.
Az 1895/6 ik évben a gimnázium már mint I. ker. m. kir. állami főgymnasium szerepel. Az intézet egy része a Bors-utca 15. sz bérházban van ideiglenesen elhelyezve.
1898. szept. 4. Igazgatóvá kineveztetett Himpfner Béla, az aradi kir. főgimnázium igazgatója.
1900. jun. 1. és 2-án. Az első érettségi vizsgálatok.
Az 1900/1901. iskolaév a jelen épületben nyilt meg 1900. szept. 14-én.

Az eddigi értesítőkben megjelent értekezések:

1892/93: Jancsó Benedek: A játékról.
1893/94: Straub L. Gyula: Néhány szó az elektromosságról és az elektromos világításról.
1894/95: Badics Ferenc: A budapesti I. ker. kir. kath. gymnasium története.
1895/96: Vári Rezső: Bölcs Leó császárnak „A hadi taktikáról" szóló munkája.
1896/97: Értekezés nem jelent meg.
1897/98: Értekezés nem jelent meg.
1898/99: Gyulai Ágost: Arany és Petőfi barátsága.
1899/900: Bozóky Endre: Középiskolai oktatásügyünk történetének rövid áttekintése.
1900/01: Az I. ker. magy. kir. áll. főgymnasium új épülete.
1901/02: Láng Nándor: Odysseus hazája.
1902/03: Pap Ferenc: Petőfi Szalk-Szent-Mártonban.
1903/04: Pap Ferenc: Petőfi egyéniségének fejlődése 1846-tól 1849-ig.
1904/05: Schmidt Márton: Az Erechtheion és a Nike-Templom.
1905/06: Láng Nándor: A görög műveltség emlékeinek föllkutatása.
1906/07: Lasz Samu: Az Északi- és Déli-Sark felé!
1907/08: Szalóki Róbert: Növénytani kirándulás a magas-tátrai fenyvesbe.
1908/09: Kertész János: A görög gyalogság taktikája.
1909/10: Zimányi Dániel: Az élet és a középiskola.
1910/11: Schmidt Márton: A budapesti I. ker. állami főgimnázium tanári könyvtárának könyvjegyzéke. I. rész.
1911/12: Ugyanaz. II. rész.
1912/13: Zimányi Dániel: A középiskola és a tanuló ifjuság.